

No

A

37-A1

84

12192563X

A

37

401

Del colegio de Grax. B. A.
IACOBI SAN-
NAZARII OPE-
RA OMNIA.

5 dots

R. 13164

Quorum Indicem sequens
pagella continet.

*Hic addu. caput
corii anni 1502*

VIRTUTE DVCE

COMITE FORTVNA.

LVGDVNI
APVD HAERED. SEB
GRYPHIL.

1558.

*esta es la copia de los libros de
caranial. de los del año 1512*

*San Rey
Wart...*

*Terminacion de la ynga. idares correos este libro conforme
al expuscion del año de 1512. engra. de 8. de junio de 1532
B. de meobran*

INDEX OPERVM
S ANNAZARII.

*

De partu Virginis libri tres.
Lamentatio CHRISTI.
Eclogæ quinque.
Fragmentum.
Elegiarum libri tres.
Epigrammaton libri tres.

CLEMENTI VII. PON.
MAX. ACTIVS SYN-
CERVS.

Magne parent, custosq; hominum, cui ius datur unis
Clandere cœlestes, & referare fores:
Occurrent si qua in nostris male firmata libellis,
Deleat errores æqua litura meos.
Imperijs uenerande tuis submittimus illos:
Nam sine te recta non licet ire uia.
Ipse manu, sacrisq; potens Podalyrius herbis
Vlcera Pœonia nostra leuabis ope.
Quippe mihi toto nullus te præter in orbe
Triste salutifera leniet arte malum.
Rarus honos, summo se præside posse tueri:
Rarior, à summo præside posse legi.

ACTII SYN-
CERI SANNAZA-

RII NEAPOLITA-

ni, uirj Patricij de Pars
tu Virginis.

LIBER PRIMVS.

IRGINEI partus, magnosq;
aequa parenti
Progenies, superas caeli quae mis-
sa per auras
Antiquam generis labem mors
talibus agris

Abluit, obstructiq; uiam patefecit olympi.
Sit mihi Caelicole primus labor: hoc mihi primum
Surgat opus. Vos auditis ab origine causas,
Et tanti seriem (si fas) euoluite facti.

Nec minus o Muse uatum decus, hic ego uestros
Optarim fonteis, uestras nemora ardua rupes:
Quandoquidem genus e caelo deducitis, & uos
Virginitas sanctaeq; iuuat reuerentia fama.
Vos igitur, seu cura poli seu Virginis huius
Tangit honos, monstrate uiam, qua nubila uitae:
Et mecum immensi portas recludite caeli.
Magna quidem, magna Aonides sed debita posco,
Nec uobis ignota: etenim potuistis & aurum
Adspicere, & choreas nec uos orientis caelo
Signa, nec Eoos Reges latuisse putandum est.

Tuq; adeo spes fida hominum, spes fida deorum
 Alma parens, quam mille acies, (quaq; aetheris alti
 Militia est) totidem currus, tot signa, tubaq;
 Tot litui comitantur, ouantiq; agmina gyro
 Adglomerant: niuis tibi si solennia templis
 Serta damus: si mansuras tibi ponimus aras
 Exciso in scopulo, fluctus unde aurea canos
 Despiciens, celso si culmine Mergilline
 Ad tollit, nautiq; procul uenientibus offert:
 Si laudes de more tuas, si sacra, diemq;
 Ac cœtus latè insigneis, ritusq; dicamus,
 Annua felicitis colimus dum gaudia partus:
 Tu uatem ignarumq; uia, insuetumq; labori
 Diua mone, & pavidis iam læta adlabere cœptis.

Viderat ætherea superùm regnator ab arce,
 Vndiq; collectas uectari in Tartara prædas:
 Tisiphonenq; imo conantem cuncta profundo
 Vertere, & immancis stimulantē ad dira sorores:
 Nec iam homini prodesse, alto quòd semina cœlo
 Duceret, aut uarios animum excoluisset ad usus:
 Tantum letifera poterant contagia culpe:
 Tum pectus Pater æterno succensus amore,
 Sic secum: Equis erit finis? tantisue parentum
 Prisca luent hænis feri commissæ nepotes?
 Ut quos uicturos semper, superisq; creatam
 Pene pareis, tristi patiar succumbere leto,
 Informisq; domos, obscuraq; regna subire?
 Non ita: sed diuùm potius reuocentur ad oras,
 Ut decet, & manuum poscunt opera alta mearum

Desertosq; foros, uacuiq; sedilia cæli
 Aclatum complere parent:legio unde, nefandis
 Acta odijs, trepidas ruit exturbata per auras.
 Quumq; caput fuerit, tantorumq; una malorum
 Fœmina principium, lacrymasq;, & funera terris
 Intulerit: nunc auxilium ferat ipsa, modumq;
 (Quæ licet) afflictis imponat fœmina rebus.

Hæc ait: & celerem stellata in ueste ministrum,
 Qui castæ diuina ferat mandata puellæ,
 Adloquitur, facie insignem, & fulgentibus alis.
 Te, quem certa uocant magnarum exordia rerum,
 Fide uigil, pars militiæ fortissima nostræ,
 Te decet ire, nouumq; in secula iungere fœdus:
 Nunc animû huc aduerte, atq; hæc sub pectore serua:
 Est urbeis Phœnicum inter, lateq; fluentem
 Iordanem, regio nostris sat cognita sacris,
 Iudæam appellant, armisq;, & lege potentem.
 Hic clarus exorta atavis, uatumq; ducumq;
 Antiquum genus, & dignis licet aucta hymenæis,
 Pectoris inlæsum Virgo mihi casta pudorem
 Seruat adhuc, nullos non seruatura per annos:
 (Mirus amor) seniumq; sui uenerata mariti
 Exiguus degit thalamis, & paupere tecto,
 Digna polo regnare, altoq; effulgere diuûm
 Concilio, & nostros æternum habitare penates.
 Hanc mihi uirginibus iam pridem ex omnibus unã
 Delegi, prudensq; animo interiore locaui:
 Ut foret, intacta sanctum quæ numen in aluo
 Conciperet, ferretq; pios sine semine partus.

Ergo agè nubivagos molire per aëra gressus:
 Deuēiensq; locum castas inæc iussus ad aureis
 Effare, & pulchris cunctantem hortatibus imple,
 Quandoquidem genus è stygijs mortale tenebris
 Eripere est animus, fauorq; arcere labores.

Dixerat: ille altum Zephyris per inane uocatis
 Carpit iter, scindit nebulas atq; aëra tramat
 Ima petens, pronusq; leucis uix commouet alas.
 Qualis, ubi ex alto notis Meandria ripis
 Prospexit uada, seu placidi stagna ampla Caystri,
 Præcipitem sese candenti corpore cygnus
 Mittit agens, iamq; implumis segnisq; uidetur
 Ipse sibi, donec tandem potiatur amatis
 Victor aquis: sic ille auras, nubesq; secabat.
 Ast ubi palmifera tractu stetit altus Idumes:
 Rezinam haud humiles uoluentem pectore curas
 Adspicit: atq; illi ueteres de more Sibylle
 In manibus: tum si qua euo reseranda nepotum
 Fatidici casto cecinerunt pectore uates.
 Ipsam autem securam animi, letamq; uideres
 Autorem sperare suum: namq; adfore tempus,
 Quo sacer æthereis delapsus spiritus aëtris
 Incorrupta pie compleret viscera matris,
 Audierat. Proh quanta alti reuerentia cæli
 Virgineo in uultu est! oculos deiecta modestos
 Suspirat: matremq; Dei uementis adorat:
 Felicemq; illam, humana nec lege creatam
 Sæpe uocat: necdum ipsa suos iam sentit honores,
 Cum subito ex alto iuuenis demissus olympo,

Purpureos reteggit uultus: numenq; profusus
 Incessuq; habituq; ingenteis explicat alas:
 Ac tectis latè insuetum diffundit odorem.
 Mox prior hæc: Oculis salæ lux debita nostris,
 Lampridem notum cælo iubar, optima Virgo:
 Cui sese tot dona, tot explicuere merenti
 Diuitiæ superùm: quicquid relictūq; probiq;
 Aeterna de mente fuit: purissima quicquid
 Ad terras summo ueniens sapientia cælo
 Fert secum, & plenis exundans gratia riuis.
 Te genitor stabili firmam sibi lege sacrauit,
 Perpetuos genitor cursus qui dirigit astris:
 Mansuramq; tuo sicut sub pectore sedem.
 Idcirco cœtus inter ueneranda pudicos
 Vna es, quam latus cœli in regionibus olim
 Tot diuum celebrent uoces, prob gaudia terris
 Quanta dabis! quantis hominum subcurrere uotis
 Incipies! Stupuit confestim exterrita Virgo:
 Demisitq; oculos: totosq; expalluit artus.
 Non secus, ac conchis si quando intenta legendis
 Seu Miconæ parua scopulis, seu fortè Seriphi
 Nuda pedem uirgo, læta noua gloria matris
 Veliferam aduertit uicina ad littora puppim
 Aduentare, timet. nec iam subducere uestem
 Audet, nec tutò ad socias se reddere cursu:
 Sed trepidans silet, obtutuq; immobilis hæret.
 Illa Arabum merceis, & fortunata Canopi
 Dona ferens, nullis bellum mortalibus infert:
 Sed pelago innocuis circummitet armamentis.

Tum rutilus cæli alipotens, cui lactea fands
 Copia, diuiniq; fluunt è pectore rores,
 Ambrosia, quibus ille acreis mulcere procellas
 Possit, & iratos pelago depellere uentos:

Exue Dia metus animo, paritura uerendum
 Cælitibus numen, sperataq; gaudia terris,
 Aeternamq; datura uenis per secula pacem.
 Hæc ego siderea missus tibi nuntius arce,
 Sublimis celeres uexit quem penna per auras,
 Vaticinor non insidias, non neclere fraudes
 Edoctus: longe à nostris fraus exulat oris.

Quippe tui magnum magna incrementa per orbem
 Ipsa olim partus Virgo sobolisq; beate
 Adspicies. uincet proauos: proauitaq; longo
 Extendet iura imperio: populisq; uocatis
 Ad solium, latè ingentes moderabitur urbes:
 Nec sceptri iam finis erit, nec terminus aui.
 Quin iustis paulatim animis pulcherrima surget
 Relligio. non monstra, pijs sed numina templis
 Placabunt casta diris sine cædibus aræ.

Dixerat: illa animum sedato pectore firmans,
 Substitit, & placido breuiter sic ore locuta est:
 Conceptusne mihi tandem partusq; futuros
 Sancte refers? mène attactus perferre uirileis
 Posse putas? cui uel nitenti matris ab aluo
 Protinus inconcussum, & ineluctabile uotum
 Virginitas fuit una: nec est cur soluere amata
 Iura pudicitia cupiam, aut hæc fœdera rumpam.
 Imò istas, quod tu minimè iam uere, per aureis

Excipis

Excipit interpres, fecundam spiritus aluum
 Influet, implebisq; potenti viscera partu,
 Flammifero ueniens caelo atq; micantibus astris.
 At tu uirgineum mirata tumescere uentrem,
 Harebis pauitans: demum formidine pulsa
 Gaudia seruari capies inopina pudoris.
 Neue haec uana putes, dictis aut territa nostris
 Indubites: seræ dudum concessa senectæ
 Dona oculos pone ante tuos. Nam sanguine auito
 Iuncta tibi mulier (sterilis licet illa, grauiq;
 Pressa tuo) haud quaquam speratum hoc tempore pignus
 Fert utero, & felix sexto sub mense laborat.
 Usque adeo magno nil non superabile caelo est.

His dictis, Regina oculos ad sidera tollens
 Caelestiumq; domos superas, atq; aurea tecta,
 Adnuit, & taleis emisit pectore uoces:
 Iam iam uince fides, uince obsequiosa uoluntas:
 En adsum: accipio uenerans tua iussa, tuumq;
 Dulce sacrum pater omnipotens: nec fallere uestrum est
 Caelicola: nosco crineis, nosco ora, manusq;
 Verbaq; & aligerum caeli haud uariatis alumnus.
 Tantum effata, repente noua micuisse penateis
 Luce uidet: nitor ecce domum complebat: ibi illa,
 Ardentum haud patiens radiorum, ignisq; corusci,
 Extimuit magis. At uenter (mirabile dictu)
 (Non ignota cano) sine ui, sine labe pudoris,
 Arcano intumuit uerbo. Vigor actus ab alto
 Irradians, Vigor omnipotens, Vigor omnia coplens
 Descendit, Deus ille, Deus: totosq; per artus

Dat sese, miscetq; utero, quo tacta repente
 Viscera contremuere: silet natura pauetq;
 Adtonita similis: confusaq; turbine rerum
 Insolito, occultas conatur quærere causas.
 Sed longe uireis alias, maioraq; sentit
 Numina: succutitur tellus: leuuiq; sereno
 Intonuit caelo rerum cui summa potestas,
 Aduentum nati genitor testatus: ut omnes
 Audirent latè populi, quos maximus ambit
 Oceanus, Tethysq; & rauca sona Amphitrite.

Hos inter medios caeli, terraq; fragores
 Aequatis properans uolucer pulcherrimus alis,
 Omnia dum trepidant, discesserat, altaq; nabat
 Per loca, cum Virgo celsis in nubibus illum
 Alternantem humeros uidet, atq; immensa secantem
 Ventorum spatia, & iam uersicolore per auras
 Fulgentem pluma, ac caeli conuexa petentem.
 Quem demum tali adspectans sermone secuta est:
 Magne ales, celsi decus aetheris, inuia rerum
 Qui penetras, longeq; & nubila linquis, & Euros
 Anteuolans, leto seu te felicia tractu
 Sidera, quaeq; suos uoluuntur signa per orbis
 Expectant redeuntem: alti seu certa reposcit
 Crystalli domus, & uitrei plaga lucida regni:
 Seu propiora uocant supremo tecta Tonanti,
 Quà patet in summum regio flammantis olympi,
 Teq; amor, & liquidis flagrans alit ignibus aura:
 I precor, i nostrum testis defende pudorem.
 Nec plura bis: tum uerò aciem defleclit, & omneis,

Haud

Has
 Agn
 Mul
 P
 Pal
 Op
 Tan
 Im
 Ten
 Ex
 Ho
 Per
 Tu
 A
 At
 In
 D
 D
 Q
 D
 A
 D
 In
 N
 E
 M
 R
 N
 P

Haud mora sollicito peccurrit lumine monteis:
 Agnatamq; animo conceptaq; pignora uersat,
 Multa putans: secumq; ueri miratur honorem.
 Interea manens descendit fama sub imos:
 Pallenteisq; domos ueris rumoribus implet:
 Optatum aduentare diem, quo tristitia linquant
 Tartara, & euictis fugiant Acheronta tenebris,
 Immanemq; ululatum, & non latabile murmur
 Tergemini canis: aduerso qui carceris antro
 Excubat insomnis semper, rituq; trifurci
 Horrendum, stimulante fame, sub nocte profunda
 Personat, & morsu uenientis appetit umbras.
 Tum uerò Heròes latati, animaq; piorum,
 Ad caelum erectas coeperunt tendere palmas,
 Atq; hic insignis funda, citharaq; decorus,
 Insignis sceptro semis, per opaca locorum
 Dum graditur, neclitq; sacros diademate crineis:
 Dum legit effuetos Leithæo in gramine flores,
 Quà tacitè labuntur aquæ, mutæq; uolucres
 Ducunt per sterileis æterna silentia ramos:
 Adtonita subitòs concepit mente furores,
 Diuinamq; animam: & consuetò numine plenus,
 Intorquens oculos, uenientia fata recenset.
 Nascere magne puer: nostros quem soluere nexus,
 Et tantos genitor uoluit perferre labores.
 Magne puer, cui se hæc tandem spolianda reseruât
 Regna, tot heu miseris hominum ditata ruinis,
 Nascere, uenturum si te mortalibus olim
 Pectore ueridico promissimus, igneus ut nos

Viribus adflatos cœlestibus ardor agebat
 Insinuans: si sacra peregrimus, & tua latè
 Iussa per immensum fama vulgauimus orbem.
 En ridet pax alma tibi: simul ecce potentes
 Impulsi cœlo, diuisq; autoribus acti
 Orbe alio properant Reges. Saluete beati
 Aethiopes, hominum sanctum genus, astra secuti:
 Scilicet huc uestris adfertis munera regnis.
 Accipe dona puer: tuq; ò sanctissima mater
 Sume animos: iam te populiq; ducesq; frequentant
 Littore ab extremo, & odoriferis Nabathæis.
 Ille autem aurata fulgens in ueste sacerdos
 Iam canus, iam maturo uenerabilis auro
 Qui d sibi uult? sacras puerum qui sistit ad aras,
 Sic uenerans? letoq; inspectans æthera uultu?
 Seq; dehinc facili clausurum lumina fato,
 Exclamat: quòd speratum per secula munus,
 Promissamq; diu pacem, certamq; salutem
 Terrarum exorta liceat sibi luce tueri
 Optanti seniumq; ideo, Parcasq; trahenti.
 Sed quid ego (heu) dira conspersos cade penateis
 Infantum, & subito currenteis sanguine riuos
 Adspicio? tristisq; meas uagitus ad aureis
 Fertur? iò scelus est partus ingulare recentis.
 Crudelus, quid agis? nihil hi meruere: neq; illum,
 Quem petis, insano dabitur tibi perdere ferro.
 Nunc nunc ò matres scelerata abscedite terra,
 Dum licet, inq; sinu pueros abscondite uestros:
 Nam ferus hostis adest. propera iam regia uirgo,

Inq;

Inq;
 Adn
 Tut
 Ver
 Sol
 Ing
 Au
 Na
 Sef
 Per
 Of
 Tr
 Et
 Or
 F
 Tr
 Pa
 In
 O
 Q
 C
 M
 A
 P
 P
 T
 C
 A
 C

Inq; Parethonias transfer tua pignora terras:
 Admonet hoc magnū genitor qui temperat orbem.
 Tuta domus, tutiq; illic tibi Dia recessus.
 Verum ubi bis senas hyemes, bis senaq; nati
 Solstitia, & tantos superaeris anxia casus:
 Ingenteis imo duces de pectore questus,
 Aureaq; assiduis pulsabis sidera uotis.
 Nam puerum, quamuis per compita sepe uocatum,
 Sape expectatum consueta ad gaudia mensæ,
 Perquires nequicquam amens: nec chara petentem
 Oscula, nec sera redeuntem nocte uidebis.
 Treisq; illum totos mœrenti pectore soles,
 Et totidem trepidas somni sine munere nocteis
 Omnia lustrantes, questu omnia confundentes
 Flebitis, indigno percussi corda dolore
 Tuq; senexq; tuus. Quarto sed Lucifer ortu
 Purpureos tremulo cum tollet ab æquore uultus,
 Inuentum dabit, & quærentibus offeret ultro.
 O quas tunc lacrymas, ô que tunc oscula mater,
 Quos dabis amplexus, misto inter gaudia fletu:
 Cum natum ante aras Patris, & delubra sedentem,
 Mulcentemq; senes dictis, animosq; trahentem,
 Adspicies gauisa! ipso admirante senatu
 Primitias pueri ingenteis, nec inane sagacis
 Pectoris indicium, natæq; ad grandia mentis:
 Tu uerò quid in arma ruis scelerata iuentus,
 Quid galeas, ensesq; uirum, & fulgentia cerno
 Agmina? scutatasq; procul sub nocte cohorteis
 Obscura, & crebris radiant eis ignibus hastas?

Tôtue unum telis petitur caput? heu furor, heu mēs
 Caca hominum, semperq; odijs adciucta nefandis,
 Iamq; oleas, montemq; sacrum circumq; supraq;
 Cinxere, & longa lucum obsedere corona.
 Quò feror? ecce trahūt manib⁹ post terga reuinctis
 Infontem: modo quem latas mira illa per orbem
 Edentem, patruq; palam præcepta docentem
 Adtoniti stupuere, illum regemq; Deumq;
 Humanæq; ducem uitæ, fontemq; salutis
 Haud uerui populo circum plaudente fateri.
 Heu facinus: mortemne etiam, & crudele minatur
 Supplicium? seuos stringunt in uulnera fasceis,
 Horrentemq; parant paliuro intexere duros,
 Tormenti genus: & capiti premere inde coronam
 Vulnificam: Videm' alternos ut arundinis iclus
 Incutiunt? geminantq; truci conuitia lingua?
 Parte alia ingentis uideo de stirpibus: mis
 Euerti palmas, altas ad sidera palmas,
 Infelix opus unde hominum lux illa, decorq;
 Pendeat. ah trepidis dirum, & miserabile terris:
 Cum patri æthereo moriens liuentia pandet
 Brachia, turpatosq; atra de morte capillos,
 Oraq;, demissosq; oculos, frontemq; cruore
 Iam madidam & lato patefactum pectus hiatu.
 At mater, non iam mater, sed fientis, & orbe
 Infelix simulacrum ægra ac sine uiribus umbra,
 Ante crucem demissa genas, effusa capillum
 Stat lacrymans, trisliq; irrorat pectora fletu.
 Ac si iam comperta mihi licet ore profari

Om
 Lum
 Sider
 Vul
 Cui
 Incip
 Exc
 Deic
 Nat
 Hæc
 Qu
 Cui
 Qu
 Pos
 Ad
 Tur
 Sic
 O
 Pre
 Ast
 Qu
 Cui
 Me
 Ob
 Ve
 Qu
 Ip
 Re
 Ac

Omnia: desersi spectans morientia nati
 Lumina, crudelis terras, crudelia dicit
 Sidera: crudelem sese, quòd talia cernat
 Vulnere saepe uocat: tum luclifono ululatu
 Cuncta replens, singultanti sic incipit ore:
 Incipit, & duro figit simul oscula ligno
 Exclamans: Quis me miseram, quis culmine tanto
 Deieciam subitis inuoluit nate procellis?
 Nate patris uires, sanguis meus, unde repente
 Hac fera tempestas? quis te mihi fluctus ademit?
 Quae manus indignos fixa daut sanguine uultus?
 Cui tantum in superos licuit? bella impia caelo
 Quis parat? hunc ego te, post tot male tuta labores,
 Postq; tot infelix elapse incommoda uita
 Adspicio? tunc illa tua lux unica matris?
 Tunc anima pax, & requies, spesq; ultima nostra
 Sic raperis? sic me solam, exanimemq; relinquis?
 O dolor, extincto iam te pro fratre sorores,
 Pro natis toties exoraere parentes:
 Ast ego pro nato, pro te dominoq; deoq;
 Quem misera exorem? quò tristitia pectora uertam?
 Cui querar? ò tandem dira me perdit dextra:
 Me potius (si qua est pietas) immanibus armis
 Obruite: in me omnes effundite pectoris iras:
 Vel tu (si tanti est hominum genus) eripe matrem
 Quae rogat, & Stygias tecum duc nate sub umbras,
 Ipsa ego te per dura locorum, in amenaq; uiuis
 Regna sequar. liceat rumpentem cernere portas
 Aeratas: liceat pulchro sudore ma dentem

Euerforem Erebi materna abstergere dextra.
 Hos illa plures fundet de pectore questus.
 Quod scelus Eois ut primum cernet ab undis
 Sol. indignanteis retro conuertere currus
 Optabit frustra; suis luctatus habenis,
 Quod poterit tandem, auratos ferrugine crineis
 Inficiet, mistamq; diu sine lumine frontem
 Ostendet terris: ut qui iam ploret ademptum
 Autorem, regemq; suum. quin ipsa nigranti
 Fratris ab ore timens, & tanto concita casu
 Cynthia, caruleo uultus obnubet amictu,
 Auertetq; oculos, lacrymasq; effundet inaneis.
 At contra horrisono tellus concussa tremore,
 Cum gemitu fremet: & ruptis excita sepulcris
 Emitteret simulacra. Quid o, quid abire paratis
 Illustres anime? non omnibus hac data rerum
 Conditio, paucis remeare ad lumina uite
 Concessum. Sed tempus erit, cum Martia rauco
 Mugitu caelum quatiet tuba: cumq; repente
 Corpora per terras omneis late omnia surgent.
 Nunc autem sat Tartarei si claustra tyranni
 Effringat Rex ille: & caligantia pandat
 Atria: diffugiant immisso lumine dira
 Eumenidum facies iactis in terga colubris.
 Quas atro uix in limo Phlegethontis adustum
 Accipiat nemus, & fumanti condant in ulua.
 Tum uaria pestes: & monstra horrentia Ditis
 Ima petant: trepident Briareia turba, Ceraea,
 Semiferumq; genus Centauri, & Gorgones atrae,
Scyllaeq;

Scyllae
 Atq;
 Ipse
 Duc
 Infer
 At n
 Sign
 Tolle
 Viçb
 Tu n
 Aeri
 Ille
 Lor
 Non
 Nec
 Pri
 Fer
 Ste
 Au
 Per
 Ton
 Dig
 Ne
 Ma
 Co
 Ma
 A
 G

Scyllæq; Sphingēsq; ardentisq; ora Chimera,
 Atq; Hydra, atq; Canes, & terribiles Harpyiæ.
 Ipse catenato fessus per tartara collo
 Ducetur Pluton: trisli quem murmure circum
 Inferni fractus mœrebunt cornibus amnes:
 At nos uirginea præcincli tempora lauru,
 Signa per extentos cœli uictricia campos
 Tollemus, latoq; ducem clamore sequemur:
 Victor id, bellator id, tu regna profunda,
 Tu maneis, Erebumq; potestatesq; coërces
 Aërias, letumq; tuo sub numine torques.
 Ille alto temone sedens, leuibusq; quadrigis
 Lora dabit, uolucresq; reget placido ore iugaleis,
 Non iam cornipedum ductos de semine equorum,
 Nec qui consuetas carpant præsepibus herbas.
 Primus enim ualido subnixus eburnæ collo
 Fert iuga formosi pecoris custodia Taurus,
 Stellatus minio Taurus: cui cornua fronti
 Aurea, & auratis horrent palearia setis:
 Perq; pedes biside radiant noua sidera gemma.
 Torua boui facies: sed qua non altera cœlo
 Dignior, imbriferum quæ cornibus inchoet annum,
 Nec quæ tam claris mugitibus astrâ laceſſat.

Et iuxta nemorum terror, rexq; ipse ferarum
 Magnanimus nitet ore Leo: quem fusa per armos
 Conuestit iuba: pectoribus generosa superbit
 Maieſtas: non iam ut cædes, aut prælia seuus
 Adpetat (innocuis armantur dentibus ora:
 Grataq; tranquillo uidet clementia uultu)

b

Sed

UNIVERSITARIA

Sed cælo ut spatietur, & alta ad sidera tendat.

Hos post insequitur pulchros pennata per artus
 Alituum regina: sacræ cui uertice plumæ
 Adsurgunt: flauoq; caput diademate fulget.
 Ipsa ingens alijs, ingentis fulminis instar
 Supra hominum tecta, ac monteis, supraq; uolucres
 Fertur, & obstanteis cursu petit obuia nubes.

Vltimus humana sociat ceruicæ laborem
 Alatus tergo iuuenis: cui luthæa leuo
 Ex humero chlamys Eois inspersa lapillis
 Pendet: eam uariant centum longo ordine Reges
 Antiquum genus, & Solymiæ primordia gentis,
 Ostro intertexti. ueros cognoscere uultus
 Est illic: ueros monteis, & flumina credas:
 Et uera extremo Babylon nitet aurea limbo.

Tali sidereis curru subuectus in auras,
 Indutos refrensens spolijs pallentibus axis
 Perueniet: recto quæ panditur orbita tractu
 Lactea, & ad sedæis ducit cædentis olympi.
 Illic auratæ muros mirabimur urbis,
 Auratasq; domos, & gemmea tecta, uiasq;
 Stelliferas: uitreosq; altis cum montibus amneis.
 Atq; ibi seu magni celsum penetrabile Tonantis,
 Siue alios habitare laevis, at tecta minorum
 Cœlico: ðm dabitur, stellas numerare licebit,
 Surgentemq; diem pariter, pariterq; cadentem
 Sub pedibus spectare, & longos ducere soleis,
 Longaq; uenturis protendere nomina seclis.

Hæc ubi dicta: patres plausu excepere frequētes
 Fatidicum uatem, sublatumq; aggere ripæ

Adiollunt humeris, letumq; per auia ducunt.
 Intremuere Erebi sedes, obscuraq; Ditis
 Limina, suspirans imo de corde Megara
 Dat gemitum, & toruas spectat sine mente sorores.
 Tum caudā exululans sub uentre recondidit atram
 Cerberus, & fonteis latratu terruit umbras:
 Commotusq; uiger Cocitus inhorruit antris:
 Et uaga Sisyphijs haeserunt saxa Licertis.

LIBER SECVN-
DVS.

REGINA ut subitos imo sub pectore
 motus
 Sensit, & adflatu diuini numinis
 aucla est:

Haud mora, digressu uolucris suspē
 sa ministri,

Exurgit: montesq; procul contendit in altos
 Festinans, ea cura animo uel prima recursat,
 Matronam defessam euo, cui nulla fuissent
 Dona uteri (mirum dictu) iam senibus annis
 Fœcundam, sextiq; grauent sub pondere mensis,
 Protinus adfari, uocemq; audire loquentis,
 Et spectare oculis sterili data pignora matri.
 Ergo adincta uis, nullos studiosa paratus
 Induitur, nullo disponit pectora cultu:
 Tantum albo crineis inieclu uestis inumbrans:
 Qualis stella nitet, tardam quæ circuit Arcton
 Hyberna sub nocte: aut matutina resurgens

Aurora: aut ubi iam Oceano Sol aureus exit:
 Quaq; pedes mouet, hæc castâ terra almam instruat,
 Pubenteisq; rosas, nec iam mæstos hyacinthos,
 Narcissumq; crocumq; et quicquid purpureum uer
 Spirat lians, quicquid florum per gramina passim
 Subgerit immiscens uarios natura colores.
 Parte alia celeres sistunt uaga flumina cursus:
 Exultant uallesq; caue collesq; supini:
 Et circumstantes submitunt culmina pinus:
 Crebraq; palmiferis erumpunt germina syluis.
 Omnia letantur, cessant Euriq;, Noti q;:
 Cessat atrox Boreas, tantum per florea rura
 Regna tenent Zephyri, cælumq; tepentibus auris
 Mulcent, quaq; datur, gradientem uoce salutant.
 Ut uentum ad sedes: uultu longæua uexendo
 Obscurit coniux iustæ senis: atq; repente
 Plena deo, subitoq; uteri concussa tumultu,
 Excipit amplexu uenientem, ac talibus insit:
 O decus, o laudis mulier dux præuia nostræ,
 Cœlitibus sola humanum quæ digna reperta es
 Conciliare genus, cœtusq; ad tollere ad astra
 Fœmineos: gremium cuius diuinus obumbrat
 Palmes, inexhaustis terras qui compleat uuis:
 Quis me, quis tanto superum dignatur honore?
 Tunc procul uisura humileis Regina penateis
 Venisti? tunc illa mei pulcherrima regis
 Mater ades? uidem ut nostra puer excitus aluo,
 Cum mihi uix primas uocis sonus ambiat aureis,
 Iam salit, & dominum ceu præcursorus adorat.

Felix.

Felix Virgo animi, felix, cui tanta mererō
 Credulitas dedit una: in te nam plena uidebis
 Omnia, quæ magni uerax tibi dixit Olympi
 Aliger, arcano delapsus ab æthere cursu.
 Illa sub hæc: Miranda alti quis facta Tonantis,
 O mater, meritas cælo quæ tollere laudes
 Vox queat? exultant dulci mæa pectora motu
 Autori tantorum operum: qui me ima tenentem,
 Indignamq; humilemq; suis respexit ab astris.
 Munere quo genteis felix ecce una per omneis
 Iam dicar: nec uana fides: ingentia quando
 Ipse mihi ingenti cumulauit munera dextra
 Omnipotens, sanctumq; eius per secula nomen,
 Et quæ per magnas clementia dedita terras
 Exundat, qua passim omneis sua iussa uerenteis
 Usq; fouens, nullo neglectos deserit æuo.
 Tum fortè exertans humerū, dextramq; coruscam,
 Insanos longe fastus, menteisq; seperbas
 Dispulit afflixitq; super: solioq; potenteis
 Deturbans dedit in præceps, & ad ima repressit:
 Extollensq; humileis aliena in sede locauit:
 Pauperiemq; famemq; fugans, impleuit egenos
 Diuitiq; s: uacuos contra nudosq; reliquit,
 Qui nullas opibus metas posuere parandis.
 Postremo sobolē (neq; enim dare maius habebat)
 Aeternam genitor sobolem, seclisq; priorem
 Omnibus, æqualemq; sibi de sanguine fidi
 Suscepit pueri (tantis quod honoribus unum
 Deerat adhuc) non ille animi, morumq; suorum

Oblitus quippe id meditans promiserat olim
Sacrificis proauorum ataus, stirpiq; nepotum.

Hæc uirgo, At senior, nullus cui uocis ademptæ
Vfus erat, supplex nunc gressum obseruat euntis,
Virgineosq; pedes, taclaq; dat oscula terræ:
Nunc letus tollit duplicis ad sidera palmas:
Quoq; potest solo testatur gaudia nutu:
Ostenditq; manu uatum tot scripta priorum:
Quæ quis agere deo, quondam, dum uita manebat,
Edidit, & populus liquit celebranda futuris:
Scilicet effusum tacitis de nubibus imbrem
Lanigerum in tergus: germenq; è stirpe uetusta
Arboris exurgens: incombustumq; senoro
Igne rubum: & priscis stellam de patribus ortam.
Quæ dum cuncta graui, uenturi haud inscia, uisu
Percurrit relegens: alto cum corde uoluit
Conceptus Virgo insolitos, & ab aethere lapsam
Progeniem, pluuia in morem quæ uellere molli
Excepta, haud ullos sonitus, nec murmura reddit.
Seq; rubum, Virgamq;, alto se deniq; missam
Sidus grande mari prorsum agnoscitq; uidetq;.
Non tamen ausa loqui, tanto aut se dicere dignam
Munere: sed tacito affectu tibi maxime diuim
Grates rector agit, mentemq; ad sidera tollit.

Et iam Luna cauum ter luce replenerat orbem,
Ter solitas de more intrarat caeca latebras:
Cum Virgo in patriam reditū parat, omnia quādo
Certa nidet. subeunt dilectæ grata parentis
Adloquia, adfectuq; p̄s sermonibus ades:

Quæq;

Quaeq; salutantis uoces, ac uerba ministri
 Audyt, & primos excepit cella uolatus:
 Cella choris superiùm lustrata, & cognita caelo.
 Ergo iter inceptum charis digressa propinquis
 Adcelerat relegitq; uiam per nota lscorum.
 Nec mora, nec requies usquam: nec lumina fleclit,
 (Caelicolum quamuis sacro circumdata caetu,)

Donec ad optatum peruenit sedula limen.
 Atque ibi, dum consueti suo cum pectore uersat
 Gaudia: paulatim maturi tempora uentris
 Aduentare uidet, scires iam numen in illa
 Grande tegi, nullos adeo sentire dolores
 Dat superiùm genitor, nullaq; ex parte grauari.

Interea terra parta iam pace, mariq;
 Augustus pater aratis belli: impia portis
 Clauserat, & ualidis arclat uincta catenis:
 Dumq; suas regnator opes, uircisq; potentis
 Imperij, exhaustaq; armis ciuilibus urbeis
 Nosse cupit, magnum censeri iusserat orbem,
 Describi populos late numerumq; referri
 Cunctorum ad sese capitum, qua maxima tellus
 Sustinet, & rapido complectitur aequore Nereus.
 Ergo omneis lex una mouet, sua nomina mittunt,
 Qui monteis Aurara tuos, regna illa feracis
 Armenia, qui conualleis, atque alta Niphata
 Saxa tenent, longe pictis gens nota pharetris,
 Gens sineis lustrare suos non segnis, & arcu,
 Qua uagus Euphrates, qua deuis exit Araxes,
 Felices tractus, & late munere diuam

Concessos defendere agros bene olentis amomi:
 Censetur Tauri passim, censetur Amani
 Incola: prädatorq; Cilix: & Isaurica quisquis
 Rura domat: quicumque tuas Pamphylia sylvas:
 Quiq; Lycæoniam felicia iugera: quiq;
 Flauentem curuis Lyciam perrumpit aratris.
 Iam clari bello Leleges, populiq; propinqui
 Iussa obeunt: gens quæq; suo dat nomina ritu.
 Qui Ceramon, bimareq; Gnidon, quiq; alta tuetur
 Mænia, dispositis ubi circumseptæ columnis
 Tollit se niuei moles operosa sepulcri,
 Barbara quam raptò posuit regina marito:
 Et quos Mæandri, toties ludente recurso,
 Vnda rigat, rigat ipse suo mox amne Cayster,
 Herbofo niueos dum margine pascit olores.
 Quosq; metalliferis ueniens Paclolus ab antris
 Circuit, & rutila non parcior Hermus arena.
 Mysorum manus omnis: Apollineaq; Celena:
 Idaq;, Rhætaeq; atres, celebrataq; Musis
 Pergama, Sigæumq; iugum, Priameia quondam
 Regna armis, ducibusq;, ducum nunc nota sepulcris:
 Quæ nauta, angustum dum præterit Hellepontum,
 Ostendens focys, hoc, inquit, litore stentes
 Nereides steterant, passis cum mæsta capillis
 Ipsa suum de more Thetis clamaret Achillem.
 His & Bithynæ classes, & Pontica latè
 Adcedit regio, paret scopulosa Caryambis:
 Parendi studio feruet simul alta Sinope:
 Feruet Halys: quiq; immësis procul amnibus aucltus
Cappad

Capp
 Ther
 Præ
 Pan
 Qua
 Axia
 Qua
 Et b
 Com
 Vos
 Vic
 Ant
 For
 Seu
 Seu
 Tu
 Ad
 Vr
 Illy
 Lit
 Ne
 Be
 No
 De
 Vr
 Ni
 Pr
 Et
 D

Cappadocum medios populos discriminat Iris:
 Thermoodonq; Halybesq; adtritaq; saxa Promes.
 Prater ea qua se Thraci Mauortia tellus (theo.
 Pandit, & argentē Rhodope procurrit in Aemum:
 Qua Macedum per saxa ruit torrentibus undis
 Axius, umbrosaq; tegunt Halyacmona ripae:
 Quaq; iacet diris omen Pharsalia bellis,
 Et bis Romana ferale clade Philippi,
 Conueniunt populi certatim, & iussa faceſunt.
 Vos etiam uestros his adiunxistis alumnos
 Vicina paſſim uacuis iam mœnibus urbes,
 Antiquæ Graiorum urbes, gens optima morum
 Formatrix, clara ingenijs, & fortibus ausis:
 Seu quæ littoreos tractus, monteisq; tenetis.
 Seu quæ per medias diſperſæ exurgitis undas.
 Tum latus Epiri quæ formidabile nautis
 Adtollunt ſummo caput Acroceraunia cælo.
 Urget opus iamq; Alcinoi dat regia cenſum,
 Illyricæq; manus, impacatiq; Liburni,
 Littoraq; Ionio paſſim pulſata profundo.
 Nec tu cui latè imperium terræq; marisq;
 Bellatrix peperit uirtus, & Martius ardor,
 Non populos, non ipſa tuas terra inclyta genteis
 Describis, terra una armis, & facta triumphis,
 Vna uiris longe pollens, atq; amula cælo:
 Nubiſeræ quam præruptis anfractibus Alpes
 Præcingunt, mediamq; pater ſecat Apenninus,
 Et geminum rapido fluctu circumtonat æquor.
 Deſcripſere ſuos (quamuis non axe ſub uno)

Hinc Rhenus pater indigenas, hinc latior undis
 Danubius: qui sylvarum per uasta uolutus:
 Pascere non populos, non lambere desinit urbeis,
 Donec ad optatam rapido uenit agmine Peucen.
 Quin & proceras scrutatur Gallia sylvas.
 Gallia Casareis Latio dignata triumphis:
 Quã Rhodan⁹, quã findit Arar, quã permeat ingēs
 Sequana, piscosōq; interluit amne Garumna.
 Tum quas piniferis genteis prærupta Pyrene
 Rupibus, Herculeas prospèctat ad usq; columnas,
 Cogit Anas: cogit ripa formosus utraque
 Duria, & albenti Batis præcinctus oliua,
 Auratamq; Tagus uoluens sub gurgite arenam,
 Quiq; suo terras insignit nomine Iberus.
 Parte alia uastitas circumuocat Africa uireis:
 Getuli, Mauriq; duces rimantur opaci
 Atlantis nemora, & dispersa mapalia syluis.
 Scribitur & uacuis ut quisq; inuentus arenis
 Seu pastor, seu subcinctus uenator in armis
 Obseruans seuos latebrosa ad tesqua leones.
 Masylum quicumque domos, quicumque repositos
 Hesperidum lucos, munitaq; montibus arua
 Incolit, & ramis natiuum decutit aurum:
 Et qui uertenteis immania saxa iuuenos
 Fleclit arans: quã deuicta Carthaginiis arces
 Procubuere, iacentq; infaus̄to in littore turres
 Euerse. Quantũ illa metus, quantum illa laborum
 Vrbs dedit insultans Latio, & Laurētibus aruis!
 Nunc passim uix relliquias, uix nomina seruans

Obruit

Obruit
 Et qu
 Mēbr
 Iam
 Barc
 Nau
 Litt
 Infil
 Inq;
 Post
 Qui
 Lau
 Qui
 Ma
 Aeg
 Nil
 Ib
 Ea
 Ill
 Im
 C
 M
 Q
 A
 I
 C
 R
 P

Obruitur proprijs non agnoscenda ruinis,
 Et querimur genus infelix humana labare
 Mœbra tuo: cū regna palam moriantur, & urbes.
 Iamq; Macas idem ardor habet, uenere uolentes
 Barcæ: uenere suis Nasamones ab aruis:
 Nauifragas qui per Syrteis, infidaq; circum
 Littora, mœrentum spolijs onerantur, & altos
 Infiliunt nudi cumulos extantis arena,
 Inq; suas uertunt aliena pericula prædas,
 Postremo Pphyli, Garamanticaq; arua tenentes:
 Quiq; Cyrenæas suspendunt uomere glebas,
 Laudatasq; legunt succis præstantibus herbas.
 Quiq; Iouis palmeta, Hasbytarumq; recessus:
 Marmaricas qui late oras: qui pascua seruant
 Aegypti, Meroesq;: facer quos Nilus inundat,
 Nilus ab æthereo ducens cunabula cælo.

Nec minus & casta senior cū Virgine custos
 Ibat, ut in patria nomen de more, genusq;
 Ederet, & iussum non segnis penderet aurum.
 Ille domū antiquam, & regnata parentibus arua
 Inuisens, secum proauos ex ordine reges,
 Claraq; facta ducum, pulchrâq; ab origine gentem
 Mente recensēbat tacita: numerumq; suorum,
 Quamuis tunc pauper, quamuis incognitus ipsis
 Agnatis, longe adueniens explere parabat
 Iam fincis Galilæa tuos emensus, & imas
 Carmeli ualleis, quæq; altus uertice opacat
 Rura Thabor, sparsamq; iugis Samaritida terrâ
 Palmiferis, Solymas a Leua liquerat arces.

Cum simul è tumulo muros, ac tecta domorum
 Prospexit, patriaq; agnouit mœnia terræ:
 Continuò lacrymis urbem ueneratur obortis:
 Intenditq; manus, & ab imo pectore fatur:

Bethlemix turres, & non obscura meorum
 Regna patrum, magniq; olim salucte penates:
 Tuq; ò terra parens regum, uisuraq; regem,
 Cui Sol, & gemini famulantur cardinis axes,
 Salue iterum. te uana Iouis cunabula Crete
 Horrescet, ponetq; suos temeraria fastus:
 Mœnia te Dircaea trement: ipsamq; pudebit
 Ortygiam geminos Latonæ extollere partus.
 Parua loquor: prono ueniet diademate supplex
 Illa potens rerum, terrarumq; incluta Roma:
 Et septem geminos submittet ad oscula monteis.
 Dixit, & extrema mouit uestigia uoce:
 Maturatq; uiam senior: tardumq; fatigat
 Vectorem: & uisus gressum molitur ad oras.

Et iam prona dies fluctus urgebat Iberos,
 Purpureas pelago nubeis, aurumq; relinquens.
 Ecce autem magnis plenam conuentibus urbem
 Protinus, ut ueneret, extremo è limine porte
 Adspiciunt. Mistum confluxerat undiq; uulgus,
 Turba ingens. credas longinquo ex æquore uectas
 Ad merces properasse, aut deuastantibus arua
 Hostibus, in tutum trepidos fugisse colonos.
 Cernere erat perq; anfractus, perq; arcta uiarum
 Cuncta replese uiros, confusoq; ordine matres:
 Permissos pecori agricolas, hos iungere plaustra:

Hos

Hos
 Porta
 Acc
 Qu
 Perc
 Nec
 Qu
 E
 Ince
 Nat
 Pra
 Hof
 Ince
 Asp
 Def
 Hu
 Sic
 De
 Ac
 Str
 Me
 Pe
 Q
 Su
 M
 E
 C
 In

Hos intendere uela: alios discumbere apertis
 Porticibus: resonare compleri cuncta tumultu:
 Accensos uarijs lucere in partibus igneis.
 Quæ pater admirans, tacito dum singula uisu
 Percurrit, circumq; domos, & limina lustrat,
 Nec superesse locum tectis uidet: ibimus, inquit,
 Quò deus, & quò sancta uocant oracula patrum.

Est specus haud ingens paruis sub mœnibus urbis,
 Incertum, manibusne hominum, genione potentis
 Naturæ formatus, ut hæc spectacula terris
 Præberet, tantosq; diu seruatus in usus,
 Hospitio cælum acciperet, cui plurima dorso
 Incumbit rupes pendentibus undique saxis
 Aspera: & exese cingunt latera ardua cautes:
 Defunctis operum domus haud ingrata colonis,
 Huc heros tandem superata ambage uiarum
 Sic monitus ducente deo, cum coniuge sancta
 Deuenit, multaq; senex se nocte recepit.

Ac primum siccis ramalibus excitat ignem:
 Stramineoq; toro comitem locat: ægra cubantis
 Membra super uestem inuoluens: mox adligat ipsos
 Permulcens, iam non duros, iam sponte sequentes
 Quadrupedes, ut fortè aderat sænile saligna
 Subfultum crate, & palmarum uimine textum.

Nunc age, Castalijs quæ nunq̄ audita sub antris,
 Musarumue choris celebrata, aut cognita Phœbo,
 Expediam: uos secretos per deuia calleis
 Cælicola, uos (si merui) monstrate recessus
 Intactos: uentum ad cunas, & gaudia cæli,

Mirand

Mirandosq; ortus, & tecla sonantia sacro
 Vagitu. stat ferre pedem, qua nulla priorum
 Obuia sint oculis uatum uestigia nostris.

Tempus erat, quo nox tardis inuecla quadriga
 Nondum stelliferi mediam peruenit olympi
 Ad metam, & tacito scintillant sidera motu:
 Cum syluaeq; urbesq; silent: cum seffa labore
 Accipiunt placidos mortalia pectora somnos:
 Non fera, non uolucris, non picto corpore serpens
 Dat sonitum: iamq; in cineres confederat ignis
 Vltimus: & sera perfusus membra quiete
 Scruposo senior caput adclinauerat antro.
 Ecce autem nitor ex alto nouus emicat, omnemq;
 Exspberat ueniens atra calignis umbram:
 Auditq; chori superum, & caelestia curuas
 Agmina pulsantum citharas, ac uoce canentum.
 Agnouit sonitum, partuq; inflare propinquos
 Haud dubijs Virgo sensit letissima signis.
 Protinus erigitur stratis, caeloq; nitent eis
 Adtollit uenerans oculos, ac talia fatur:

Omnipotens genitor, magno qui sidera nutu
 Aëriosq; regis tractus, terrasq; fretumq;
 Ecquid adest tempus, quo se sine labe serenam
 Efferat in lucem soboles tua? quo mihi tellus
 Rideat, & teneris depingat floribus arua?
 En tibi maturos fructus, en reddimus ingens
 Depositum: tu nequa pio iacltura pudori
 Obrepat, summo defende, & consule caelo.
 Ergo ego te gremio reptantem, & nota petentem

Vbera

Vber
 Amp
 Adr
 Bra
 St
 Agm
 Arq
 Hor
 Dm
 In n
 Spe
 Mir
 Deg
 Iam
 Sta
 Ni
 Qu
 Sp
 Sta
 Pr
 Di
 Ser
 (O
 Sic
 Di
 E
 Pe
 Et
 Te

Vbera chare puer, molli studiosa fauebo
 Amplexu: tu blanda tuæ dabis oscula matri
 Adridens: colloq; manum, & puerilia necles
 Brachia: & optatam capies per membra quietem.
 Sic memorat, fruiturq; deo, comitumq; micanti
 Agmine, diuinisq; animum concentibus explet.
 Atque olli interea reuoluto sidere felix
 Hora propinquabat. Quis me rapit? accipe uatem
 Diua tuum, rege diua tuum, feror arduus altas
 In nubem: uideo totum descendere cælum
 Spectandi excitum studio. Da pandere factum
 Mirum, indictum, insuetum, ingens: absistite cura
 Degeneres, dum sacra cano. Iam leta laborum
 Iam non tacta metu, seclî regina futuri
 Stabat adhuc, nihil ipsa suo cum corde caducum,
 Nil mortale putans, illam natusq; paterq;
 Quiq; prius, quam Sol cælo, quam Luna niteret,
 Spiritus obscurasibat super igneus undas,
 Stant circum, & magnis permulcēt pectora curis.
 Præterea redeunt animo quæcunque uerendus
 Dixerat interpret: acti sine pondere menses,
 Seruatusq; pudor: clausa cum protinus aluo
 (O noctem superis letam, & mortalibus agris)
 Sicut erat folijs, stipulaq; innixa rigenti,
 Diuinum spectante polo. spectantibus aethris
 Edit onus. Qualis rorem cum uere tepenti
 Per tacitum matutinus desudat Eous:
 Et passim teretes lucent per gramina gutta:
 Terra madet: madet aspersa sub ueste uiator

Horrid

Horridus, & pluuiæ uim non sensisse cadentis.
 Admirans, gelidas udo pede proterit herbas.
 Mira fides, puer æthereas iam lucis in auras
 Prodicat, scenoq; latus male fultus agrestis,
 Impulerat primis resonum uagitibus antrum.
 Alma parens nullos intra præcordia motus,
 Aut incurfanteis deuexi ponderis ictus
 Senserat: hærebant immotis uiscera claustris.
 Haud aliter, quam cum purum specularia Solem
 Admittunt: lux ipsa quidem pertransit, & omnes
 Irrumpens laxat tenebras, & discutit umbras:
 Illa manent illæsa: haud ulli peruia uento,
 Non hyemi, radys sed tantum obnoxia Phœbi.
 Tunc puerum tepido genitrix inuoluit amictu,
 Exceptumq; sinu, blandeq; ad pectora pressum
 Detulit in præsepe. Hic illum mitia anhelo
 Ore fouent iumenta. O rerum occulta potestas!
 Protinus agnoscens dominum procumbit humi bos
 Cernuus: & mora nulla, simul procumbit asellus
 Submittens caput, & trepidanti poplite adorat.
 Fortunati ambo: non uos aut fabula Cretæ
 Polluet, antiqui referens mendacia furti,
 Sidoniam mare per medium uexisse puellam.
 Aut sua dū madidus celebrat portentæ Cytheron,
 Infameis inter thyrsofos, uinosaq; sacra
 Arguet obsequio senis insudasse profant.
 Solis quippe Deum uobis, & pignora cæli
 Nosse datum, solis cunabula tanta tueri.
 Ergo dum refluo stabit circumdata fluctu

Terr
 Volu
 Rite
 Sen
 Qu
 O ge
 Ac c
 Adff
 Et f
 Mag
 Len
 Exc
 Ut q
 Non
 Cur
 Aut
 V
 Exc
 Ex
 Ma
 Ful
 Su
 Ali
 Pui
 Qu
 Illa
 Ful
 Cæ
 Per

Terra parens, dum præcipiti uertigine cælum
 Voluetur, Romana pius dum templa Sacerdos
 Rite colet: uestri semper referentur honores,
 Semper uestra fides nostris celebrabitur aris.

Quis tibi tunc animus, quæ sancto in corde uoluptas
 O genitrix, cum muta tuis famulantia cunis,
 Ac circum de more sacros referentia ritus
 Adspiceres domino genua inclinare potenti,
 Et sua commotum trahere ad spectacula cælum?
 Magne pater, quæ tanta uicis prudentia sensus
 Lenit? infirmi tantos quis pectore motus
 Excituit calor, & pecudum in præcordia uenit?
 Ut quem non reges, non acceperè tot urbes,
 Non populi, quibus una aris, & sacra tueri
 Cura fuit: iam bos torpens, iam segnis asellus
 Autorem late, possessoremque salutent?

Vocibus interea sensim puerilibus heros
 Excitus, somnum expulerat, noctemque fugarat
 Ex oculis, iamque infantem uidet, & uidet ipsam
 Maiorem adspectu, maiori & lumine matrem
 Fulgentem, nec quoquam oculos, aut ora mouentem,
 Sublimemque solo, superum cingente caterua
 Aligeræ. Qualis nostrum cum tendit in orbem,
 Purpureis rutilat pennis nitidissima Phœnix:
 Quam uariè circum uolucres comitantur euntem.
 Illa uolans, Solem natiuo prouocat auro
 Fulua caput, caudam & roseis interlita punctis
 Cæruleam stupet ipsa cohors: plausuque sonoro
 Per sudum strepit innumeris exercitus alis.

Miratur lucem insolitam: miratur ouanteis
 Cœlicolum cantus senior, tum uictus, & amens,
 Adtonitusq; animi, tantisq; ardoribus impar
 Corruit, & geminas uultum demisit in ulnas:
 Adfususq; diu telluri, immobilis hæsit.

Hic illum superi iuxta uidere iacentem:

Vidit Dia parens, nec longum passa senileis
 Obduci tenebris oculos dat surgere, & agrum
 Sustentare genu, tremulisq; insistere plantis,
 Diuinosaq; pati uultus, superiq; nitorem
 Ignis, & athereas uibrantia lumina flammæ.
 Ille ubi paulatim uireis, animumq; resumpsit,
 Nodoso incumbens baculo, modulantiâ primum
 Agmina, reginamq; deum de more salutat.
 Mox ipsum adcedens præsepe, uluaq; palustris
 Impositum spectans dominum terræq; marisq;
 (O timor, ô mentis pietas) puerilia membra
 Non ausus tractare manu, cunctatur ibi auram,
 Insperatam auram diuino efflantis ab ore
 Ore trahens, subito correptus numinis haustu,
 Adflatusq; deo, sic tandem uoce quæta
 Incipit, & lacrymis oculos subfundit abortis:

Sanc̃te puer, non te Pharijs operosa columnis
 Atria, non uariata Phrygum uelamina textu
 Excedere (iaces nullo spectabilis auro)
 Angustum sed uix stabulum, male commoda sedes,
 Et fragiles calami, lectæq; paludibus herba
 Fortuitum dant ecce torum laqueata tyrannos
 Tecta, & regifico capiant aulae paratu.

Te pater aeterno superum ditavit honore
 Illustrans: tibi siderei domus aurea caeli
 Plaudit, inextinctosq; parat natura triumphos.
 Et tamen hanc sedem reges, haec undiq; magni
 Antra petent populi: longe quos caerulea Calpe
 Littore ab occiduo, nigrisq; impellet ab Indis
 Sol oriens, quos & Boreas, & feruidus Auſter
 Diuerso inter se certantes cardine mittent.
 Tu pastor, tu dispersas reuocare per agros
 Missus oueis late, pectusq; obferre periculis,
 Prodigus ah nimium uite, per tela, per hosteis
 Obscuram uenimus irrumpeus, rabida ora luporum
 Compesces, futurumq; gregem sub tecta reduces.
 O mihi certa fides superum, decus addite terris,
 Nate deo, deus ipse, aeterno e lumine lumen:
 Te te ego, te circum genitrix, letiq; ministri
 Concinnimus, primiq; tuos celebramus honores,
 Longaq; perpetuis indicimus Orgia sacris.

LIBER TER-

TIVS.

Vratu iterea culme bipatetis olympi
 Conscendit genitor, rerum inuolata
 ta potestas,
 Lata fouens tacito sub pectore: mox
 iubet omneis
 Ad sese acciri superos, quiq; atria longe
 Observant, quiq; arcanis penetralibus adstant,
 Præterea quos Eos Aurora per ortus,

Et quos occidua propior uidet Hesperus ora.
 Nanq; ferunt olim leges cum conderet aquas
 Rex superũm, & ualido mundum suspenderet axe,
 Diuersas statuisse domos, diuersaq; diuis
 Hospitia, & dignos meritis tribuisse penateis
 Ordine cuique suos. Illi data tecla frequentant:
 Armaq; & aratis adsingunt nomina ualuis.
 Haud mora fit: celerant iussi: uolat a there toto
 Cœlicolũm glomerata manus, pars igne corusco
 Tota rubens, pars stelliferis innexa coronis.
 Ipse sedens, humeris chlamydem fulgentibus aptat
 Ingentem, & cœlum pariter, terrasq; tegentem.
 Quam quondã (ut perhibet) uigilãs nocte isq;, diesq;
 Ipsa suo neuit rerum natura Tonanti:
 Adiecitq; sacra decus admirabile tela,
 Per medium, perq; extremas subtegminis oras
 Immortale aurũ intexens, grandeuq; smaragdos.
 Illic nam uaria mundum distinxerat arte
 Gnara operum mater, certisq; elementa figuris,
 Et rerum species, animasq;, & quicquid ab alta
 Fundit mente pater. Generis primordia nostri,
 Cernere erat limum informem iam prapete pennã
 Deferri uolucris liquidum per inane uideres:
 Iam syluis errare feras, pontumq; natari
 Piscibus, & uero credas spumescere fluctu.
 Hic postquam aligeros gemmata sedilia cœtus
 Accepere, pater solio sic inhit ab alto:

Aetherei proceres (neq; enim ignoratis et ausus
 Infandos, durumq; acies super astra frementeis)

Si mecum iuuat antiquos ab origine motus
 Inspicere, & ueterum pariter meminisse laborum:
 Quãdoquidem hæc uobis peperit uictoria laudem:
 Huc animos, huc pacatas aduertite mentes.
 Vos, cum omne arderet cælum seruilibus armis,
 Arcionumq; furor pertenderet impius axem
 Scãdere, & in gelidos regnum transferre Triones:
 Fida manus mecum mansistis: & ultima tandem
 Experti, cælo uictoria signa tulistis:
 Aeternumq; alta fixistis in arce trophæum.
 Quos ego pro meritis insigni munere palma
 Donavi: regnq; in partem, operumq; recepi:
 Præcipuosq; habui, lectosq; adiuua ministros:
 Vsq; adeo fixa antiqui stat gratia facti.
 Nec minus & nostras audistis saepe querelas,
 Vidistisq; graueis flammati pectoris ætus,
 Tunc cum prima nouas egit dementia gentis
 Arboris auricomæ cælestia carpere poma:
 Poma graui seros gustu læsura nepotes.
 Munere quin superum indignas spoliastis, et umbra
 Sacrorum late nemorum: adsiduoq; labore
 Multastis miseræ, uita & breuioribus annis.
 Quid repetam ueteri sumptas de crimine pœnas?
 Exiliumq; informe Erebi, tenebrasq; repostas?
 Quæ tacito mecum spectastis lumine: & ijdem
 Terrarum sortem mæsti indoluistis acerbam.
 Aut etiam ut nostri longo post tempore tandem
 Pectoris indomitas clementia uicerit iras:
 Vsq; arcana leueis sensim demissa per auras

Fœcundam intacta complevit Virginis aluum?
 An temere hoc, nullaq; actum ratione putatis?
 Quippe ita mansuras decuit me ponere leges:
 Quò terræq;, polusq; homines, diuq; uicissim
 Fœderibus starent certis, & pignore tanto
 Seruarent memorem cognata stirpis amorem.
 Quare agite, & iam nunc humana capeſſite fata;
 Ac primum diuis parui sub cautibus antri
 Gramineos luſtrate toros: luſtrate beatam
 Pauperibus ſedem calami: cunctiq; recenteis
 Submiſſi cunas adcedite, dum pia mater
 Complexu in molli natum fouet, ubera pernox
 Indulgens teneris pueri roſantia labris:
 Nec procul in ſtipula demiſſo pectore mutum
 Procumbit pecus: & domini ueſtigia lambens
 Peruigilat, longos fundit dum tibia cantus.
 Hic fruſtros ortus pueri, noctemq; uerendam
 Diſcurſu per inane leui, paſſimq; canoris
 Laudibus excipite, & plaſu celebrate fauentes
 Omnia felicem uentura in ſecula pacem,
 Certatimq; renaſcentis cunabula mundi,
 Victum anguem, uictumq; anguis furiale uenenum.
 Sic placitum, ſic auerſos coniungere terris
 Cœlicolas: ſic ferre homines ad ſidera certum eſt.

Hæc ubi dicta: nouum ſuperis inſpirat amorem,
 Quo ſubito ueteres deponant pectoris iras,
 Obliti ſclerum patruſq; exempla ſecuti,
 Terrarum ſtagrent ſtudio, & mortalia curent.
 Nec mora: Latitiam choreis tum fortè uacantem

Aduocat

Aduo
 Tem
 Latit
 Diſ
 Cura
 Exu
 Ut ſ
 Mob
 Len
 Iucu
 Ga
 Rec
 Vae
 Obj
 Gra
 Cur
 Dic
 Aſ
 Da
 Sub
 Inf
 Lin
 Pr
 Cu
 Pr
 Ob
 Sic
 Ex
 Pl

Aduocat (hæc magni motuq; animosq; Tonantis
 Temperat, & uultum discussa nube serenat)
 Latitiam, quæ cælicolum per limina semper
 Discursat, raroq; imas petit hospita terras:
 Curarumq; expers, lacrymasq; exosa uirago,
 Exultat, totoq; abigit suspiria cælo.
 Ut stetit ante patrem, terrasq; adcedere iussa est:
 Mobilibus pictas humeris adcommodat alas,
 Lenimenq; uicæ comites uocat. Alicet adsunt
 Iucunda uisû facies Cantusq;, Choriq;,
 Gaudiaq;, Plaususq;, & honestis ignibus ardens
 Reclus Amor: quæ nuda Fides, Spesq; inscisa lætus
 Vadentem, mira unanimes pietate sorores
 Obseruant. Sequitur mox inculcata Voluptas,
 Gratiaq;, & niueum suadens Concordia pacem.
 Cumq; propinquasset portæ, quæ maxima cælo
 Dicitur, æternumq; micat radiata coruscis
 Astrorum signis: quando mortalibus ægris
 Dant nimbos aliæ, & damnant caligine terras:
 Subcinclæ occurrunt Horæ properantibus alis:
 Insomnes Horæ: nanq; his fulgentia diuinum
 Limina, & ingentis custodia credita cæli.
 Protinus æratos impulso cardine posteis
 Cum sonitu, magnoq; polos quassante fragore
 Præpandunt obnixæ humeris. Volat illa per auras
 Obscura sub nocte nitens, gratantur eunti
 Sidera. iam festas meditatatur Lunæ choreas:
 Exultant Hyades: gaudet mutata Bootes
 Plaustra auro, totosq; auro fulgere iuuenços.

Tunc primum uisa est, miseri post fata parentis,
 Risisse Erigone, & longum posuisse dolorem:
 Armatoq; ensis subducitur Orioni.
 Ut uerò umbrosis posuit uestigia syluis,
 Culmina conscendit pastorum: atq; omnia latè
 Perlustrans tacitis oculis loca, concutit alas
 Adplaudens pictosq; sinus sub nocte coruscans,
 Subrisit letum, puraq; in luce resulsit.
 Primi illam sensere canes: sensere iacentes
 Haedorum passim per dura cubilia matres:
 Balatuq; ouium ualles sonuere propinqua,
 Saxaq; & adtoniti caput erexere magistri.
 Tunc ait: O parui uigiles gregis, o bona pubes
 Sylvarum superis gratum genus, ite beati
 Pastores, ite antra nouis intendite fertis:
 Reginam ad cunas, positumq; in stramine regem
 (Certa fides) alti iam iam moderator olympi
 Cernere dat, properate: nouiq; tepentia lactis
 Munera, cumq; suo date condita subere mella:
 Insuetum & syluis stipula deducite carmen.
 Nec plura effata, in nubis taciturna recessit:
 Et penitus nigra noctis se condidit umbra.
 Olli inter sese uario sermone uolutant,
 Quid superù mandata uelint, quas quarere cunas,
 Quos iubeant reges, qua cingere frondibus antra.
 Continuo uarijs innectunt tempora ramis:
 Neclitur & lentiscus, opacq; arbutus umbrae,
 Rosq; maru, buxusq; & densa comas terebinthus:
 Cunctaq; frondenti redimitur turba corona.

Mox

Mox s
 Flam
 Arua
 Tan
 Spelu
 Aurib
 Long
 Insom
 Ergo
 Ocyu
 Aunly
 Adto
 Cum
 Vestr
 Fron
 Adfy
 Et la
 Quo
 Con
 D
 Tan
 Mu
 Tex
 Has
 Sic
 Illi
 O g
 Spa
 Siu

Mox syluam exquirunt omnem: saltusq; repostos
 Flammiferis luſtrant tedis. Ardere putares
 Arua procul, totumq; incendi lumine montem.
 Tandem inter dumos feſſi, ſub rupe cauata
 Spelancam adſpiciunt: uocemq; rudentis aſelli
 Auribus acceperere. Vident ipſumq;, bouemq;,
 Longeuumq; ſenem, ſtantomq; ad lumina matrem
 Inſomnem, & preſſu reſouentem pignus in ulnis.
 Ergo inſperata gauiſi munere ſortis,
 Ocyus ingentem procero ſtipite laurum,
 Auulſamq; ſolo palmam ab radicibus imis
 Adtollunt humeris: perq; interualla canentes
 Cum plaufu, choreisq;, & multiſono modulatu
 Veſtibus ante aditum ſtatuunt: omnemq; coronant
 Fronde locum: grandis oleas, cedrosq; comantes
 Adſigunt. longisq; aduelant limina fertis:
 Et late Idaliam ſpargunt cum baccare myrtum,
 Quos bonus ex antro dictis adgreſſus amicus
 Compellat ſenior: placidaq; hac uoce proſatur:

Dicite paſtores (neq; enim ſine numine, credo,
 Tam certum tenuiſtis iter) cui tanta paratis
 Munera? cui uirideis ramis frondentibus umbras
 Textitis? an'ne aliquis ſuperum patre miſſus ab alto
 Has docuit ſedeis, locaq; hac adcedere iuſſit?
 Sic memorans, ſeſe letum uenientibus offert.
 Illi autem: Noua per tenebras, noua lucis imago
 O genitor, media uifa eſt modo lumina ſylua
 Spargere, & in noſtras diſſundere gaudia mentis:
 Sine deus caelo ueniens, ſeu forte deorum

Nuntius, in dubio est: nos uultū, habitūq; loquentis
 Vidimus: & motas per noctem audiuius alas.
 Sic facti, iungunt dextras: mox ordine longo
 Antrum introgressi, calathis syluestria plenis
 Dona ferunt: matrem & lato simul ore salutant.
 Tum puero adstantes Lycidas, & maximus Aegō,
 Aegon, Getulis centum cui pascua campis,
 Centeni per rura greges Massyla uagantur:
 Ipse caput late, quā Bagnado, quā uagus errat
 Triton, Ciryphia quā deuoluuntur arena,
 Ingens agricolis, ingens pastoribus Aegon.
 At Lycidas uix urbe sua, uix colle propinquo
 Cognitus, equoreas carmen deflexit ad undas:
 Et tamen hi non uoce pares, non uiribus aequis,
 Inter adorantum choreas, plaususq; deorum
 Rustica septena modulantur carmina canna.

Hoc erat alme puer, patrij: quod noster in antru
 Tityrus aditru spreuit rude carmen auena,
 Et cecinit dignis Romano Consule syluas.

Vltima Cumæi uenit iam carminis ætas:
 Magna per exactos renouantur secula cursus.
 Scilicet hæc Virgo est, hæc sunt Saturnia regna:
 Hæc noua progenies cælo descendit ab alto,
 Progenies, per quam toto gens aurea mundo
 Surget, & in medijs palmis florebit aristis.

Qua duce, si qua manent sceleris uestigia nostri,
 Irrita perpetua soluent formidine terras:

Et uetitum magni pandetur limen olympi:
 Occidet & serpens, miseros quæ prima parentis

Elusit,

Elusit,
 Tu
 Permi
 Pacat
 Ad
 Camp
 Ad
 Ips
 Vber
 Ag
 Bisq;
 In
 Cont
 Ip
 Et d
 Mella
 A
 Et t
 Alter
 Dele
 A
 I
 Cha
 T
 Ref
 Into
 Ipsa
 F
 Cæl

Elusit, portentificis imbuta uenenis.

Tūne deūm uitam accipies? diuisq; uidebis
Permissos heroas, & ipse uideberis illis?

Pacatumq; reges patrū uirtutibus orbem?

Adspice felici diffusum lumine cælum,
Camposq; fluuiosq; ipsasq; in montibus herbas.
Adspice uenturo latentur ut omnia seculo.

Ipsæ lacte domum referent distenta capellæ
Vbera: nec magnos metuunt armenta leones:

Agnæq; per gladios ibit securâ nocentis:
Bisq; super fusos seruabit tincta rubores.

Interea tibi parue puer munuscula prima
Contingent, ederaq; intermistiq; corymbi.

Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores:
Et dura quercus sudabunt roscida mella:
Mella dabunt quercus: omnis feret omnia tellus.

At postquam firmata uirum te fecerit ætas,
Et tua iam totum notescent facta per orbem:
Alter erit tum Tiphys, & altera quæ uehat Argo
Delectos Heroas: erunt etiam altera bella:

Atq; ingens Stygias ibis prædator ad undas.
Incipe parue puer risu cognoscere matrem,
Chara dei soboles, magnum cæli incrementum,

Talia dum referunt pastores: auia longe
Responsant nemora: & uoces ad sidera iactant
Intonsi montes: ipsæ per confraga rupes,
Ipsa sonant arbuscula: Deus deus ille Menalca.

Hic subito magnum, uisi per inane uolatus
Cælestium, cursusq; alacres, alacresq; recursus:

Audit

Auditaq; procul uoces, sonitusq; rotarum.
 Scilicet innocuis per sudum exercitus armis
 Ibat ouans, diuise acies, terna agmina ternis
 Instrucla ordinibus belli simulacra ciebant.
 Ter clypeis iam credenteis inuadere nubes
 Adspiceres: uacuas ter mittere tela per auras:
 Ter clamare ducem: mox dissipta cogere signa,
 Atq; unam leta faciem praeferre phalangis:
 Rursus & aërios percurrere milite campos:
 Semotosq; alios constanti incedere passu
 Nubila per, latasq; uias: & iungere nexu
 Brachia, perpetuis quatientes motibus alas,
 Gestantesq; manu nostra argumenta salutis,
 Spinasq; clauosq;, horrenti & uimine fasces,
 Hasuramq; hastam lateri, medicataq; felle
 Pocula, sublimemq; crucem, immanemq; colūnam.
 Ibant, & dulci mulcebant aethera cantu.
 Innumeras alij laudes, & magna parentis
 Facta canunt: ut prima noui fundauerit orbis
 Mœnia, telluremq; uagis discluserit undis:
 Ut passim uarios cœlo suspenderit igneis,
 Lunamq; stellasq;: ut magni lumina Solis,
 Iam late extremo tenebris Oriente fugatis,
 Protulerit. Tu belligeras metuende cohorteis
 Dejicis, exturbasq; polo: tu fulmine quasbas
 Cum duce signa suo, nigroq; inuoluis Auerno,
 Cocytumq; iubes, tristenq; habitare lacunas.
 Te gemini cecinere axes, te maxima tellus
 Victorem cecinit uastis cum fluctibus æquor.

Nec te h
 Crimin
 Dignat
 Salue m
 Terrar
 Quē m
 Cui lat
 Qui reg
 Mille po
 Salue a
 Et nob
 Ingemi
 Discur
 Her
 Ventu
 Cærule
 Iordan
 Agmin
 Dotoq;
 Nude
 Callir
 Aspha
 Ipsaq;
 Anthi
 Doctio
 Mox E
 Congi
 Et Dr
 Ore o

Nec te hominum fraudes, non auertere nefanda
 Crimina: sed leto spectas mortalia vultu:
 Dignatasq; tuo solaris numine terras.
 Salue magne opifex cœli, rex maxime diuûm,
 Terrarumq; hominumq; salus: quæ sidera, quem sol,
 Quæ metuit reges tenebrarû, & Tartarus ingens:
 Cui latè humanum seruit germen: omnia solus
 Qui regis: omnia amas pariter. tibi nomina mille,
 Mille potestatum, regnorum insignia mille.
 Salue autor: salue immeusi dominator olympi:
 Et nobis felix, terrisq; labantibus adsis.
 Ingeminant plausum nubes: lateq; per auras
 Discursat uox: & cœli conuexa resultant.

Herbofo tum fortè toro, undisonisq; sub antris
 Venturas tacito uoluebat pectore sortes
 Ceruleus rex, humentum generator aquarum
 Iordanes. quem iuxta hilari famulantia vultu
 Agmina densentur natæ pulcherrima Glauce,
 Dotoq; Protoq;, Galenaq;, Lamprothoëq;,
 Nude humero, nudis discincta ueste papillis:
 Callirhoë, Byroq;, Pherusaq;, Dinameneq;,
 Asphaltisq;: adsueta leueis fluitare per undas:
 Ipsaq;: adoratis perfusa liquoribus Anthis,
 Anthis, qua non ulla novos miscere colores
 Doctior, aut piælis caput exornare coronis.
 Mox Hyale, atq; Thoë, et vultu nitidissima Crene,
 Congiæq;, Rhoëq;, & candida Limnoria,
 Et Dryope, & uirideis Botane resoluta capillos:
 Ore omnes formosa, albis in uestibus omnes,

Omnes

Nec

Omnes puniceis cuiusla crura cothurnis,
 Ipse antro medius, pronâq; adeliuis in urna
 Fundit aquas. nitet urna nouis uariata figuris
 Crystallo ex alba, & puro perlucida nitro,
 Egrègium decus, & superum mirabile donum.
 Umbrosis hic sylua comis, densisq; urebat
 Arboribus. cerui passim, capreaq; fugaces
 Aestiuum uiridis captabant frigus in umbra.
 In medio, auratis effulgens fluctibus amnis
 Errabat campo, & cursu leta arua secabat.
 Hic iuuenis fuluis uelatus corpora setis
 Stans celsò in scopulo, regem, dominumq; deorum
 Vorticibus rapidis, medioq; in fonte lauabat.
 At uiridi in ripa lecti de more ministri
 Subcincti expectant pronisq; in summa palmis
 Protendunt niue, as caelestia lintea uelans.
 Ipse pater caelo latè manifesta sereno
 Signa dabat, natoq; leuem per inane columbam
 Insignem radijs mittebat, & igne corusco.
 Adtonitè circum uenerantur numina nymphæ:
 Et fluuius refugas ad fontem conuocat undas.
 Talia celata genitor dum spectat in urna
 Fatorum ignarus, oculosq; ad singula uoluit
 Admirans: uidet insolitos erumpere fontes,
 Ingentemq; undare domum cauaq; antra repleti
 Fluctibus, atq; nouum latices sumpsisse saporem.
 Dumq; heret, pauatq; simul, dum subleuat un dū
 Muscosum caput, & taurino cornua uultu:
 Adfficit insuetas latè florescere ripas,

Clarâq;

Clara
 Pasto
 Diu
 Adu
 Ad co
 O
 Quis
 Decu
 Ipse n
 Sape
 Ceru
 Non
 Adu
 Adu
 Sign
 Qui
 Supr
 Adto
 Prae
 Cui
 Corp
 Cef
 Dir
 Vlce
 Q
 Diff
 C
 Ira
 Corp

Claraq; per densas discurrere lumina sylvas
 Pastorum ludo: & letos ad sidera cantus,
 Diuin. asq; audit uoces, & numina passim
 Aduenisse deum testantia. protinus ambas
 Ad cælum palmas hilaris cum uoce tetendit:

O maris, ô terra, diuùmq; hominumq; repertor.
 Quis tua uel magno decreta incognita cælo
 Detulit huc audax, medijsq; abscondit in undis?
 Ipse mihi hæc quondam (memini) dum talia mecum
 Sæpe agit, repetitq; uolens, narrare solebat
 Caruleus Proteus: mendax si cætera Proteus.
 Non tamen hoc uanas effudit carmine uoces.
 Adueniet tibi Iordanes properantibus annis,
 Adueniet, mihi crede, inquit: certissima cælum
 Signa dedit: nec me delusum oracula fallunt:
 Qui te olim Nili supra septemplex ortus,
 Supra Indum, & Gangæ, fontemq; binominis Istris
 Adtollet fama: qui te Tyberiq; Padôq;
 Præferet, atq; tuos astris æquabit honores.
 Cuius in aduentu tristes discedere morbi
 Corporibus passim incipient. iam uicta repente
 Cessabit, turpis squamas maculasq; remittet
 Diræ lætæ: lacerosq; elephas effusus in artus,
 Ulcera sanguineo sistet manantia taho.

Quin & letales (dictu mirabile) febres
 Diffugient iussa, possessaq; membra relinquent:
 Cedet & infestæ uiolentior ira Dianæ:
 Ira nocens: quæ fulminea uelut icla ruina,
 Corpora cum gemitu ad terram prosternit, & igni
 Inter

Interdum, nunc perdere aqua (miserabile uisu)

Festinat. Stygio nimirum armata ueneno

Exuperat uis, & spumas agit ore tumentis.

Nec iam ultra longo uireis minuente ueterno,

Tabificus per operta impune uagabitur hydrops

Exitio obrepens miserorum, atq; omnia latè

Viscera per uarios perdet tumefacta dolores.

Non aliàs uincla tam crebra silentia lingua

Abrumpent, noctem aut toties, tenebrasq; priores

Excutient oculi, qui nunquam sidera, nunquam

Ardentem magni uiderunt lampada Solis.

Multa quidem maiora fide, sed uera, sed ipsos

Qua teneant spectatum oculos, possum ore referre:

Sed propero: uentura tamen mirabitur etas.

Cernere erit, claudos passim genua agra trahem

Firmato subitos extendere poplite gressus. (teis

Tum neruis labefacta, diuq; trementia membra

(Quis credat, nisi certa meus mihi cantet Apollo?)

Restringi & ualidas cum robore sumere uireis:

Atq; alius raptio iussus consurgere lecto,

Haud mora, prosiliet: passuq; in templa citato

Contendens, onus ipse humeris portabit. Ibi ingens

Clamor, & innumera circum donaria uoces

Spectantis populi, & rerum nouitate pauentis.

Parte alia extinctam penitus, sensuq; carentem

Ad sua iam cernes reuocari munera dextram.

Nec minus & tacta compeSCI ueste cruorem

Fæmineum: exanguisq; artus, pallentiaq; ora

Ilicet obstructis calefacta rubescere uenis.

Ipsas quin etiam furias sub Tartara pelli,
 Immaneis Erebi furias: tum seſſa leuari
 Pectora, uexatosq; malis cruciatibus artus:
 Hinc uacuas late impleri ſtridoribus auras
 Dirarum fruſtra clamantium, ac ſæua trementum
 Verbera, perq; cauas conantum euadere nubem.

Iam deploratis uitam poſt funera reddi
 Corporibus uideo iam mœſtam incedere pompam:
 Feralemq; anteire tubam: mox gaudia matrum
 Inſperata, patrumq; hilares uerſo ordine fletus,
 Et circumfuſam populis letantibus urbem.
 Huic tu nutanteis quoties adſurgere monteis
 Et (mirum) inſuetas curuare cacumina ſyluas
 Adſpicias? Quoties humenti in gramine ripæ
 Aut ſolantem æſtus, aut lenis pectore ſomnos
 Carpentem, tenui adſueſces mulcere ſuſurro?
 Macle tuis merito ripis, macle omnibus undis.
 Ad te depoſito properabunt numina faſtu:
 Nudabuntq; ſacros artus, & carmina dicent
 Ad numerum: cùm tu felix iam flumine ſancto
 Autorem rerum, diuùmq; hominumq; parentem
 (Tantus honos, laus tanta tuo Rex maxime fonti)
 Exutum ueſte accipies: atq; hospite tanto
 Adtonitus trepidas hortabere uoce Napæas:
 Ite citè, date thura piæ adolenda per aras
 Cæruleæ comites: uiridq; ſedilia muſco
 Inſtruite: & uitreis ſuspendite ſerta columnis:
 Purpureas miſcete roſas, miſcete hyacinthos,
 Liliaq;: & pulchro regem conſpergite nimbo.

Tunc nomen latè clarum: Iordanis ad auras
 Ad tollent montes: Iordanem maxima circum
 Aequora, Iordanem syluæq; amnesq; sonabunt.
 Illa autem humanis quamuis latura ruinis
 Auxilium, sinemq; dies, gratissima quamuis
 Urbibus adueniat, totumq; optanda per orbem:
 Fluminibus tamen, & nostris felicior undis
 (Siqua fides, siqua est ueri prudentia Proteo)
 Ostendet roseos stellis ridentibus ortus.
 Quandoquidem non diuitias, non quæret honores
 Ille patris decus, ac uirtus, mortalia postquam
 Membra sibi, & fragileis iâ sponte induxerit artus:
 Non sceptrum inuadet Cypri: non Cassia regna
 Diripiet: non exuujs Babylona superbam
 Eruet: aut alto scandet Capitolia curru,
 Militibus circum, & lato comitante senatu.
 Sed maris undisoni tractus: & littora longe
 Curua secans, media socios sibi quæret in acla:
 Dispersosq; mari nautas, nudosq; colonos
 Vndarum, sinuosa fretu iactare paranteis
 Retia, uexatas aut iam reparare sagenas
 Sollicitos, patris ad solum, ac sua tecta uocabit.
 Atq; ollis ius omne, potestatemq; medendi
 Adijciet: pellent morbos, dentesq; retundent
 Vipereos, Orciq; acies, ac monstra fugabunt.
 Quin & custodes feribus radiantis olympi
 Præficiet seruare aditus, & claustra iubebit
 Aurea: queis non ulla queat uis seu nocere
 Eumenidum, duriq; umbrarum obistere postes.

Tum sedes passim emeritis duodena per astra
 Instituet: distincta suos de more sequetur
 Turba duces, illi leges, & sancta uocatis
 Iura dabunt, plausu sociorum, atq; agmine lati.
 Felices, qui iam cymba, remisq; relictis
 Alta serenati conscendent culmina caeli.
 Præterea (si certa fides, nec uana futuri
 Gaudia) cognatas etiam spectabimus undas
 Leneos uerti in latices. Ea prima deum Rex
 Arcana, hos primos per signa ostendet honores.
 Accepti late imperij, mirabitur auctus
 Lympha suos, iussa insuetum spumare capaceis
 Per pateras, largeq; nouum diffundere neclar,
 Et mensas hilarare, & felicis hymeneos.
 Nec semel ille altum remis euectus in equor
 Cum iam frustrato socios redijisse labore
 Accipiet, præda ingenti ditabit, & udos
 Squamigerum strata cumulos exponet in alga.
 Iratos etiam fluctus, tumidasq; procellas:
 Miscenteisq; imo turbatam gurgite arenam,
 Iamq; superiecto mensuris equore puppim,
 Imperio premet increpitans, cadet arduus undæ
 Impetus: atq; audisse minantis iussa putares
 Eurosq; Zephyrosq;, & ouantes turbine Coras.
 Quid loquar, ut gemino numerosas pisce cateruas,
 Munere & exiguo Cereris, miserabile uulgus,
 Matres, atq; uiros pariter per gramina pascet:
 Ut iam his senis redeant fragmenta canistris?
 Aut intempesta gradiens ut nocte per altum

Libera substrato ponet uestigia ponto:
 Vixq; undas sicco tanget pede? scilicet olli
 Adnabunt blanda Nereides. humida passim
 Sternent se freta: tum fundo Neptunus ab imo
 Excitus, agnoscet dominum: positoq; tridente
 Cum Phorco, Glaucoq; & semifero comitatu
 Prosiliet, trepidusq; sacris dabit oscula plantis.
 Sed quid ego exili uectus super alta phaselo
 Cuncta sequor memorans? non si Parnassia Musæ
 Antra mihi: sacrosq; aditus atq; aurea pandant
 Limina, sufficiam. non si mihi ferrea centum
 Ora sonent, centumq; arato è gutture linguæ
 Vocibus expument agitantem pectora Phæbum:
 Laudatos ualeam uenturi principis actus
 Enumerare, nouoq; amplecti singula cantu.

Hæc senior quondam felici pectore Proteus
 Vaticinans (ut fortè meo diuernerat antro)
 Premonuit: nunc euentus stat signa futuri
 Expectare. Nitor roseo sed fulsit ab ortu
 Clarior: & radys dux præuia matutinis
 Oceani procul extremo se littore tollit
 Exoriens Aurora: sinusq; induta rubentis,
 Ante diem citat auricomos ad fræna iugaleis.
 Et iam consuetis tempus me currere ripis
 Vndantem, magnosq; lacus, & prata secantem
 Vorticibus. Videm? ut nostros agit impetus amnen?
 Iordanemq; uocat tumidarum murmur aquarum?

Sic fatus, confestim humeris circundat amictus
 Insolitos: quos pulchra nudis neuere sub antris

Naiades

Naiades, molli ducent es stamina musco,
 Sidonioq; rudeis saturantes murice telas,
 Aurea consperso uariarunt sidera limbo:
 Atq; ita se tandem currenti reddidit alueo
 Spumeus. & motas aspergine miscuit undas.

Haec lenus o superi partus tentasse uerendos
 Sit satis. optatam poscit me dulcis ad umbram
 Paufilypus, poscunt Neptunia littora, & udi
 Tritones, Nereusq; senex, Panopeq; Ephyreq;
 Et Melite: quaeq; in primis mihi grata ministrat
 Ocia, Musarumq; cauas per saxa latebras,
 Mergillina: nouos fundunt ubi citria flores,
 Citria Medorum sacros referentia lucos:
 Et mihi non solita neclit de fronde coronam.

F I N I S.

A C T I I S Y N C E R I
 S A N N A Z A R I I D E M O R T E
 C H R I S T I D O M I N I A D M O R
 T A L E S L A M E N T A T I O.

meatu

I quando magnum mirati surgere
 Solem
 Oceano, & toto flammam diffunde-
 re caelo:
 Certatimque suo terras ambire

Noctiuagam Phoeben praecincla cornibus aureis:
 Aeternosq; a strorum igneis, caliq; micanteis

d 3 Scintil

Scintillare oculos: aliquem dare iura putastis,
 Atq; polo regnare hominum, rerumq; parentem,
 Cui mare, cui tellus, cui pareat arduus aether,
 Cuncta supercilio qui temperet: hunc simul agri
 Mortales (si uestra dolor præcordia tangit)
 Adspicite immitti traiectum pectora ferro,
 Pectora, sedatasq; manus, perfusaq; tabo
 Ora, cruentatumq; caput, cruentumq; reuulsos,
 Adspicite, & plenos lacrymarum fundite riuos.
 Heu scelus, heu crudele nefas: iacet altus olympi
 Rector: & amisso torpent elementa magistro.
 Quin etiam uacuum adsueto sine pondere cælum
 Nutat, & ipsa suum querunt solia aurea regem.
 Quem diuersa procul seuo cum crimine tellus
 Ignotum populis caput, & miserabile corpus
 Sustinet, exanguisq; sinu complectitur artus,
 Et tremefacta, grauis testatur murmure questus,
 Testatur Sol ipse suum sub nube dolorem
 Iam latitans, atraq; notans ferrugine frontem.
 Tu quoq; deformesq; genas, pallentiaq; ora
 Contegis, inferiasq; tuo das Luna Tonanti,
 Auratum flauo tondens de uertice crinem,
 Et lacrymas uida fundens in nocte tepentis.
 Nec minus abruptis fama est exisse sepulcris,
 Perq; uias errasse nouis simulacra figuris:
 Excitasq; umbras, medias ululasse per urbeis
 Sub noctem, & notos questu impleuisse penateis.
 Quid? non & pelagi rabies adtollere fluctus
 Immaneis uisa est? montesq; euoluere aquarum,

Deieclura urbeis, terrasq; haustura profundo?
 Cum simul & caput undisonis emersus ab antris
 Cæruleus Triton rauco super æquora cornu
 Constreperet, nautasq; horrenda uoce moneret
 Naturæ cecidisse patrem, regemq; deumq;.
 Hæ'ne manus uasti iunxerunt fœdera mundi?
 Harū opus est, quodcumq; iacet, quodcūq; mouetur?
 Quicquid ubiq; parens rerum Natura gubernat,
 Frugiferens tellus, foetumq; animantibus æquor,
 Vitalisq; aër, atque ignibus æthra coruscis?
 Et nunc (proh facinus, quantum potuere nocentum
 Flagitia?) immensis dant peruia uulnera clauis,
 Liuentemq; atro fœdant squallore lacertos.
 Heu caput indignum spinis, uenerandaq; cælo,
 Et toties clara stellarum impexa corona
 Casaries: heu pectus hians: conuulsaq; dira
 Barba manu: tunisq; artus: & frigida membra.
 Vosne pedes cælum fremere, & uaga sidera sucti,
 Fulgentemq; domos super ūm, sublimia tecla,
 Tam seuæ immanis perpepsi cuspidis ictus,
 Et terram, & duras sparsistis sanguine cauteis?
 Nec trepidat mens cæca hominū? Quæ tãta tenaci
 Durities in corde riget? num nigra uidetis
 Tartara, tot claris hominum uiduata trophæis,
 Desertasq; in nocte domos, & tristia regnat
 Felicemq; animas letum pœana canentes
 Pone sequi regem, & cælo insedissereno?
 Quid si non tantos subisset sponte labores,
 Humanamq; sua pensasset morte salutem

Ille sator rerum, & summi mens certa parentis,
 Qui nutu ingentis mundi moderatur habenas?
 Ut tandem intactos picea Phlegethontis ab unda
 Post obitum aeternae donaret munere lucis,
 In partemq; suorum operum, regniq; uocaret:
 Tantus amor generis seruandi, & gloria nostri.
 Quare agite, ex animis mortales pellite uestris,
 Siquid adhuc manet antiqua de sorde relictum:
 Mendacisq; deos, & detestanda priorum
 Sacra profanatis tandem detrudite ab aris.
 Imbuat effuso terram nec sanguine taurus:
 Nec miser ille sua diuulsus ab ubere matris
 Ignotos agnus balet super hostia cultros.
 Viuat ouis, uiuat quicquid sub sole creatum est.
 Mentem, animūq; deo, non thura, aut exta parate.
 Has illi pecudum fibras, haec reddite dona.
 Cernitis, ut pronum flectat caput? ut pia pandat
 Brachia? & ingratas uocet ad sua uulnera gēteis?
 Oblitasq; uia moneat meminisse relictae,
 Scilicet amplexus non reiecturus amicos?
 At uos obtusus ignari auertitis aureis,
 Infelix genus, & sauae ludibria mortis:
 Nec, quanta à tergo iam instent tormēta, uidetis.
 Tempus erit, cum uestra illū commissa notantem,
 Multantemq; reos, altaq; in nube sedentem
 Adspicietis: & horrentis tremor opprimet artus.
 Nec iam ferre oculos flammaram ardore coruscas,
 Aut timidos acie uultus contendere contra
 Audebit quisquam sibi conscius. Ibit in igneis

Turba

Tur
 Pall
 Co
 Atq
 Tun
 Exp
 Inq
 Et f
 Quo
 Agn
 Inu
 Erg
 Du
 Du
 It
 It
 Et
 Sic
 Ob
 Pro
 Ves
 Po
 Illo
 Ab
 Sid
 Sub

Turba nocens: fonteſq; exoluet corpore pœnas:
 Pallenteſq; æternùm amneis, uafasq; lacunas
 Cocyti colet: & furias horrefcet hianteis:
 Atque animum monitis non intendiſſe pigebit.
 Tunc uos exacte capient mala tædia uitæ
 Expertis cœli, atque aura ſub nocte profunda:
 Inq; caput triſidos nequicquam optabitis igneis:
 Et fruſtra erectas tolletis ad æthera palmas.
 Quos ſuperùm cætus, & fortunata piorum
 Agmina uix lacrymis poterunt ſpectare retentis,
 Inuidiæ ſtimulis, diſiſq; ultricibus actos.
 Ergo uitaleis miſeri dum carpitis auras,
 Dum compos mens ipſa ſui eſt, dum certa facultas,
 Dum ratio, tempuſq; ſiunt: ſimul ite frequentes,
 Ite p̄y, ueniam factis expoſcite ueſtris:
 Ite, animos purgate Orciq; inhibete rapinas:
 Et tandem patrio mentem conuertite cœlo.
 Sic rex ille hominum uacui ſpoliator Auerni,
 Oblitus ſcelerum, cognata ſtirpis amore,
 Promiſſiq; memor, menteſ intrabit amicas,
 Veſtraq; poſthabitis recolet præcordia templis.
 Poſtq; tot exhaustos uitæq; obituſq; labores,
 Illo quo pluias, quo pellit nubila uultu,
 Ablutos labe excipiet, letuſq; reponet
 Sidereos inter proceres, ſanctumq; ſenatum,
 Sub pedibuſq; dabit ſtellantia cernere clauſtra.

F I N I S.

d 5

ACT

ACTII SYNCERI

SANNAZARI

ELOGIA PRIMA

PHYLLIS.

LYCIDAS, MYCON.

MYCON, uicina Mycon per litto-
ra nuper

Dum uagor, expectoq; leues ad pa-
bula thymos,

Quid tantū insuetus streperet mihi
coruus, & uide

Per scopulos passim fulica, perq; antra reposita

Tristia siebilibus complerent saxa querelis:

Cū iam nec curuus resliret ab aquore delphin,

Nec solitos de more choros induceret undis.

Ecce dies aderat, charam qua Phyllida terræ

Condidimus, tumuloq; pias desicimus umbras

Ah miseri: & posthac nec tristes linquimus auras:

Nec dubitat sauus solatia ferre Pylemon.

MY. Scilicet id fuerat, tota quod nocte uaganti

Huc illuc, dum Pausilypi latus omne pererro,

Piscosamq; lego celeri Nestida phaselo:

Nescio quid queruli gement lacrymabile mergi.

Phyllis ad inferias, Phyllis (si credimus) illos

Ad gemitū, ô Lycida, tumuloq; ad sacra uocabat.

LY. Eheu chare Mycon, qualis spectacula pompæ

(Nunc recolo) quas ipse manus, quæ uic ora notauit

His oculis, his inquam oculis quæ funera uidi

Infelix

I Infelix: nec me tandem dolor improbus egit
 In scopulos, in saxa, rogoue absumpsit eodem
 Ignea vis, uel saltem aliquis deus a quore merisit.

M. Y. O Lycida Lycida: nonne hoc felicius illi
 Euenisse putas? quam si fumosa Lyceta
 Antra, uel hirsuti tegetem subisset Amyntae?
 Et nunc heu uiles hamo sibi quaereret escas:

Aut tenui laceras sarciret uimine nassas,
 Sed tu, siquid habes ueteres quod luceat ignes,
 Quod manes, cineresq; diu testetur amatos:

Incipe: quandoquidem molles tibi litus arenas
 Sternit: & insani posuerunt murmura fluctus.

L. Y. Immo haec quae cineri nuper properata parabam
 Carmina, ab extremo cum iam caualittora portu
 Prospicerem, & niuei uenerarer saxa sepulcri:

Incipiam. tu coniferas ad busta cupressus
 Sparge manu, et uiridi tumultu superintege myrto.

M. Y. En tibi carulei musci aequoris, en tibi conchas
 Purpureas, necnon toto quaesita profundo,

Et uix ex imis euulsa corallia saxis
 Adferimus. tu solennes nunc incipe cantus:

Incipe, dum ad solem Baianus retia Mylcon
 Explicat, & madidos componit in orbe rudentes.

L. Y. Quos mihi nunc diuae scopulos, quae panditis an-
 Nereides: quas tu secretae littoris herbas (tra

Glauce pater, quae monstriferis mihi gramina succis
 Ostendes nunc Glauce? quibus tellure relicta,

Ah miser, & liquidus factus nouus incola ponti,
 Te sequar in medios mutato corpore fluctus,

Et

Et feriam bisida spumantia marmora cauda.
 Nam quid ego (heu) solis uitam sine Phyllide terris
 Exoptem miser? aut quidnam rapta mihi luce,
 Dulce putē? quidue hic sperē? quid iamorer ultra
 Infelix? an ut hac uili proiectus in alga,
 Arenteis tantum frutices, desertaq; cernam
 Littora, & ingrato iactem mea uerba sepulcro?
 Scilicet hos thalamos, hos felices hymenæos
 Concelebrem? sic sperata mihi gaudia tede
 Dat Venus? ambiguos sic dat Lucina timores?
 Quis mihi quis te te rapuit dulcissima Phylli,
 Phylli mea quondam requies spesq; unica uita,
 Nunc dolor, aternusq; imo sub pectore luctus,
 Non licuit tecum optatos coniungere somnos,
 Dulcia nec prima decerpere dona iuuenta,
 Aut simul extremos uitam producere in annos.
 Nūc te (q̄s credat?) lapis hic habet: et mihi nusq̄ es,
 Nusquam terrarum Phyllis: sed fabula, & umbra
 Frustrantur miseræ per dira insomnia noctes.
 Me miserum: qua te tandem regione requiram?
 Quæue sequar? per te quodam mihi terra placebat,
 Et populi, lætaq; suis cum manibus urbes:
 Nunc iuuat immensi fines lustrare profundi,
 Perq; procellosas errare licentius undas
 Tritonum immistum turbis, scopulosaq; Cete
 Inter, & informes horrenti corpore Phocas,
 Quò nunquã terras uideam. Iam iam illa tot annis
 Culta mihi tellus, populiq; urbesq; ualete:
 Littora chara ualete: uale simul optima Phylli.

Nos
 Pon
 Mo
 Et
 Of
 Hi
 Cy
 Et
 Sol
 Qu
 Ed
 Et
 At
 El
 Le
 Se
 Na
 Et
 Ad
 Se
 Vt
 Si
 In
 Ca
 P

 M
 H

Nos tibi, nos liquidis septem pro fluctibus aras
 Ponemus: septemq; tibi de more quotannis
 Monstra maris magni uitulos maclabimus hirtos:
 Et tibi septenis pendebunt oſtrea fertis,
 Oſtrea muricibus uariata, albiq; lapillis:
 Hic tibi Niſae, & flauos reſoluta capillos
 Cymadoce, mitisq; pia cum matre Palemon,
 Et Panope, & Siculi cuſtos Galatea profunda
 Solemnis neſlent choreas, & carmina dicent:
 Quae Proteus quondam diuino pectore uates
 Edocuit, magni cum funera fletet Achillis,
 Et Thetidis lacus conſolaretur amarus.
 At tu ſiue altum felix colis athera, ſeu iam
 Elyſios inter manes, coetusq; uerendos
 Lethaos ſequeris per ſtagna liquentia piſces.
 Seu legis aternos formoſo pollice flores.
 Narciſſumq; crocumq; & uiuaceis amaranthos,
 Et uiolis teneras miſces pallentibus algas:
 Adſpice nos, mitisq; ueni. tu numen aquarum
 Semper eris, ſemper latum piſcantibus omen.
 Ut nymphis, Nereoq; ut flauicome Amphitrite,
 Sic tibi uictrices fundent libamina cymbae.
 Interea tumulo ſupremum hoc accipe carmen,
 Carmen, quod tenui dum neſcit arundine linum,
 Piſcator legat: & ſcopulo ſuſpiret ab alto.
 In gremio Phyllis recubat Sirenis amara.
 Conſurgis gemino felix Sebethae ſepulcro.
 MY. Dulce ſonat Lycida tua carmina: nec mihi ma
 Halcyonũ lameta, aut udo in gramine ripae (lim
 Prop

Propter aquam dulces cyncorum audire querelas.
 Sed tu sic faciles vicina Megeria semper
 Sufficiat conchas sic proxima Mergilline
 Ostrea, saxosæq; serat tibi rupis echinos:
 Quandoquidem nox obscuras iam distulit umbras,
 Necdum permensus cælum Sol: incipe rursus,
 Atq; itera mihi carmen. Habent iterata leporem.
 LY. Ne miserū ne coge Mycon. sat lumina, sat iam
 Exhausta maduere genæ. dolor (adspice) siccas
 Obduxit fauces: quatit & singultibus inum
 Pectus: anhelantemq; animā uox egra relinquit.
 Et tamen hæc aliās tibi nos, & plura canemus,
 Fortasse & meliora, uiderit si Musa canenti.
 Quin & ueliferū olim hæc spectanda carinis
 Seu Prochytæ, seu Miseni sub rupe patenti
 Inscribebam, grandeisq; notas ferrugine ducam:
 Præteriens quas nauta mari percurret ab alto:
 Et dicat: Lycidas, Lycidas hæc carmina fecit.
 Sed quoniam socij passim per littus ouantes
 Expectant, poseuntq; tuas ad retia uires:
 Eia agè iam surgamus. ego hæc ad busta sedebo.
 Tu socios inuisce: es eas nam querere tempus:
 Et tibi nunc uacue fluitant sine pondere nasse.

ECLOGA SECUNDA

GALATEA.

Forte Lycon uacuo fessus confederat antro
 Piscator, quâ se scopuli de uertice lato
 Ostentat pelago pulcherrima Mergilline.

Dumq;

Dumq; alij notosq; sinus, piscosq; circum
 Aequora collustrant flammis, aut linea longe
 Retia, captiuosq; trahunt ad littora pisces:
 Ipse per obscuram meditatur carmina noctem.

Immitis Galatea: nihil te manera tandem,
 Nil nostra mouere preces? uerba irrita uentis
 Fudimus: & uanas scopulis impigimus undas.
 Adspice, cuncta silent, Orcas, & maxima Cete
 Somnus habet, tacita recubant per littora Phocæ.
 Nō Zephyri strepit aura: sopor suus humida mulcet
 Aequora: sopito conuient sidera cælo.
 Solus ego (hei misero) dum tristi pectore questus
 Nocte itero, somnum tota de mente fugauis,
 Nec tamen ulla mea tangit te cura salutis.
 At non Praxinoe me quondam, non Polybota
 Filia despexit, non diuitis uxor Amyntæ,
 Quamuis culta sinu, quamuis foret alba papillis,
 Quin etiam Aenaria (si quicquam credis) ab alta
 Sæpe uocor. solet ipsa meas laudare camænas
 In primis formosa Hyale: cui sanguis Iberis
 Clarus auis: cui tot terræ, tot littora parent:
 Quæq; uel in medijs Neptunum torreat undis.
 Sed mihi quid prosunt hæc omnia, si tibi tantum
 (Quis credat Galatea?) tibi si deniq; tantum
 Displiceo? si tu nostram crudelis auenam
 Sola fugis? sola & nostros contemnis amores?
 Ostrea Miseni pendentibus eruta saxis
 Mille tibi misit: totidem sub gurgite uasto
 Pausilypus, totidem uitreis Euphræa sub undis

Seruat adhuc plureis Nefis mihi seruat echinos,
 Quos nec uere nouo folijs lentiscus amaris
 Inficit, aut uacua tenuant dispendia Luna.
 Præterea mihi sub pelago manus apta legendis
 Muricibus: didicit Tyrios cognoscere succos:
 Quoq; modo plena durent conchylia testæ.
 Quid refugis? tingenda tibi iam lana paratur,
 Qua niteas, superesq; alias Galatea puellas:
 Lana maris spumis quæ mollior. hanc mihi pastor
 Ipse olim, dedit hanc pastor Meliseus, ab alta
 Cum me fortè senex audisset rupe canentem:
 Et dixit, puer ista tue sint præmia Muse,
 Quandoquidem nostra cecinisti primus in acta.
 Ex illo in calathis seruauit, ut mittere possem.
 Sed tu (nequa mihi superet spes, nequa futuri
 Conditio Galatea) manum mihi dura negasti.
 Hoc est, hoc, miserum quod perdidit. ite Camæna,
 Ite procul, spreuit nostras Galatea querelas.
 Scilicet exigua uideor quòd nauita cymbæ,
 Quodq; leues hamos, nodosaq; retia tracto,
 Despicias: an patrio non hoc quoq; littore Glaucus
 Fecerat? æquorea Glaucus scrutator arena,
 Et nunc ille quidem tumidarum numen aquarum.
 Sed nec, quæ nimium uel me sic falsa fatigat,
 Fabula te moueat Lyda. Licet illa puellis
 Lactet, nescio quas mihi se misisse corollas:
 Non me Lyda tamen, non impulit, æquora testor,
 Nereidasq; omneis si fallo, naufragus illas
 Experiar, salsosq; bibam sub gurgite fluctus.

Heu quid agā? externas trans potū querere terras
 Iam pridem est animus: quò nūquam nauita, nūquā
 Piscator ueniat, fors illic nostrā licebit

Fata queri. Boreæ extremo damnata sub axe
 Stagna petam, et rigidū nunquā non cana pruini?
 An Libyæ rapidas, Austriq; tepentis arenas,
 Et uideam nigros populos, Solemq; propinquum?
 Quid loquor infelix? an non per saxa, per ignes,
 Quò me cunque pedes ducent, mens agra sequetur?
 Vitantur uenti: pluuia uitantur, & astus:

Non uitatur amor. mecum tumuletur oportet.
 Iam saxo me me ex illo demittere in undas
 Præcipitem iubet ipse furor. Vos ô mihi Nymphæ,
 Vos mari undisoni Nymphæ præstate cadenti
 Non duros obitus, seuasq; extinguere flammæ.

Scilicet hæc olim, ueniens seu littore curuo
 Cætere, seu Cumarum naualibus altis,
 Dum loca transibit, raucus de puppe magister
 Hortatus socios, dextrum deflectite, dicet,
 In latus ô socij: dextras deflectite in undas:
 Vitemus scopulos infameis morte Lyconis.

Talia nequicquam surdas iactabat ad auras
 Infelix piscator, & irrita uota fouebat:
 Cum tandem extremo ueniens effulsit ab ortu
 Lucifer, & roseo perfundit lumine pontum.

e Ecloga

ECLOGA TERTIA

M O P S V S.

CELADON, MOPSVS, CHRO-
MIS, IOLAS.

DTe mihi (nam Baulis, uerum si rettulit Aegō,
Bis senos uos Mopse dies tenuere procelle)
Quid tu, quid Chromis interea, quid uester Iolas,
Dum Notus insultat pelago, dū murmurat unda,
Et quid desertis uacui lusistis in antris?

M O P. Quid nostræ facerent ingrata per ocia musæ
O Celadon? neq; tum conchas impune licebat
Per scotulos, non oëlipedes tentare Paguros.
Iam fragilem in sicco munibant saxa phaselum:
Raraq; per longos pendeant retia remos.
Ante pedes cistæq; leues, hamiq; iacebant:
Et calami, nastæq; & uiminei labyrinthi.
Tum Chromis Inarimē spectans, hū, inquit, ab oris
(Ah dirum exilium) nostræ soluere carine:
Cum regem post bella suum comitata iuuentus
I quotis pelagi uitam committeret undis.

Quæ tamē (ut fama est) Ligurū per saxa, per altas
Stechadas emicuit: Rhodaniq; inuecta per annem
(Nā bene si memini, Rhodanū referebat Amilcō)
Oceanū madulas uidit resluentis arenas,
Et quæ ceruleos præcul adspicit ora Britannos,
Quæ (nisi uana ferūt) quoties maris unda resedit,
In ligene captant nudos per littora pisces.

Ne Chromi, ne luctus renoua, respondit Iolas:

Sat

Sat tuus hæc nobis Lucrini nuper ad undam
 Narravit Lycabas: Solem se scilicet illic
 Trans fluctus, trans & nubes uidisse cadentem,
 Haud aliter, quam si nostris è montibus illum
 Caieta adspiceret longe post littora ferri:
 Et strepitum sensisse ruentis ab æthere curvus.
 Præterea mores populorum, urbesq; locosq;
 Exposuit, quernasq; domos, & lignea tecla
 Addidit & uarias (heu barbara nomina) gentes:
 Bellouacos, Morinosq;: & quos quis dicere possit?
 Tarbellos: latis errare & flumina campis:
 Nescio quem Ligerim teclis se imasse carinis.
 Sed mea nunc aliæ posteunt sibi pectora curæ.
 Tu modo si quid habes (et te quoq; Chloridis ardor
 Excruciat) scopulo hoc mecum meditare uicissim.
 Audiet, & gracilem percurreret Mopsus auenam.
 Sic illi: ast ego nil contra, sed quæ mihi collo
 Garrula pēdebat, manibus tunc sumpta cicutæ est.
 Scilicet alternos conabar arundine uersus
 Excipere, alternis nam dicere uterq; parabat.
 Nec mora, iam Chromis hos, hos et refererat Iolas.
 C H R. Nereides pelagi sacri ñ genus, aut mihi uestris
 Mûnera ferte uadis, durâ queis Chlorida placeat.
 Aut, si mûneribus stecti nequit, æquore toto
 Querite, quæ nostrum sanet medicina furorem.
 I O L. Sirenes mea cura, audite hæc ultima uota.
 Aut renocet iam Nisa suam, nec spernat Iolam,
 Aut uideat morientem. Hæc saxa impulsæ marinis
 Fluctibus, hæc misero uilis dabit alga sepulcrum.

CHR. Quâlis trāquillo quæ labitur æquore cymba,
 Cum Zephyris summa crissantur leuiter undæ,
 Tata uolat, luditq; hilaris per transtra iuuentus:
 Talis, uita mihi, mea dum me Chloris amabat.

I O L. Adspicis, irata feriant ut saxa procelle:
 Ut ualidis imæ Coris turbentur arenæ.

Iam scopulis furit unda, tremit iam terra tumultu.
 Fallor, an hæc ipsa est Nise indignantis imago?

CHR. O Proteu pastor liquidi maris, ô pater, ô rex,
 (Quandoquidem insanos odistis numina fastus)
 Quære Pithecusas tu, cui licet, atque superba
 Dic Hyale, falsum te pascere monstra per æquor.

IO. Ille habet, ille meos scopul⁹ mihi seruat amores,
 Qui propior terræ est, illum pete Glauce natatu:
 Néue manus duri contemnat Nisa mariti,
 Dic te squamigeras traxisse ad littora prædas.

CHR. Est Veneri Cypros gratissima, Creta Tonati,
 Iunoniq; Samos, Vulcano maxima Lemnos:
 Aenariæ portus Hyale dum pulchra tenebit,
 Nec Samos Aenariâ uincet, nec maxima Lemnos.

I O L. Graduum Rhodopen, & Mercurius Cyllen⁹,
 Ortygiam Phæbe, Tritonia iactat Hymetton:
 Nisa colit Prochytē: Prochytes si commoda norint,
 Ortygiam Phæbe, Tritonia linquet Hymetton.

CHR. Hic specus, hic rupes, texodisq; optima nasci
 Vimina sunt, iunei, densaq; per auia myrtus:
 Si mihi nunc Pholoë, uel tantum Chloris adesse,
 Quàm bene pugnaces possem contemnere uentos!

I O L. Nulla mihi sine te ridet loca, displicet æquor,
 Sordet

Sordet terra, leues odi cum retibus hamos.
 At si aderis tu Nisa, placebunt omnia: latus
 Tunc ego uel Libycis degam piscator arenis.
 CH. Dat Rhobos Sinuesſa, Dicarchi littora Pagros
 Herculeæ Mullum rupes, Synodontas Amalphus:
 Parthenope teneris scatet ambitioſa puellis:
 Quis mihi nunc alias ſcrutari ſuadeat algas?
 IO L. In fluuſſis Mugil uerſatur, Sargus in herbis,
 Polyptus in ſcopulis, medius Melanurus in undis:
 Ante tuas mea Nisa fores ego ſemper oberro:
 Quæ mihi det tales incundior inſula portus?
 MOP. Hactenus ô Celadô reſonis ſub rupibus illos
 Inter ſe uario memini contendere cantu,
 Horrida uentofis ridentes murmura ponti:
 Qui tamen & laudes, & munera digna tulere
 Carminibus, ſed quæ ne queat contemnere Triton:
 Hic, quam Circeio natus ſub gurgite cepi,
 Natiuis concham maculis, & murice pictam:
 Ille recuruato nodosa Corallia trunca.

F E R D I N A N D O F E D E R I C I

Regis F. Aragonio, Calabriae Duci,

Ecloga Quarta.

P R O T E V S.

Nunc primum notas uelis maioribus undas.
 Currim^o ô Nymphæ craterides: ordine quâdo
 Suadet amor, chara primos telluris honores
 Dicere: caruleæ magni Crateris alumnae.

Telluris primos chara dicamus honores,
Dum radijs feruens medium sol excoquit aquor.

Tu uero patriæ iuuenis decus, edite cælo,
Spes generis tanti: seu te nimboſa Pyrene
Pro dolci Latio, pro noſtris detinet aruis:
Seu uagus obiecto munimine claudit Iberus,
Rumpe moras: nec te latis Hispania regnis
Adliciat ſtirpisue tuæ primordia, & ille
Gentis honos: licet effuſo Tagus impleat auro,
Et pater Oceanus ſpumanti perluat unda.
Nam mihi, nam tēpus ueniet, cum reddita ſceptra
Parthenopes, fractosq; tua ſub cuspide reges
Ipſe canam: nunc littoream ne deſpice muſam.
Quam tibi poſt ſyluas, poſt horrida luſtra Lycaei
(Si quid id eſt) ſalſas deduxi primus ad undas,
Auſus inexperta tentare pericula cymba.

Quæ uada non norūt, quis neſcit Protea portus?
Illum olim ueteris paſcentem ad ſaxa Mineruæ,
Mulcentemq; ſuas diuino carmine Phocas,
E puppi ſenſere Melanthius & Phraſidamus,
Vt fortè à capreis obſcura nocte redibant:
Senſere & uario delphinis ludere curſu,
Tritonumq; choreis longe freta pulſa ſonare.
Ipſe autem, haud quaquam mortali digna reſerri
Verba ſono, uacuas letus cantabat ad auras:
Terrigena ut quondam matris de uentre Tiphœm
Exilicns, infanda deos ad bella uocaſſet:
Vt fratrum primus, furijs, & hiantibus hydris
Inſtractus, denſas duclauerit ipſe cateruas:

Vt uisu ingenti partem de monte reuulsas
 Aenariam, Prochytenq; altis immiserit astris,
 Ac totum subito cælum tremefecerit iclu:
 Tum pater haud segni molitus fulmina dextra
 Immanes acies deiecerit, atq; trophaeum
 Iusserit ardenteis testari sulfure Baias,
 Quòd gens uicta illis lauisset uulnera lymphis.

Hinc magni Alcide tauros, stratumq; profundi
 Aggeribus memorat, ductamq; per oppida Iopam.

His ueteres addit Cumas, loca cognita Phæbo,
 Vatis & horrendæ lucos, Triviaq; recessus:
 Cimmeriumq; domos, & opaca in uallibus antra.

Te quoq; formosæ captum Nesidos amore
 Pausilype irato compellat ab æquore questu.

Ah miser, ah male caute, tuæ quid fata puellæ
 Adceleras? cupit in medios eua dere fluctus
 Infelix: cupit insuetum finire dolorem.

At tibi nec curæ est, quòd eam Neptunia monstra
 Circumstant, mare nec rapido quòd sorbeat æstu.

Ah miser, ah male caute, ultra quid brachia tēdu?
 Sis te gradum, riget illa ingis adsuetæ ninosis

Venatrix: quam mille fera timuere sequentem
 Per saltus, uos hanc Panope, uos candida Drymo,

Cymothoëq; Rhoëq; Pherusaq; Dinameneq;
 Accipite, & uestris sociam lustrate choreis.

Tum canit antiquas sedes, opulentaq; regna
 Auricomæ Sirenis, & altum in monte sepulcrum,
 Sacraq; Chalcidicosq; deos, magnisq; per æquor
 Auspicijs uectas hæc ipsa ad littora classeis.

Tum liquidos fonteis subter caua moenia ducit,
 Ad tollitq; arceis, & culmina montibus aequat
 Teclorum: uastitas protendit in aequora moleis,
 Eupleamq; procul trepidis dat cernere nautis,
 Atque Pharon iungit scopulos, praeruptaq; saxa
 Theleboûm, Sarniq; amneis, & pingua culta.

Tû cant, ut Corydona sacro Meliseus in antro
 Viderit, & calamos labris admouerit audax:
 Formosum quibus ille olim cantarat Alexin,
 Dixerat & musam Damonis, & Alphefibai:
 Quis fretus, distante Dea, tot sidera nobis
 Prodiderit, tantas caeli patefecerit oras.

Quid referã aut Stabias, aut qua tenuisse canoris
 Virginibus fama est abeunteis saxa carinas?
 Aut ut terrifici sonitus, ignemq; Vesui,
 Et desolatas passim defleuerit urbes?

Postremo reges, regumq; ex ordine pugnas
 Enumerat: belliq; artes, & premia narrat.
 Addit tristia fata, & te, quem luget ademptum
 Italia infelix (siue id grauis ira deorum,
 Seu sors dura tulit) trans altas euclit Alpes.
 Mox agit Oceani prope littora: denique sistit
 Spumantem ad Ligerim, paruaq; includit in urna.

Heu sortem miserandã, heu pectora ceca futuri.
 Haccine te fessum tellus extrema manebat
 Hospiti, post tot terraq; , mariq; labores?
 Pone tamen gemitus: nec te monumenta parentum,
 Aut moueant sperata tui tibi funera regis.
 Grata quiete patria: sed & omni terra sepulcrum.

Hæc ille, & quæ uix audita prioribus annis
 Heroum longæua queat meminisse uetustas,
 Commemoratur, socio respondent aquora plausu:
 Luna suam donec paulatim fundere lucem
 Cœpit, & ad uitreas redierunt numina sedes.

CASSANDRAE MAR-
 chesiae, mulieri præstantiss.
 Ecloga Quinta.

HERPYLIS PHAR-
 MACEVTRIA.

DORYLAS, THELGON.

Sed iam uolgatos & nos referamus amores:
 Quos pariter grata scopuli pendentis in umbra
 Hinc Dorylas, hinc Theleboi maris adcola Thelgō
 Certantes docuere: quibus caua littora, & ipse
 Acquoreus Platamō, sacrumq; Serapidis antrum
 Cum fonte, & Nymphis adsultauere marinis.

Tu mihi, seu doctas percurris Palladis artes,
 Meoniaq; aurū, & subtegmina uincis Arachnes:
 Seu Dryadum choreis, cœtuq; immixta Diana
 Haud minor incedis: piclaq; adcincla pharetra
 Venatu Prochyten, maternaq; regna fatigas:
 Sive Dicarchen quæ molibus adsilit aquor,
 Ludentis spectas Nereidas: en age nostros
 (Siquis honos pelagi) Cassandra en adspice lusus.
 Non ingrata cano, penitusq; iniussa. Neq; unquam
 Arguerint uentura meis te secula chartis

Præteritam, faucat modo non inuitus Apollo,

Et quæ me facili uexere per æquora remo

Pierider: queis longa dies, & nomina curæ.

Interea Dorylam iuuet hic audire canentem.

DOR. Sebethi ad liquidas descēder, at Herpylis ūdas,

Herpylis Euboidū non ultima: quam pater Alcon

Erudyt, Musis & Phæbo cognitus Alcon.

Venerat & focū partem subitura laboris

Vnanimis soror, & calathum de more ferebat

Ipsa comas effusa, pedemq; exuta sinistrum

Cum philtris longum submurmurat: atq; ita fatur:

Pone aram, & uiuos hauri de flumine rores,

Canaq; uicino decerpe absinthia campo.

Illum illum magicis conabor adurere sacris,

Qui miseram tota spoliatam mente reliquit.

Voluite præcipitem iam nūc mea licia rhombū.

Rhombus ad Aemonias reuocetur aheneus arteis:

Sistere qui pluuias, qui pellere nubila cælo,

Qui potus est trepidos undis abducere pisceis.

Voluite præcipitem mea licia uoluite rhombum.

Alga tibi hæc primum tumidi purgamina ponti

Spargitur, & rapidis absumitur arida flammis:

Sic mihi sic Mæon uaris adusq; medullas.

Voluite præcipitem iam nunc mea licia rhōbum.

Ter muscum Clearista, ter hunc sine forcipe cancrū

Vre simul, camq; his dic, uiscera Mæonis uro.

Voluite præcipitē mea licia uoluite rhombum.

Spōgia nūc lacrymis perfunditur, heus bona magno

Spongia nata mari, lacrymas bibe sedula nostras.

Vtq;

Vtq; rapis sitiens illas, sic Maonis omnem
Maonis ingrati rapias de pectore sensum.

Voluite præcipitem iam nunc mea licia rhombum.
Vt pumex pinguescit, ut equoris unda quiescit,
Quæ uentis agitata hoc illuc concita fertur.
Sed quid ego heu tristi pectus concussa dolore
Imprecer, & uanis iactem conuitia uentis?

Maon tot mihi dâna, ego Maoni uerba rependam?

Voluite præcipitem mea licia uoluite rhombum,
Huc huc, qui rigida meditaris uulnera cauda
Sæue Trigon, & tu, proprium cui sistere naueis
Veliferas Echenais, adeste: & Maonis acreis
Tu retinere pedes, tu figere corda labora.

Voluite præcipitem iam nunc mea licia rhombum.
Tunde iecur, spumamq; simul Torpedinis atra.
Hæc ego cras illi letalia pocula mittam:
Ebibat, & subito pallenteis torpeat artus.

Voluite præcipitem mea licia uoluite rhombum.
Scinde manu Leporem. Leporis penetrabile uirus
Nascitur Eois hic fluctibus: adtulit Aegle,
Docta Aegle, iussitq; inimicum tangere limen.
Curre age, tæge simul, simul obline, cras mihi pœnas
Perfidus ille dabit: gemet ipso in limine Maon.

Sistite præcipitem iam nunc mea licia rhombum.
Contere & Halcyonis nidum mihi. Pellere uentos
Dicitur, & sauas pelagi mulcere procellas.
Forsitan hic nostros sedabit pectoris æstus.

Sistite præcipitem iam sistite licia rhombum.
Hæclemus ille, quid huic subiūxerit ordine Thelgō,
Accipe

Accipe. non omneis unus dolor angit amantes.

T H E L. Rupe sub hac mecum sedit Galatea: uidebam

Et capreas, & quae Sirenum nomina seruant

Rura procul. ueteres alia de parte ruinas

Herculis, ambusta signabat ab arce Veseus.

Exere caruleos Triton de gurgite uultus.

Ipse meas Triton Nereo deferre querelas,

Ipse potes curua resonans super aequora concha

Et scopulis narrare, & fluctuagis Balanis.

Exere caruleos Triton pater exere uultus.

Hic primos mihi congressus dedit illa roganti:

Hic niueam formosa manum porrexit, & (eheu,

Quid recolo?) tacitos in me deflexit ocellos.

Exere caruleos Triton de gurgite uultus.

Huc ades o mea cura. quid o quid lenta morari?

Ipse ego te propter, socios, cymbamque reliqui.

Exere caruleos Triton pater exere uultus.

Hic tibi consuetas formosior explicat umbras

Populus. amplector saepe hanc, atque oscula figo

Corticibus: saepe ipsa pedum uestigia quaero:

Et siquid manibus tetigisti, floribus orno.

Exere caruleos Triton de gurgite uultus.

Quem mihi nunc praefers? si te iuga frondea, si te

Arbuta, praesentesque iuuant per rura capellae:

Nos quoque non gracileis nunc primum iungere auenu

Discimus. incisae implent mea carmina sagor:

Et mea Manalijs pendet iam fistula syluis.

Exere caruleos Triton pater exere uultus.

Sin magis adrident haec littora, sin magis alti

Diuitia

Diuitia

Doc

E

Non

Aequ

Qui

Nun

Et S

E

Me I

Litte

Sens

O

Et p

Ext

Accip

Adsp

Obr

SI

SO

Turr

Accip

O mi

Diuitiæ pelagi sparsos quis cogere pisces
Doctior, aut rigidum dextra iactare tridentem?

Exere caruleos Triton de gurgite uultus.
Non ego delphinis, te iudice, non ego thynnis
Aequore uel medio dubitem certare natando.
Quid tibi me iactem? cui uix numerare uel hamos
Nunc uacat, aut restes, onerataq; retia plumbo,
Et Sinuesano textas de uimine naſſas.

Exere caruleos Triton pater exere uultus.
Me Ligurum dura rupes, me Gallica norunt
Littora: piscantem pariter me Varus, & ingens
Sensit Arar, sensere maris fera monstra Britanni.

Obrue caruleos Triton sub gurgite uultus.
Et post hæc (heu) dura fugis. non te mihi tellus
Extera, non uenti rapuere. sed accipe munus,
Accipe. non ultra tecum Galatea sedentem
Adspicies. I, læta nouas meditare choreas.
Obrue caruleos Triton pater obrue uultus.

TRAIANO CABANILIO
Troia, ac Montellæ
Domino.

SALICES.

SI uacat, & blandos etiamnum uentilat igneis
Qua dea carulea uehitur super æquora cœcha,
Turrigeraq; Paphon, ditemq; Amathunta tuetur:
Accipe flumineas properatum carmen ad undas,
O mihi non dubia Cabanili cognite fama,

Sed

Sed longe uarios rerum spectare per usus.
 Nam tibi me docta sic deuinxere sorores,
 Sic mea felici permulcent pectora cura:
 Ut uix illa queam melioris tempora uitæ
 Te sine, uix placidos per noctem ducere somnos.
 En agendum Traiane tuis hæc præuia iussis
 Tractanti, iam iamq; animo maiora paranti
 Da ueniam, & tenuis ne dedigare camænas.

Fortè inter uiridæis (si uera est fama) genitæ
 Capripedes Satyri, passimq; agrestia Panes
 Numina cum Faunis, & montiuagis Syluanis,
 Exercet dum Sol raucas per rura cicadas,
 Vitabant æstus, quæ pinguis culta uadosis
 Irrigat, & placido cursu petit æquora Sarnus,
 Grata quies nemorum manantibus undiq; riuis;
 Et Zephyris densas inter crepitantibus alnos.
 Dumq; leucis aptant calamos, dum sibila pressis
 Explorant digitis, tenuiq; foramina cera
 Obducunt, uario modulantes carmina cantu:
 Auricomæ uiridè speculantur ab ilice Nymphæ
 Dulcia clarifonis soluentes ora cachinnis:
 Sed propè ferre pedem metuunt. nam sæpe labori
 Audierant Penæ tuos: & qualibus olim
 Infelix cheu uirgo Nonacria fati,
 Infelix uirgo (quid enim non illa moueret?)
 Pana metu fugiens è uertice Cyllenæo,
 Pana deum Arcadiæ, quæuis pulcherrima, quam
 Diane sacros inter lectissima cœtus,
 Nodosa tenerum mutarit arundine pectus.

Quas simul ac nemorum petulans, effrenaq; pubes
 Sem feri uidere per herbida prata uagantes,
 Occultamq; inis flammam traxere medullis:
 Sic timidus blandis hortantur uocibus ultro:

Huc huc o tenere placidissima turba puella:
 Quid procul adstatis? potius succedite ripae,
 Et uiridi in prato molles de more choros
 Ducite: quandoquidem calamos inflammas inerteis:
 Et frustra ad surdas iactamus carmina syluas.
 Ille nil contra: celeri sed nuda parabant

Crura fuge, tutosq; agitabant mentereceptus,
 Si qua forte uiam per saxa irrumperet, & altis
 Euasisse iugis, deus, aut sua fata dedissent.
 Tum iuuenes, procul o, clamant, procul iste puella
 Sit timor: ignauas animo depellite curas.

Nulla hic insidia, nulla per aperta latebra:
 Cuncta patet: nullas abscondunt haec loca fraudeis.
 Nos quoq; non Lerne monstris, non igne Chimerae,
 Scillaesue lupae geniti, aut latrante Charibidi,
 Qui uestra immani laceremus uiscera morsu:
 Sed diu n' genus, & qui semper rupibus altis
 Vobiscum crebris uenatibus insultemus.

His dictis permulsi animi, securaq; tristem
 Corda metum eijciunt: gressuq; per uia citato
 Prata, deis tandem cupidis, ripaeq; propinquant.
 Tum manibus simul implicitis per gramina festas
 Exercent choreas: aliosq; aliosq; reflexus
 Inter se late repetunt: nunc corpora librant
 In saltus: nunc molle latus: nunc candida iactant

Brachia

Brachia: & alterna quatiunt uestigia planta.
 Hic Satyri, quanquam uoces audire canentum
 Crudeles, quanquam niueas spectare papillas
 Exultant, oculisq; bibune sitientibus ignem;
 Tanta tamen seui gliscit uis effera morbi
 Pectoribus, præcepisq; amor, & malefana libido:
 Ut calamus sensim eiectis, ruptoq; repente
 Fœdere, surgentes ab humo, uento ocyus omnes
 Exiliant: spretaq; deum pietate, fideq;
 Ah! pauidas Nymphas, subitoq; horrore rigentes
 Inuadunt amidi, seuorum more luporum,
 Qui letas medijs proturbant lusibus agnas,
 Oblitasq; sui passim rapiuntq;, trahuntq;.
 Dum uiridi in campo cursant, aut ualle sub alta,
 Et custos ignarus abest, & amica canum uis.
 Sic illi, at miseræ discisso pectore Nympha
 Frondiferam mæstis sylvam clamoribus implent:
 Atq; huc, atq; illuc fugiunt, non saxa, neq; altis
 Tuta putant loca senta rubis, hinc ardua montis
 Prærupti iuga, diffusos hinc stagna per agros
 Adtonita circumspiciunt uia nulla salutis:
 Et iam spes præcepta fugæ: tum deniq; ad undas
 Consistunt trepida, flaudsq; à uertice crineis
 Cum lacrymis, gemituq;, & flebilibus lamentis
 Abscindunt, Saranumq; uocant, liquidasq; sorores:
 Dumq; uocant, fundo properat chorus omnis ab
 imo

Naiadum, properat uitrea rex carulus undæ
 Saranus, inexhaustumq; uadis ciet agmen aquarum

Rauca
 Agn
 Star
 Erg
 Ac c
 Vnu
 Fine
 Men
 Cum
 Exff
 Adfi
 Spiri
 Occu
 Nec
 Auro
 Et ia
 Visce
 Sed c
 Cau
 Ac pe
 Sylu
 Har

Rauca sonans: sed quid Sarnúsue, aut illa natantú
 Agmina Naiadum possint, ubi ferrea contra
 Stant fata, & duro leges adamante rigescunt?
 Ergo defecta cura, auxilioq; deorum,
 Ac cælum pariter Nymphæ, lucemq; perosa,
 Vnum illud, rebus tandem quod restat in arctis,
 Finem optant, iamq; in fluuium se mergere adortæ
 Membra reclinabant, & aquas prono ore petebát;
 Cum subito obriguere pedes: lateq; per imos
 Exspatiata unguis radix, fugientia tardat,
 Adspicitq; solo uestigia. tum uagus ipsis
 Spiritus emoritur uenis, indignaq; pallor
 Occupat ora: tegit trepidantia pectora cortex.
 Nec mora: pro digitis ramos exire uideres,
 Auratasq; comas glauca canescere fronde:
 Et iam vitalis nusquam calor: ipsaq; cedunt
 Viscera paulatim uenienti frigida ligno.
 Sed quamuis totos duratæ corporis artus,
 Caudicibusq; latus, uirgultusq; undiq; septæ,
 Ac penitus Salices: sensus tamen unicus illis
 Syluicolas uitare deos, & margine ripæ
 Hærentes, medio procumbere fluminis alueo.

FINIS.

f FRAG

FRAGMENTVM EIVS
DEM AVTORIS.

Optatos iam Euplea mihi circumspice portus,
 Quo liceat trepidas piscanti includere pradas,
 Et Zephyris releuare graues spirantibus ætus,
 Si qua mouet cupidam ueloci gratia cymbæ.
 Tuq; ades ô nostri merces non parua laboris.
 Quæ Phæbus mihi, quæ doctæ, mea turba, puella
 Conciliant: dumq; ipse ratem de littore pello.
 Da uela insinuans, pelagoq; excurre patenti
 Pars animæ Pudrice mee. te nam sua Nereus
 Per uada, te medio Doris uocat amula fluctu,
 Dum latè horrifonũ cæpus strepit omnis aquarũ.
 Lucrinæ ad Veneris templum conuenerat omnis
 Aenariæ: Prochytæq; manus: Zephyreus opaca
 Scilicet Aenaria, Prochytæ uenit Euthycus alta,
 Insignes ambo calamis, & uersibus ambo,
 Aptus uterq; fretis, piscatibus aptus uterq;
 Ille hamos uersare, hic retia soluere in æquor.
 Tũ prior hac Zephyreus: Adeste ô littore ab omni
 Piscatorum artes, liquidas exquirite sedes,
 Vertite Tritonum latebras, penetrare recessus
 Nereidum: nunquam nostros sedabit is ignes:
 Nunquã me Pholoë, nunquã me Chloris amabit.
 Ede tuos mecum tandem caya buccina cantus.
 Testis Cymothoë, testis mihi candida Clotho,
 Optaui quoties medijs in fluctibus ægiam
 Projicere hæc animã: quoties ego gurgite in alto
 Occurri

Occurri monstris immanibus, horrida Cete
 Ut saltem miseros lacerarent dentibus artus.
 Ede tuos tandem mecum caua buccina cantus.
 Omnia tentavi, terras, mare, nubila, caelum,
 Ventorumq; domos, & tempora quattuor anni:
 Omnia sed nocuere simul. nos ite puella,
 Ite Dea pelagi, furys arcesbite nostris
 Nunc alios succos, aliasq; Melampodis herbas.
 Ede tuos tandem mecum caua buccina cantus.
 Non magicos uersus, ignotaq; nomina rerum,
 Dissimileisq; Deos Erebumq;, Chaosq; refagi.
 Ipsos quinetiam filo conuoluere rhombos
 Edidici, parteisq; meas de littore Echinos,
 De scopulis muscu, de fluctibus hausimus unda.
 Ede tuos tandem mecum caua buccina cantus.

C
Et n

N

Cun

O

At m

C

Fida

E

Nec

Q

Hoc n

H

Me pr

Du

Me ra

Et

ACTII SYNCERI
SANNAZARII NEAPO-
LITANI, VIRI PATRI-
CII, ELEGIARVM
LIBER I.

AD LVCIVM CRASSVM.

T Esca cūda tenēt saxosa rura Petriui,
Rura olim proavis facta superba
meis.

Et Sinuessanas spectas, mea gaudia,
nymphas,

Quiq; nouo semper sulphure fumat ager.
Et modo miraris ueteres in litore portus,
Nunc Liris gelida quā fluit amnis aqua.
Cunctaq; felici figis uestigia cura,
Obseras Latiae dum monumenta uix.
At mihi paganae dictant syluestria Muse
Carmina, quae tenui gutture cantat Amor.
Fidiq; secretis respondet sylua querelis:
Et percussa meis uocibus antra sonant.
Nectantum populos, nec tantū horrescimus urbeis,
Quantum non iusta seuitiam dominae.
Hoc uita genus, hoc studium mihi fata ministrant:
Hinc opto cineres nomen habere meos.
Me probet umbrosis pastorum turba sub antris,
Dum rogat agrestem lacte tepente Palem.
Me rudis indocta moduletur arundine Thyrsis:
Et tam constanti laudet amasse fide.

Inde super tumulumq; meum, manensq; sepultos
Tityrus ex edera ferta uirente ferat.

Hic mihi saltabit Corydon, & pulcher Alexis:
Damaetas flores sparget utraq; manu:

Fluminibusq; sacris umbras inducet Iolas,
Dum coget saturas Alpheſibæus oueis.

Non mihi Mæoniden Luci, non cura Maronem
Vincere: ſi ſiam notus amore, ſat eſt.

Quid feret Aeacides nobis, quid cautus Ulyſſes?
Quid pius Aeneas, Aſcaniusue puer?

Iſta canant alij, quorum ſtipata triumphis
Muſa uagum e tumulis nomen in aſtra ferat.

At mihi tete auidis liceat uincire lacertis,
Oſculaq; optata ſumere longa mora.

Et liceat poſita mirari nembra lucerna.
Noctis & inſolitas neclere blanditias:

Atq; manus, atq; ora tuis componere in ulnis,
Teq; meo laſſam ſepe fouere ſinu.

Sed quid ego, hei miſero, uentofus inania ſingo
Somnia, quæ forſan non feret ulla dies?

Felix, qui potuit duram exorare puellam,
Et capere optati gaudia coniugij.

Ille dies, noctesq; ſuos decantat amores,
Et recolit Veneris dulcia furta ſue.

Ille etiam liquido perſuſus odore capillos,
Exercet tenerum nocte iuuantem latus:

Inq; ſinu domina primos reminiſcitur igneis,
Quos leuiter pennis aureus aſſat Amor.

Nec cupit, Aethiophum qua canent ueller a ſyluis,

Nec, quæ Sidonio lana cruore rubet.
 Solus habet, fuscis quicquid portatur ab indis:
 Solus habet ripas aurifer Herme tuas:
 Et quas cunq; metit segetes fragrantibus aruis
 Medus, & assiduo sole perustus Arabs.
 Non auro, aut gemmis miseri torquemur amantes. //
 Qui dominam poterit fleclere, diues erit.
 Diues ero ante alios, si te, mea uita, uolentem
 Sustineam ignota pauper, & exul humo.
 Nam quid rubra iuuant fulgētibus æquora cōchis?
 Aut quæ multa niger rura Sabæus arat?
 Quidue torus prodest, plama spectandus, & ostro,
 Si non est gremio chara puella meos?
 Si trahere infelix inter suspiria noctem
 Cogor, & æternos esse, negare, Deos?
 Num me neglectis deuouit saga sepulcris?
 Num rumpunt somnos carmen, & herba meos?
 Carmen inaccessa traducit ab ilice glandeis:
 Carmen nocturna suppressit ora canis.
 Carmen & infirmi pallentem sanguine Solem
 Inscit, & Lunæ sistit cunctis equos.
 Quid queror infelix? utinam nisi sola nocerent
 Carmina, nec nostro pectore inuēset Amor. //
 Ille uel Aëæ superat cantamina Circes,
 Ille uel Aemonijs nata uenena iugis.
 Parce puer: non uana queror: tu uulnere nostro
 Crescis, & exultas læue cruore meo.
 Quod si te nostræ ceperunt tædta uita:
 Ne cæset, quæso, funeris atra dies.

PArde decus patriæ, spes maxima Parde tuorū,
 Atq; idem Hispani gloria rara soli:
 Quem iuuat immensi causas exquirere mundi,
 Primaq; constanti corpora iuncta fide:
 An magnum eterno uoluatur numine cælum:
 An propria hoc ingens mole laboret opus:
 Cur falsi fluctus: cur ignibus aestuet Aetna:
 Cur uomat epotas uasta Charybdis aquas:
 Vnde nitore stellis: cur nox maiorue, minorue:
 Cur non ipsa suo lumine Luna micet.
 Felix, cœlestis cui fas nunc scandere sedes:
 In queis post obitum fata manere sinant.
 At nos per syluas, & sordida rura capellas
 Versamus: quando Phyllis amare iubet.
 Et teneris nostros ulmis incidimus igneis,
 Quos legat errantum cœtus Hamadryadum.
 Et nunc capreolos, & nunc uenamur onagros:
 Interdum sauas fallimus arte feras.
 Sape iuuat piculas uisco captare uolucres:
 Nec Satyris ipso cedimus aucupio.
 Quòd mihi si liceat tenui reuocare cicuta
 Trinacry niueas Vpilionis oueis:
 Rura colam semper: populi ualeatis, & urbes:
 Rura dabunt oculis grata theatra meis.
 Illuc gramineas, pastorum bella, palæstras
 Aspiciam, & celeri pramia parta pede.
 Nec me pœniteat sudibus certare columnis,

Aut armare cauis pectora corticibus.
 Pugnabunt tauri, pugnabunt cornibus hirci,
 Victores molli cespite ferta ferent.
 Plenaq; pellitus lustrabit ouilia pastor:
 Ponet & agricolis rustica lib. a Deis.
 Stabunt capripedes abiegnio robore Fauni:
 Stabit & indocta falce dolata Pales.
 Quorum solenneis ictus cadet agnus ad aras,
 Ictus, ut innumeras expiet agnus oueis.
 Tum milium, & niueo statuet fumantia lacte
 Pocula, uotiuas concipietq; preces:
 Et ter transfiliet flammanteis potus aristas,
 Ter quoq; non tardo rustica turba pede.
 Dii facite, inter oueis, interq; armenta canendo
 Deficiam, & syluis me premat atra dies:
 Ut me non docta deploret pastor auena:
 Utq; sub umbrosa contumuler platano.
 Osaq; pascentes uenerentur nostra capella:
 Nec procul à tumulo candida balet ouis.
 Exultent alij Panchæo munere manes,
 Et querant Parijs marmora casa iugis.
 Mi sat erit, ueteres recolat si Phyllis amores,
 Conserat & uernas ante sepulcra rosas.

A D A M I C A M.

Nulla meos poterit mulier prauertere sensus,
 Ipsa licet cælum linguat, & astra Venus.
 Tu puero teneris ignis mihi primus ab annis:
 Ultima tu tremulo flamma futura seni.

Iam sanxere semel nos inter fœdera diui,
 Fœdera ad extremos non solūenda rogos;
 Vt si nostrā tuo superesbet funere uita:
 (Dij tamen in uentos omen abire sinant)
 Ipse ego composito uenerarē operta sepulcro
 Ossa, ferens mœsta thura, merumq; manu.
 Umbrarumq; sacer custos, tumuliq; sacerdos
 Concinerem querula tristia uerba lyra.
 Nec me complexa quisquam diuelleret urna,
 Quin cineri moriens oscula summa darem.
 At si (quod potius cupio) tibi fata dedissent,
 Lumina formosa condere nostrā manu:
 Tunc, mihi cum charos uultus spectare liceret,
 Atque anima tecum iam fugiente loqui:
 Ipsa meos tumulo manes laniata uocares,
 Inq; tuo legeres ossa minuta sinu:
 Flebilis & longos scindens ad busta capillos,
 Clamares nomen iam moritura meum.
 Tum cineri, & muta persolucens iusta fauilla,
 Mistā dares rutilis lilia cana rosis.
 Illic mœsta dies, illic consumere noctes
 Optares, nec te uinceret alter Amor:
 Sed memor usque uiri, canis ueneranda capillis,
 Adferres tremulo munera chara manu.
 O mihi, dum tales tumulo reddantur honores,
 Tam lentam Lachesis scindat auara colum.
 Non, ut nostrā nouos Arabū bibat urna liquores,
 Vltus & Assyrio spiret odore cinis:
 Aut ut clara mei notescat fama sepulcri,

Altaq; marmoreus sidera tangat apex:
 Sed magis ut liceat longus audire querelas,
 Et gerere è lacrymis ferta rigata tuis:
 Tunc ego Lethea spatiatus in aggere ripa,
 Quà nitet obtuso lumine falsa dies,
 Quaq; leuis Cassia nemus, Ambrosiaq; uirentis,
 Et fortunatos abluit unda greges:
 Dulcia præterita repetens insomnia uitæ,
 Ostendam Elysus tot mea dona choris.
 Felicesq; animas inter felicior ipse
 Excipiam plausus lata per arua nouos.
 Atque aliquis comitum, letusq; hilarisq; recentis
 Sparget humi flores, & mihi ferta feret.
 Nec contentus eo, fidos extollet amores,
 Narrabitq; alijs de pietate tua.
 Sed quoniam tenera uernant nunc leta iuuenta
 Tempora, & amplexus iungere fata sinunt:
 Dulcia lasciuo iungamus gaudia lecto:
 Iam properat martis panda senecta comes.
 Iam properant rugæq; graues, & serior ætas:
 Nec dabitur molli ludere posse toro.
 Interea cupidis neclamus colla lacertis:
 Vltima iam soluet, cum uolet, hora duos,
 Dÿ facite, hæc longos maneat spes certa per annos
 Candidus & pennis omnia firmet Amor.

AD LVC

AD LVCINAM, PARTVRIENTE

Cornelia Piccolominea, Anto-
nii Garlonii AllifarumDomini con-
iuge.

Affer opem tenera tandem Lucina puella:
 Auxilio, digna est, quam tueare tuo.
 Te uocat, & madidis solum suspirat ocellis:
 Et roseo tacitas fundit ab ore preces.
 Illa quidem insueto languet male firma dolore:
 Vixq; potest longe tot mala ferre mor e.
 At tu Diua ueni, tecumq; unguenta repostæ
 Pyxidis, & si qua est, quæ iuuet herba, feras.
 Sic fientis miseros iuuenis compescere questus,
 Sic una poteris sorte leuare duos.
 Lucis adest Dea magna: metū iā comprime Garlō:
 Non frustra est lacrymis illa uocata tuis.
 Da costum, myrrhamq; focis, quæq; orbe remoto
 Cynnama per rubras nauita uectat aquas.
 Ipse Deam uenerare, sacras proiectus ad aras,
 Et genio amosum saepe refunde merum.
 Sed trepidi cessere metus, cessere querela:
 Iam parit aduentu tacta puella Dea:
 Iam puerum est enixa: uides, ut lumine matrem
 Exprimat? en, tenero quantus in ore decor!
 Salue parue puer, cui iam felicia vident
 Secula, cui pharetram sponte remittit Amor.
 Nam siue auratis humeros armare sagittis,
 Seu iuuet accensas sollicitare faces,

Seu
 E
 Qu
 I
 Vne
 A

C
 Ingra
 Al
 Inspe
 P
 Posci
 Et
 Non h
 I
 Ille m
 Et
 Nec m
 Ne
 Quid
 Qu
 Iam t
 Et
 Ipsa m
 Inge

Seu potius iactare leues pueriliter alas,
 Et dare neglectas post tua terga comas:
 Quis te non Naphys eductum uallibus, aut quis
 Idalix puerum non putet esse Dea?
 Vix precor, blandumq; oculis ridere parenti
 Assuesce, & dulces disce mouere iocos.

AD IVLIVM SENENSEM,
 EXVLEM.

CVm mihi languētes dolor oppugnaret ocellos,
 Cogerer & tristi soluere uerba sono:
 Ingratos inter gemitus, mœstasq; querelas
 Allata est manibus littera missa tuis.
 Inspexi, agnauiq; tuas, mea numina, Musas,
 Pieriosq; haustus, Castaliumq; decus.
 Poscū, ut iratum placent mea carmina Pbæbum,
 Et flectant duras ad tua uota Deas.
 Non hoc ingenium, non hæc facundia nostra est:
 I, precor, atque alio flumine pelle sitim.
 Ille mihi facilis iam pridem denegat aures,
 Et uetat arguta tangere fila lyra.
 Nec mihi iam solito latices de fonte ministrat,
 Nec docet optatos Calliopea choros.
 Quid petis extinctam dilapso à torre fauillam?
 Quid miser à nostro uulnere quaris opem?
 Iam tibi felici decurrunt carmina uena,
 Et rapit ad patrium te tua Musa decus.
 Ipsa mihi uisa est, te lamentante, Thalia
 Ingemere, & tristi Delius ore queri:

Qualis

Qualis Strymonias olim cum fieret ad undas
 Orpheus indignis uocibus Eurydicon:
 Qui cantu Ismarij gelidis in rupibus Aeni
 Adtonuit quercus, adtonuitq; feras:
 Saxeaq; Bistonis deduxit montibus, & te
 Currentem astrictis Hebre repressit aquis.
 Scilicet egregios semper Fortuna poetas
 Tanget, & ancipiti deprimet usque rota?
 Neue sit extremos tantum submotus ad axes
 Ille, Tomitana qui iacet exul humo:
 Te quoq; nunc rigidi premit inclementia fati,
 Longius & patria cogit abesse domo.
 Sed nisi per magnos queratur fama labores,
 Omnis in ardentem est abitura rogos.
 Sic pius Aeneas, sic stirps Laertis Ulysses
 Maius post cineres emeruere decus.
 Sic quoq; sublatis Tirynthius undiq; monstris
 Visit ab Oetæa regna paterna pyra.
 Et te (crede mihi) tot saeva incommoda passum
 Virtus sublimi ducet in astra uia.

IN FVNERE SARRI BRANCATII
 LVCRETIA VXOR.

ERgo importuna ruperunt flamina Parca,
 Stamina lanifica tam bene ducta colo?
 Ergo ego, quæ fueram tali modo nupta marito,
 Frigida nunc tristis conqueror in thalamo?
 Quiq; his dignus erat uitam exhalasse labellis,
 Occidit externus aduena littoribus?

Felices nimium, fortunatæq; sorores,
 Quæ datis æternis thura Sabæa focis.
 O utinã nunquã amplexus, nunquã oscula nossem:
 Eßem pars uestri nempe ego parua chori.
 Chære uir, audaci nimium confise iuuenta,
 Et nimiam lacrymis umbra gemenda meis:
 Quis te tam densos immittere corpus in hostes
 Iussi? an ad pugnam non satis unus erat?
 Me miseram, non ulla tua te cura puella,
 Non subÿt mæstla certa ruina domus.
 Tu mihi per sanctos solitus iurare Hymeneos,
 Per non ledendi se deua coniugij,
 Te non immemorem charæ fore coniugis unquam,
 Et si Lethæus tingeret ora liquor.
 Quin ipsa admonui, ne sic uiolentus in arma
 Irrueres: eheu quò uiolente ruis?
 Quò raperis? quò iam nostri tibi cura recessit?
 An potes uxoris non meminisse tua?
 Vix equidem credo, quamuis heu credere cogar,
 Tam citò pectoribus me cecidisse tuis.
 Sed cecidi, se fors tulit impia, nullaq; pro me
 Vota salutareis demeruere Deos.
 Hæctora sic coniux, se coniux fleuit Achillem,
 Sic misera extinctum Laodomia uirum.
 Nunc mea uirginitas, quando inlibata remansit,
 Seruetur citæri non uiolanda tuo.

AD DIU

AD DIVVM IACOBVM
PICENVM.

Sancte senex, quem nec sceleris contagia nostri
 Nec pestum vitij secla dedere suis,
 Aequasque magnos qui paupertate triumphos,
 Tantius amior niuea simplicitatis erat.
 Sylva tibi sedes, viridique est cespitibus lectus:
 Explebant mensas annis, & herba tuas.
 Talis erat prisca uictus mortalibus olim.
 Sed prisca tantum uiuere cura fuit:
 At te diuersos natura expendere casus
 Iuuit, & instantibus diuum aperire metus:
 Submotumque oculis animo percurrere caelum:
 Quasque tenes sedes, mente adijisse prius:
 Noscere praeterea cunctarum exordia rerum:
 Quod nix humanae conditionis erat.
 Magnum opus, ut prima surgentis origine mundi,
 Omnia sint senis edita luciferis:
 Utque pater sancta demum cessare quiete
 Perfecto artifices iusserit orbe manus.
 His addis cultusque pios, ritusque uerendos,
 Cunctaque legifero tradita sacra duci:
 Quasque suis castae seclis cecinere sibyllae:
 Quasque sacer uatum spiritus ore refert:
 Sidereas partus, demissaque pignora caelo,
 Atque inopes cunas stramineumque torum:
 Speratumque diu terris, caeloque probatum
 Verum hominem, uerum mente, animoque Deum.
 Hinc & supplicium infandum, atque obprobria mortis
 Clareque

Claraq; de Stygia ducta trophæa domo:
 Deniq; ut ad patrem populo spectante suorum
 Cesserit, igniferis præsideatq; locis:
 Quantaq; nos maneant promissa gaudia uitæ:
 Quantaq; uentura gloria lucis erit,
 Mirerur, tibi si placidi penetrabile Tonantis,
 Et patet immensi regia clara poli:
 Cum tantū his superas meritis sit scandere in arces,
 Quæ plaga securum lactea monstrat iter.
 Scilicet inde datur terras spectare iacenteis,
 Et circumfusi brachia curua maris:
 Solis & ardenteis radios, lunaq; recursus:
 Qualiter & pacta stent elementa fide:
 Nec minus æternis niteant ut sidera flammis:
 Et peragant uarias noxq; diesq; uices.
 Felix, qui nostras potuisti linqere curas.
 Et procul humanas despicere illecebras.
 Felices, qui te colles uidere loquentem,
 Quæq; tibi gratos præbuit herba toros:
 Quæq; arbor, rupesue sacra te fouit in umbra:
 Et quæ nunc manes continet urna tuos.
 Nam licet incultis fuerit tibi uita sub antris,
 Nunc pedibus data sunt astra terenda tuis:
 Attamen o die sancte pater, dic addite cælo
 Gloria, dic patriæ fama, decusq; tuæ:
 Ecquid te solitis mulcet sapientia chartis,
 Mollis ubi Elysium concitat aura nemus?
 An iuuat aurata meditantem carmina canna,
 Neclere purpurea tempora cana rosa?

An mage uirginis sedet inuigilare choreis:
 Cùm deceat cælo, quicquid in urbe libet?
 An potius toto superùm spectante senatu,
 Diluis æthereo crimina nostra foro?
 Deniq; quicquid agis nitidi nouus incola cæli,
 Pectoribus nostris non leue numen eris.

AD PETRVM DE ROC-
 cha forti maximum Regis
 Galliarum Cancel-
 larium.

QVòd pectus tibi forte, & ardua pectoris arx est,
 Quòd forti dignum pectore nomen habes:
 Quòd leges sua iura tenent te iudice, quodq;
 Omnia uirtuti peruia facta tuæ:
 Autumni sedem, chelasq; Astræa reliquisi,
 Adueniq; tuos nôster alumne lares.
 In cunis ego te, si nescis, sedula foui.
 Reptasti gremio sarcina grata meo.
 Ipsa tuos sinxi mores, animumq; manusq;:
 Ingeniumq; sagax, iudiciumq; dedi.
 Hinc nostri cultusq; frequens, optandaq; rerum
 Cognitio, hinc fidei nomina tanta tuæ.
 Ad te igitur duplices subnixo poplite palmas
 Insuetis tendo sollicitata malis:
 Ne patiare meas Latio languescere uires.
 Pendet ab auxilio spes mea tota tuo.
 Deprimor audacis inter derisa ministros:
 Nec fas ingenuum tollere ad astræa caput.
 Quodq; diu partum est uirtute, & fortibus armis
 Imper

Imperium, sed de seruit auaritiæ.
 Nec mirum, uestro tantum cum distet ab orbe,
 Terraq; censura sit procul illa tua.
 Quis credat? teclis ciues pelluntur anitis,
 Adrogat iniustas dum sibi fiscus opes,
 Fiscus opes miserorum hoc est, heu, parcere uiclis?
 Hoc est Ausonio reddere iura solo?
 Cogitur infelix alienas ire per oras
 Nobilitas, patrijs expoliata bonis:
 Culpaturq; fides domino seruata priori,
 Et maris, & terra non labefacta minis.
 Scilicet est crimen duram contemnere mortem:
 Scilicet est Reges crimine amare suos.
 O bene fortune memores, quicumq; superbas
 Gentibus à uiclis abstinuere manus.
 Nam quamuis sauos illectet præda tyrannos:
 Magnanimos Reges gloria sola iuuat.
 Delentur nullos hominum benefacta per annos,
 Quaq; licet faciunt nos ratione Deos.
 At si quis seræ spernit præconia fame,
 Quercubus Alpibus adnumerare potes.
 Ergo tu, Regem cui fas lenire potentem,
 Da desiderijs uela secunda meis.
 Effice, iustitia soliti reddantur honores.
 Dignus te altricem qui tueare tuam:
 Sed soror ut nostros æquet Clementia fasces:
 Qua sine dura nimis, difficilisq; uocer.
 O decus, o lapsi spes constantissima seclis,
 O uir fortuna fortior ipse tua.

Sic tibi contingat, Solyma de gente triumphum,
 Captaq; per nostros signa videre duces.

Sic Rhodanum Nilo species dare iura subacto:
 Perq; Araris ripas plurima laurus eat.

Hoc ego te, mecum hoc Phœbus, doctaq; Sorores,
 Hoc pietas, hoc ius, nobilitasq; rogant.

DE STUDIIS SVIS, ET LIBRIS
 IOVIANI PONTANI.

Qvi primus patrios potuit liquisse penates,
 Et maris, & longa tadia ferre uia,
 Quem non mœsta domus, quæ non reuocare parëti,
 Non potuit fufis blanda puella comis:

Impius, & scopulis, & duro robore natus,
 Atq; inter Tygres editus ille fuit.

Non mihi circumstat solidum præcordia ferrum:
 Nec riget in nostro pectore dura silex:

Vt possim dulcesq; lares, limenq; puella
 Linqvere, & ignoto querere in orbe domum.

Sed Phœbi sacros cogor lustrare recessus,
 Vocalemq; undam, Thespiadumq; choros:

Vt fugiam nigras supremo in funere flammæ,
 Et uolitem populi docta per ora mei:

Meq; inter claros attollat fama poëtas,
 Nec rapiat nomen nigra fauilla meum:

Et nostro celebrata superbiat umbra sepulcro,
 Spernat & è Pharijs marmora casa iugis:

Non tamen ut magni tumulum tentare Maronis
 Audeat, aut tantum speret habere decus.

Sed

Sed quis tam niueis uellat mea colla lacertis?
 Quis uetet optato membra fouere sinu?
 An tanti fuerit sacro Parnassus hiatu,
 Perq; suas passim templa habitata deas:
 Ut tibi sit nitidos lacrymis corrumpere ocellos:
 Discessumq; fleas chara puella meum?
 Ah pereat, quicumq; leuicis seclatur honores,
 Et sequitur famæ nomina uana suæ.
 Tecum ego nocturnis dubitem cessare chorcis?
 Tecum ego conspersa gaudia inire rosa?
 Deductumq; leui crinem persunderè amomo?
 Et noctem insolitis ducere blanditijs?
 Scilicet & Turcas Pontanus in equora classet,
 Alfonsi & fortes ducat in arma manus,
 Qui nunc nascentis canit incunabula mundi,
 Aureaq; æthera sidera fixa domo:
 Utq; imbres, lapidesq; pluant, ut nubibus ignes
 Exiliant, falsas ut mare uoluat aquas;
 Hesperidumq; hortos, excussa q; poma draconi,
 Rusticaq; ad primos munerà missa toros:
 Delicias Lepidina tuas, resonansq; uicissim
 Pastorum argutis carmen arundinibus:
 Qualiter & fuluis radiet Sertorius armis,
 Et Pompeianus prælia tentet eques:
 Audeat arguto neu quis contendere uersu,
 Ille uel æterno digna Marone sonat.
 Te pater irriguis audit Sebethus in antriu,
 Iurgia ad ingratas dum iacis ipse fores.
 Inde uocas sacrum sedas Hymenæon ad aras,

Optati referens fœdera coniugij:
 Utq; tuis primum surgens complexibus uxor,
 Visa sit erepta uirginitate queri.
 Felix, qui fidos expertus coniugis ignes,
 Vidisti sobolis pignora certa tuæ:
 Neniolasq; rudes cecinisti, & blanda parentis
 Oscula, & ad cunas murmura nata suas.
 Felix, excultum torsit quæ Fannia uatem,
 Quæq; illi regnum Cinnama subripuit.
 Quamuis dissidij leges patiantur amaras,
 Spectabunt cineres nomen habere suos.
 Eridani post hæc sed te quis credet ad amnem
 Populea canas fronde ligasse comas?
 Et stellam cecinisse, atq; impendisse querelas,
 Spectandos cum iam uix daret illa pedes:
 Baianosq; sinus, myrtetaq; cognita nymphis,
 Clausaq; sulphureis antra recurua iugis:
 Tum superum laudem, mutisq; incisa sepulcris
 Nomina, collapsos & reparare rogos:
 Deniq; Pindaricosq; modos, resonantia pleetra,
 Et Methymnææ sila nouasse lyra:
 Cum tamen interea motus, atq; agmina Regum,
 Bellaq; Campanæ discutis historia.
 Quin & iucundo distringis secula morsu,
 Dum uaser in Stygio disputat amne Charon.
 Varronisq; tui, Nigidiq; exempla secutus,
 Grammaticæ haud spretas incipis ire uias.
 Carminis hinc numeros nostris depromis ab ausis,
 Dignatus pueri uerba referre senex.

Quid

Quid loquar, ut sacros Mariani exhauriat annes
 Aegidius, uerum dum caput ore Deum?
 Aut apta ingratos taxet sub imagine mores,
 Qui super infusas spernit Asellus aquas?
 Te iuuenesq; senesq; colunt praecepta ferentem,
 Parthenope spreto quæ Cicerone legit:
 Ex adytis quicquid diuûm sapientia pandit,
 Et Stagera tui dogmata firma senis:
 Quid deceat fortemq; uirum, quæ Principis artes,
 Largifica præstet quæ dare dona manu:
 Parendi leges quæ sint, legesq; loquendi:
 Edat ut argutos lingua diserta sales:
 Quid fortuna homini, quid det prudentia, quatum
 Immanes animos incitus ardor agat:
 Magnanimitq; uiri quæ sint ad singula partes,
 Sive colat pacem seu fera bella gerat.
 Nec fugis aëstorum causas aperire latenteis
 Et Ptolemæei fata reposita poli.
 Salue sancte senex, uatum quem rite parentum
 Præfecit terris Delius Ausonij.
 Non te Lethæe carpent obliuia ripæ,
 Nec totum in cineres uertet auara dies.
 Nec tibi plebeio ponetur in aggere bustum.
 Niliacas dabitur uincere Pyramidas.
 Quid tibi uictrices expectas Umbria palmas?
 Mœnibus has patriæ rettulit ille meæ.
 Ille suis longum studijs, & laude fruatur:
 Me inuict in domina consensisse sinu.

AD IOANNEM SANGRIUM Patricium Neapolitanum, de suo immaturo obitu.

SI me saeuus Amor patrÿs pateretur in oris
 Viuere, uel saltem matre uidente mori,
 Ut quæ uix uno nunc sunt ingesta libello,
 Essent illa suis continuata locis:
 Forsitan immites potuissem temnere Parcas,
 Duclaq; de pulla tristitia pensa colo:
 Nec me plebeio ferret Libitina sepulcro,
 Aut raperet nomen nigra fauilla meum.
 Nunc cogor dulcesq; lacus, & amœna uireta,
 Pieridumq; sacros destituisse choros:
 Nec pote, quæ primis effudit Musa sub annis,
 Emendaturo subdere iudicio.
 Sic heu, sic teneræ sulcis refecantur arista:
 Implumes nido sic rapiuntur aues.
 Prò superi, tennes ibit Syncerus in auras?
 Nec poterit nigri uincere fata rogi?
 At tu quandoquidē Nemesis iubet, optime Sangri,
 Nec fas est homini uincere posse Deam:
 Accipe concussa tabulas, atq; arma carina,
 Naufragyq; mei collige reliquias:
 Errantesq; cie quocunq; in littore manes,
 Taliaq; in tumulo carmina cade meo.
 Actius hic iaceo: spes mecum extincta, quiescit:
 Solus de nostro funere restat Amor.

IN MALEDICOS DE-
TRACTORES.

Quid ruis in sacros temeraria turba poëtas?
 Seuaq; mordaci praelia dente moues?
 Desine sacrilega conuitia fundere lingua,
 Desine, pro populo stat Deus ipse suo.
 Quis nouus in furias armat dolor? ite profani
 Ite, nec immeritas conscelerate Deas.
 An monet hoc Stygijs immerisus Scuccha lacunis,
 Dum fiens Eumenidum uerbera torta timet?
 Illum olim tinctæ iuuerunt felle sagittæ:
 Nunc miserum facti pœnitet usq; sui.
 Parcite tam chari manes uiolare parentis:
 Per supra, & talos per cyathosq; rogo.
 Ars sua queng; iuuat: non uos Heliconâ subire,
 Non fas uirginei polluere amnis aquam.
 Scilicet hanc sumpto Iouiani Musa cothurno
 Hauriat, & magno digna Marone sonet.
 Cui comes intacte lustrans sacraria sylua
 Attilius, docto pectore carmen hiet.
 Nec minus & Musæ repetens monimenta iocose
 Compater, argutos ingerat ore sales.
 Elysiusq; hederâ comptus florente capillos,
 Rara, sed Aonijs concinat apta choris.
 Extendatq; armis titulos Aquiuuius auitos,
 Et doceat nostras cernere castra Deas.
 Ipse suæ referat Cabanilius ardua Troiæ
 Mœnia, & antiquos, Appula regna, lares.
 Quiq; uelut tenera surgit nouus arbore ramus.

Coruinus, quauis aure probanda canat.
 Et qui Pierijs resonat non ultimus antris
 Albinus referat Principis acta sui.
 Tu quoq; quid cessas doctus desistere querelis
 Excidium patriæ culte Marulle tue?
 Quiq; tot egregias animas, tot clara uirorum
 Ingenua emixu format, alitq; suo,
 Neclat honorata Maius sua dicta corona,
 Tamq; pias ferulas, regia sceptrâ uocet.
 Quin & rite suos genio Chariteus honores
 Prebeat, & festas concinat arte dapes.
 Aelius at blande fretus dulcedine lingua,
 Facunda totos conterat arte dies.
 Nec te iam pudeat uenturo ostendere seculo
 Eloquij uires Scala diserte tui.
 Certent Socraticis Zenonis scripta libellis,
 Cuius apis uernos intulit ore fauos.
 At tu Castalijs non inficiande choreis,
 Castalidos Carbo nunc cane regna tue.
 Te quoq; quem gemina mulcet sapientia lingua,
 Parde, iuuet studijs inuigilare tuis.
 Atq; alij, quorum doctas it fama per aures,
 Extremo properent uincere fata die.
 Nos quoq; si magnus non auersatur Apollo,
 Cantemus Nymphas, capripedesq; Deos.
 Nam bene Thesptacas, liuor licet audiat, undas
 Nouimus, & dextro pressimus antra pede.
 At uos incautis focijs aconita parate,
 Et furtis miseris extimulate domos:

Oed
 S
 No
 P
 He
 N
 Nam
 P
 Dir
 P
 Nim
 P
 Fallo
 M
 Heu
 Ta
 Dÿ p
 Ap
 Litto
 Me
 Vosq;
 An
 Vltri
 Au
 Et uos
 Nu
 Parcit
 Iud

Oedipodisq; modo, thalamos fœdate paternos,
 Si modo dat certum uulgus habere patrem:
 Nocturnisq; dolis agitate, & cadibus urbem,
 Perq; fora infestam red dite, perq; uias.
 Hæc studia, has artes primis didicistis ab annis,
 Non Aganippæe tangere filia lyre.
 Nam neq; Calliope uobis, nec dexter Apollo
 Permissi sanctos exhibuere lacus:
 Diræ sed Alcæto gemina comitata sorore
 Pocula cœnosa de Phlegethonte tulit.
 Nimirum hinc nigro mores, & carmina tabo
 Pallent, & fœdo liuor in ore sedet.
 Fallor, an hos nobis misit grauis Actna Cyclopes;
 Mitis & hanc sentis tu quoq; terra luem?
 Heu mea Parthenope, quæ te contagia lædunt?
 Talia tu nunquam gignere monstra soles.
 Dÿ patrÿ, quorum monitis huc aduena classis
 Appulit, Euboicas constituitq; domos:
 Littoribus talem nostris auertite pestem,
 Mœnia felici si posuistis aue.
 Vosq; umbræ infantes, quas iam letæle uenenum
 Ante diem Stygias ire coëgit aquas:
 Ultrices huc ferte faces, fumoq; sequaci
 Autores uestræ sollicitate necis.
 Et uos ô uatum certissima numina, Musæ,
 Numina carminibus non uiolanda meis,
 Parcite, si uestras nunc primam læsimus aures:
 Iusta lacebita sumpsimus arma manu.

ACTIISYNCE RI

SANNAZARI ELEGIARVM

Liber II. ad Alfonsum Ferdinandi

filium Aragonium Siciliae

Regem.

ALFONSE, inuito laus accessura
parenti,

Hesperios inter nō leue nomē auer:
Quid me laudatos Parnassi mitti
ad amnes?

Obruitur largo flumine nostra sitis.

Gloria Vergilio est, currus, atq; arma referre:

Nasonis medio fata in amore mori.

Battiaden docti sectatur Musa Properti:

Flaccus Pindaricos diuidit aure modos.

Passeris exequias fractio canit ore Catullus.

Tu nemesim laudas culte Tibulle tuam.

Omnia non uno desudant eseda campo:

Noster in exiguo tramite currit equus.

Si me Castalia docuisset Phœbus in umbra,

Oraq; Gorgonea nostra rigasset aqua,

Meq; uel Aeschyleo donasset Musa cothurno,

Et foret in nostro grandior ore sonus:

Non ego Phasiacis canerem certamina pubis,

Aequora non prima sollicitata rate,

Non coniuratos subuertere Pergama Reges,

Non Troiae profugos post duo lustra deos,

Thebanasue acies fratrumq; immitia bella,

Sauaq;

*Saua*q; discordi funera raptâ pyra:
Teg; tuosq; meo celebrarem carmine: nec me
Pignore tam grato dulce graua ret onus.
Nam canerem uictosq; duces, Hispanaq; regna,
*Horrida*q; à proavis bella peracta tuis.
*Demissum*q; genus antiqua ab origine Regum,
*Quanta*q; magnanimi gesta feruntur aui,
Dum Libya tractus, ueteres Carthaginis arces,
Lotophagum dites & populatur agros:
Reginae accitu mox Itala regna secutus,
*Chalcidicas*q; arces, Parthenopenq; subit.
Sed quoniam instabiles animos muliebria uersant
Pectora, suspectos deserit ille lares,
Ac patriae petit arua suae, nec longâ moratus
Vltiores rursus ducit in arma Deos,
*Obsessam*q; intrat nymphis comitantibus urbem,
Qua per operta uagus labitur antra liquor,
Aurea quin illo dicunt sub Rege fuisse
Secula: felices, qui meruere frui.
Quid patris inuictas acies, quid concita dicam
Classica per campos Daunia terra tuos:
*Disiectos*q; duces, populataq; castra, neq; ullis
Clara magis Regum praelia temporibus?
O mihi supremos si Parca indulserit annos,
Quanta canam, quantus uox mea plausus erit?
Tunc ego Meonios ausim perrumpere fontes,
*Saua*q; terribili bella tonare tuba.
Vtq; alios sileam, tua fortia facta referrem,
*Prouerent*q; animos tot monumenta meos:

Ut puer extremas regni percurreris oras,
 Lustratis referens premia littoribus:
 Et male pacatos sedaueris antè tumultus,
 Quam patrijs hostes sinibus expuleris.
 Primus honos, forti defensos milite Locros
 Seruasse, & muros urbs Melibœa tuos.
 Necnon Marte pari summus Caulonis in arces
 Venisse, inq; suo templi sacrata iugo,
 Tempa Deæ uastis late quæ præsedet undis,
 Vna Iouis coniux sida sororq; Iouis.
 Testis Chratidis erit, testes Sybaritides unda,
 Oraq; quæ fluctus prospicit Ionios.
 Adde quod Hetrusios oppleueris agmine campos,
 Et tibi captiuus fluxerit Arnus aquis:
 Totq; pharetratas, Turcarum corpora, turmas
 Ausonjs dederis manibus inferias.
 Grætia djs Italjs, prærupta Ceraunia, & arces
 Burtoti nostras pertinuere minas:
 Captiuumq; ducem, fractosq; aspeximus arcus,
 Detulit huc domita quos tua classis aqua.
 Hinc Ligurum furias, compiessaq; iurgia ferro,
 Gallicaq; in partes oppida uersa duas.
 Ipse ego quæ uidi, referam: scit Thuscula tellus,
 Quæq; cadit summo Lympha Aniena iugo.
 Nam duce te, Latios ferro dum subruis agros,
 Tempora militia prima fuere meæ.
 Bis Nomentanas, bis magni Tyburis arces
 Vidimus ad nostros proijcere arma pedes:
 Cum iam sit mediâ tripidatum penè Suburra,

E
 Nec
 Fr
 Par
 Si
 Lan
 Te
 Nam
 Fo
 Ille s
 Co
 Meta
 Fu
 Dicit
 Et
 Ipse q
 Ri
 Heu
 Ca
 Iam n
 Nu
 Hort
 He
 Hos ta
 Alfo
 Macle
 Auf
 Quid
 Per

Et Capitolino uota parata Ioui.
 Nec semel (ut fatear) Collina ad limina porta
 Fregimus armatos reppulimusq; duces.
 Parce tamen ueneranda parens, si iusta secutus
 Signa sub Alfonso: Rex erat ille meus.
 Lanuium infelix, fati contraria nostris
 Terra, potes certas tu uariasse uices.
 Nam quod ad hostileis flexit uictoria partes
 Fortuna magis hoc, quam fuit artis, opus.
 Ille sed Eridani ripas non fractus in altas
 Contendens, charæ regna sororis a dit:
 Metatusq; locum castris, Insubria passim
 Fudit, & Euganeis agmina missa iugis.
 Dicite iò populi, turmas spectastis ouanteis,
 Et per ueltrices fœdera iuncta manus.
 Ipse quoq; haud sileat quos cedere Farfarus hostes
 Risit, & exutum uertere terga ducent.
 Heus ubi nunc Roberte tua uocesq; minaq;
 Campani peteres cum tibi iura soli?
 Iam nostros Reges, iam sternere cuncta parabas:
 Nunc fuga degeneres arguit ecce metus.
 Hortariq; tuos dimittere signa maniplos,
 Heu pudor, & longa pramia militiæ.
 Hos tamen ille pius, quamuis diuersa secutos,
 Alfonso miti fouit, & auxit ope.
 Macle animo custosq; hominũ, macle optime Re^{gum}
 Ausonia tu sol, tu pater unus ades.
 Quid memorem paci q; artes, belli q; labores,
 Perpetuumq; animi tempus in omne decus?

Sed me formosæ deterrent iussa puellæ,
 Ne possim tantis inuigilare choris:
 Et uetat asper Amor dulces contemnere curas,
 Cogit & inuiso subdere colla iugo.
 Nec profunt lacrymæ, nec uerba precâtia mortem:
 Ille suas in me concutit usque faces.
 Quare si nostri ueniet tibi nuntia leti
 Fama, triumphales iam prope siste rotas:
 Atq; hæc ad cineres mærens effare sepultos:
 Scauitia domina rapte Poëta iaces.

IN FESTO DIE DIVI NAZARII
 martyris, qui Poëtæ
 natalis est.

ECce mihi totum lux expectata per annum
 Iam redit, Aoniæ festa nouate Deæ.
 Hæc me uitales genitum pro duxit in auras,
 Iussit & erectum tollere ad astra caput.
 Nunc mihi purpureis aram cumulate Hyacinthis:
 Cingite & intexta limina nostra rosa.
 Sic etenim coluisse decet geniumq; laresq;:
 Ferte coronato thura, merumq; foco.
 Tuq; apio innexos dudum acceptura poëtæ,
 Splendida solenneis instrue mensa dapes.
 Hic mihi Puniceo Pontani Musa cothurno
 Incipiet posito carmen hiare mero:
 Naturæq; uias, teneriq; exordia mundi
 Proferet, & certa cuncta obitura die.
 Crassus at aeterno frondis redimitus honore,

Soluat Pierijs ora rigata modis:
 Et mihi Linternumq; uetus, placidumq; Perinum,
 Ostendatq; atau regna opulenta mei:
 Regna male ad seros, heu, peruentura nepotes,
 Dum uersat uarias fors inimica uices.
 Altiliusq; nouos superis laturus honores,
 Pindarica feriat carmina docta lyra.
 Sfortiadum mox dicat, Aragoniosq; hymenæos:
 Iure quibus cantus æquet Homere tuos.
 Nec gemat exilium Spartani Musa Marulli,
 Ventura ad nostras ingeniosa dapes:
 Verba sed antiqua reddat, numerôsque Lucreti:
 Dum magnis diuos laudibus accumulât.
 Adde tuos Puderice salês, adde inclÿta patris
 Eloquia, adde animo tot bona parta tuo.
 Iamq; Panhormitæ lusûs, & scripta recense,
 Et Iouianæe tempora amicitia:
 Hos inter meritis rediens Aquiniuus ab armis,
 Prodat honoratæ præmia militiæ:
 Atq; chori princeps docti argumenta Plutarchi,
 Cumq; suis referat dogmata principijs.
 Ipse autem haud dubitet Cabanilius acta referre
 Vel sua uel magno iuncta parentis auo.
 Nec Phæbo minus ipse suo, quàm Marte probatus,
 Phocaico pexas tingat in amne comas.
 Tu quoq; quem iuuenè ueneror dulcissime Garlon,
 Incipe iam doctæ plectræ mouere manu:
 Alliasq; tuas mihi concine, dum uaga Lunam
 Sidera per tacitum nocte sequuntur iter.

Talibus auspicijs geniales ducere canas,
Thespiadumq; modis concelebrare iuuat.

IN CALENDIS IANVARIIS,
AD FVSCVM.

EXoritur lux alma, caput sol detegit aureum:
Qui toties nostros exhilarauit anos.
Exoritur; redit ecce anni melioris origo.

Quisquis ades, sancta concipe uoce preces.
Cingantur de more sacris fastigia templis,
Quæ uaga Sebethi Nais ab amne loquit.
Ipse sui Ianus præpandat limina templi:
Cui geminum liquido stillet odore caput,
Illius & castas sument pia thura per aras:
Atq; focos supra stet, uideatq; suos:
Nuntiet & tibi Fusce nouos uirtutis honores,
Iam reor hæc æquum uata fouere tuum.
Nec magis optauit, quas Lydiæ amnis arenas,
Quas uoluit flauis lympha superba Tagi.
Nec magis uberibus quicquid sibi colligit aruis
Medus, & asti duo sole perussus Arabs.
Ista precor: Latys utinam discedat ab oris
Hostis, & indecari nictus oberrat equo.
Victus Hydruntinas cogatur lingua re terras,
Et plangat nostram sanguinolentus humum.
Hæc ueniet lux Fusce tuis latissima uotis,
Cum pax optatas ducet in urbe moras.

IN MORVM CANDIDAM.

NVnc Erato uirides capiti subnecte corym-
bos,

Profer & aurate sila canora lyra.

Arboris umbriferæ casus referamus acerbos.

Non erat hæc nostro fabula nota solo:

Audiat, & molli cantantes protegat umbra

Ipsa,

Olim Baianis fuerat pulcherrima syluis

Naias, errantes figere docta feras.

Quam liquidus clausis Lucrinus sepe sub antris

Optauit lateri iungere posse suo.

Nec semel illius pharetram laudauit, & arcum

Pastorum incultis fistula carminibus.

Testes Cumææ, testes Linternides unda,

Sanctæq; Gauranæ numina Hamadryades,

Illam Sylvanos, Panæsq; odisse bicornes,

Et quoscunq; colit sylua, nemusq; deos.

Sed quid fata parant? solitis Morinna redibat

Montibus hoc illi nomen, & omen erat:

Cum subita calum texit caligine nymbus,

Et multa canam grandine fecit humum.

Illa hyemem fugiens, diuersa per arua cucurrit,

Tecta caput fertis grandine tecta caput.

Vallis erat prope sulfureos male peruia montes,

Candida quam Graio nomine signat humus.

Hanc super excisis pendebat cautibus antrum,

Agricolùm hirsutis nota domus gregibus.

Pugnantes, huc forte coegerat impiger hircos

Semideusq; caper, semicaperq; Deus.
 Quem procul ut uidit Nymphæ, sic pectore toto
 Insequitur, tales & iacit ore sonos:
 Quò properas ah dura, measq; ingrata querelas
 Despicis? aspectus ne fuge Nympha meos.
 Mecum capreolos, mecum uenabere damas:
 Parebit iussis hoc pecus omne tuis.
 Nil est, quod fugias: mihi crede, recentia semper
 Pocula de niueo fagina lacte madent.
 Semper piëta rosis, semper contexta ligustris.
 De nostro poteris munerâ ferre sinu.
 Dixit, at illa uolans celeres præuertitur auras,
 Imbre nihil motos impediēte gradus.
 Iamq; patens tristesq; lacus, sterilemq; paludem,
 Consitaq; arbutis non minus arua nouis,
 Adspicit exesi longe sub faucibus antri
 Obscurum cæco puluere noctis iter.
 Huc, tanquã in latebras se conijcit, haud minus illi
 Insequitur præde tractus amore suæ.
 Iamq; patens cælum rursus, Solemq; uidebat,
 Liquerat & montem post sua terga cauum:
 Dextra pontus erat, præruptuq; saxa sinistra:
 Et iam defessam, iamq; premebat amans.
 Protinus exclamans, Fer opem mihi Delia, dixit:
 Oraq; supremo diriguere sono.
 Attulit auxilium Nymphæ Dea, seq; uocanti
 Præbuit: illa cadens sponte recumbit humi:
 Fitq; arbor subito: Morum dixere priores,
 Et de Morinna nil nisi nomen habet.

Pes in radicem, in frondes iuere capilli,
 Et quæ nunc cortex, carula uestis erat.
 Brachia sunt rami, sed quæ nitidissima poma,
 Quas male uitasti Nypha fuere niues.
 Fleuit Misenus, mutatum fleuit Auernus,
 Fontibus & calidis ingemere Dea.
 Quinetiam fleuere suis Sebethides antris
 Naiades, & passis Parthenopea comis.
 Sed tamen ante alios lacrymas in stipite fudit
 Faunus, & hæc tristes addit ad inferias,
 Inter syluacotas ò non ignota serores,
 Nunc morus, duris candida corticibus:
 Viue diu, & nostros semper tege fronde capillos,
 Cedat ut ipsa tuis pinus acuta comis.
 Tu nunquã nusera maculabere sanguine Thyset,
 Immemor heu fati ne uideare tui.
 Tu, nec fata negant, niueis uberrima pomis,
 His olim stabis frondea limitibus:
 Et circum pueriq; canent, facilesq; puellæ
 Ducentes festos ad tua sacra choros.
 Hactenus insigni cecinit testudine Musa:
 Aomiasq; uolans lata reuisit aquas.

AD BACCHVM.

Bacche bimater ades: sic sint tibi nexa corymbis
 Cornua, sic nitidis pendeat uua comis:
 Seu te nunc Thebæ, seu te nunc Ismarus horrens,
 Sive habet umbrosis Naxos amica iugis.
 Huc pater, huc propera frondenti candidæ thyrsò.

Huc potius gressus dirige Bacche tuos.
 Sed pallamiam pone grauem, pictosq; cothurnos,
 Et musto teneros tu quoq; tinge pedes.
 Tecum etiam Dryadesq; Deæ, Satyriq; bicornes
 Adsint, & calamos, concauaq; ara sonent.
 Raucaq; sub ductis percurrant tympana palmis,
 Bassaridum fuis turba uerenda comis.
 Quas male festinans Silenus pone sequatur,
 Et procul ut mancant, subsidiantq; roget.
 Tum secum auriti fatum deploret aselli,
 Incedet ferula dum titubante senex.
 At Deus hortorum, cui uertice fixa rubenti
 Canna tremit, seu a falce repellet aues.
 In medio crater calato maximus auro,
 Spumet inexhaustum, Lesbia dona, merum:
 Et circum de more tuas caua tibia laudes
 Intonet, appositas concelebreteq; dapes.
 Ipse ego perq; uias urbis, perq; omnia passim
 Compita, perpetuo sacra colenda feram.
 Ipse Gigantæo referam memorata triumpho
 Nomina, & ouanteis, Orgia leta choros.
 Nec sileam fuscas acies, Gangetica regna,
 Gestaq; odoratis prælia litoribus.
 Mox thalamos Ariadna tuos, sedasq; iugales,
 Quaq; nitet medio fixa corona polo:
 Iamq; pius ritus, indictaq; sacra frequentans,
 Insituum uiugas fronde uirente tegi:
 Incendamq; tuas uates tam magnus ad aras,
 Quam nec Vergilius, quam nec Homerus erat.

Tu mihi sancte pater mordaces exime curas,
 Nubilaq; annofo pectora solue mero.
 Tu mihi securos adige in precordia somnos:
 Afflatuq; iuua lumina fessa tuo.
 Scinius enim quantos inuente etate laboreis
 Pertuleris, quantos fulminis igne metus.
 Infelix Semele quid muncra posesis amantem,
 Quae tibi; quae nato sunt nocitura tuo?
 Posce Iuuen, quae digna tuis sint praemia uotis,
 Posce: feret uotis praemia digna tuus.
 Non tibi syluicolum proles de plebe decorum,
 Sed cui sint Phaebus, Mercuriusq; pares.
 Sed quam Saturnus non dedignetur ab alto
 Noscere, quam lato Iuppiter ore probet.
 Salue chara patris soboles, mitissime diuum:
 Salue hominum requies, laetitiaq; parens:
 Et faciles (si iusta peto) mihi prospice Musas:
 Et me pacato numine dexter adi.

AD LVDVICVM MONTA-
 lium Syracusanum, Caroli Cæ-
 saris scrinii magi-
 strum.

Mons altus nomen clarum tibi, siue niuosis
 Nascenti dederit fertilis Aetna iugis,
 Seu lastrata uagis Nebrodus saxa Napæis,
 Siue Dioneo numine clarus Eryx,
 Seu quod Olympiaco reptaris uertice, teq;
 Pertulerit placido blanda Aethusa sinu:

Nobile frondoso defluxit nomen Olympo,
 Elci referens sacra uetusta Iouis.
 Sen mage quòd celsas puer exuperaueris Alpes,
 Dum patet in laudes Belgica terra tuas:
 Oceaniq; petis non explorata Britanni
 Murmura, nec canæ Tethyos antra times:
 Exhaustos præferret ut illa etate labores,
 Aëria nomen uenit ab Alpe tibi.
 Quicquid id est, quicumq; huius tibi nominis autor
 Mons, & inaccessi uerticis asperitas:
 Non mores, non facta, sed altae mentis acumen
 Vidit, & ingenij præuia signa tui.
 Nam licet ipse animo nubes, & sidera uincas,
 Cunctaq; sint sensu pene minora tuo:
 Non te per duros aditus, rupeisue fragosas,
 Sed per floriferum uallis adimus iter,
 Vallis, perpetuo quam uelut gramine riuus,
 Et quam uicini littoris aura fouet.
 Hoc est, hoc (mihi crede) deos æquare merendo:
 Hoc est æterni sceptrum tenere Iouis.
 Cætera mortaleis inter peritura labores
 Desere, & hoc unum uita sequatur opus.

AD IUNIANVM MAIVM
PRAECEPTOREM.

Cum tibi Baianæ spectantur ab æquore nym-
 Stagnaq; uicinis hospita littoribus: (pha,
 Quæ uetus Herculeos perduxit semita tauros,
 Longius excluso concita claustra mari,

Quaqs

Quaq; iacet Baulos inter lucumq; Sibylla,
 Et Prochyta reclusum per iuga tendit iter:
 Nos hic (ut nosti) dura parere puella
 Cogimur, & tristes ducere in urbe moras.
 Nec tamen aut studius animum intendisse seueris,
 Aut prodest sanctas excoluisse Deas.
 Cumq; tot unanimes dederint mihi fata sodales,
 Auxilium, nemo est, qui mihi rite ferat:
 Instat seuus Amor, resicitq; in cote sagittas,
 Nec patitur pressa colla mouere iugo.
 Et licet assiduis tabescant pectora curis:
 Querimus, unde queant tanta venire mala.
 Atque utinam tristes Lachesis mihi finat annos,
 Claudat & atatis tempora dura meae:
 Aut aliquis, seui quae sit medicina furoris,
 Non uanus nostra cantet in aure Deus.
 Sed iam laurigeris cessant oracula Delphis:
 Mutaq; Cumae uirginis antra silent.
 Nec Parn. Maenalia reddit responsa sub umbra:
 Nosse licet pastor viscera libet ouis.
 Nec mihi Chaonias spes est audire columbas:
 Cornigerumq; pudet fata referre Isuem.
 Oblitasq; loqui iam pridem Graecia quercus
 Mirata est posito conticuisse deo.
 At tibi uenturos Mai praedicere casus
 Fas est, & mites consuluisse Deos.
 Nec tantum aut arae fumos, aut nuntia sentis
 Fulgura, sed Stygijs somnia missa locis,
 Somnia quae miseram perturbant saepe quietem,
h 5
Dum

Dum mens incertis pendet imaginibus.
 O quoties per te uanum posuisse timorem
 Me memini, & latos continuasse dies.
 O quoties, trepidus cum non spernenda putarem,
 In nostrum cavi damna futura caput.
 Sape mee tibi cum narraſsem uſa puella,
 Dixiſti, certos haud procul eſſe metus.
 Sape illam madidos luſtrare in flumine crines
 Iuſiſti, & miſto ſoluere farras ſale.
 Quòd ſi olim terris talem te ſata dediſſent,
 Spreuſſet Thuſcos Martia Roma uiros.
 Nam te quis melius calidas deprenderet fibras,
 Conſulere aërias aut potuiſſet aues?
 Illa triumphatum reget nunc legibus orbem,
 Nec foret in cineres obruta pene ſuos.
 Nec fera uidiſſet Cannenſis funera pugnae,
 Aut aquilas Parthos tam male ferre duces.
 Scipiadum patrijs habitarent ſedibus umbrae:
 Tanta nec Hiſpanum conderet oſſa ſolum.
 Te duce ueridica patuiſſent ſcripta Sibylla:
 Non intellectu qua nocere deo.
 Fortunata deum interpres, quem ſidera uorunt,
 Cui ſuperum mentes explicuiſſe licet.
 Non te letali tetigi puer improbus arcu:
 Quamuis & dominos implicet ille deos:
 Nec tibi ſecuros rumpunt ſuſpiria ſomnos:
 Fallaces Veneris deſpicis inſidias.
 At nos incertis cæci iactamur in undis:
 Ducimus & nullo tempora conſilio.

Et q

C

No

S

Et l

P

Vos

S

Acl

I

I

Ipsa

E

Viq

A

Tu q

P

Ha

F

Qua

C

O m

C

Qui

L

Et quisquam mihi nunc longos optauerit annos,
 Cum uideat uitae tadia tanta mee?
 Non me Sisyphio superent impulsa labore
 Saxa, nec infernis dolia adaucta uadis.
 Et Tityi rostro cedit mihi uultur obunco,
 Pomaq; Lethaei risa sub arboribus.
 Vos igitur, qui me uictum iam fletis amici,
 Sic mea compositis cadite busta notis:
 Altius hic situs est: cineres gaudete sepulti:
 Iam uaga post obitus umbra dolore uacat.

IN DOMINAE NATALEM
 AD IUNONEM.

Iunoni fer sacra, nouas lege Musa coronas:
 Natalis dominae iam mihi festus adest.
 Ipsa sed in primis solennes indue cultus,
 Et mihi purpurea tempora cinge rosa.
 Utq; aliquid gratas diua meditentur ad aras,
 Affer inaurata garrula plectra lyrae.
 Tu quoq; uitta tuos auro subnecte capillos:
 Plurimaq; in niueo pectore gemma micet.
 Haec mihi te, mea lux, seros promisit in annos,
 Haec mihi te certam iussit habere dies.
 Quanta mihi hac primum fulserunt gaudia luce?
 Quantus in hoc uno tempore uenit honos?
 O mihi Erythraeis merito signanda lapillis:
 O mihi delicias inter habenda meas.
 Quisquis ades, bona uerba, & letos edite cantus,
 Libaq; de Siculo dulcia mella date.

Alba mihi uestis nullo uiolata ueneno
 Adsit, & in geminos desinat apta pedes.
 Ante aram hirsuti texant umbracula quercu
 Formosis Dryades, rustica turba, comis.
 Phæbus odorata circum tegat atria lauro:
 At myrto duplices tu Cytheræa fores.
 Ipsa Arabum merces Nisæia turba ministret:
 Lenæusq; ferat Naxia uina pater.
 Omnia sint letis operata ex ordine sacris:
 Et cælum iuuis constrepat alitibus.
 Magna parens Iuno, centum comitata ministris,
 Huc ades, & uotis annue Diua meis.
 Vos quoq; per uacuum quæ luditis æera, nympha,
 Cingite felici nubila summa choro.
 Scilicet euentus hæc sint bona signa futuri:
 Huc eadem plena nuntia lætitiæ.
 Ipse ego uestra sequar iucundo gaudia plausu,
 Et peragam uarios ore, manuq; modos:
 Quin etiam fertis, & thure calentibus aris
 Excipiam sancta numina uestra die.
 At tu natalis, nullos non fauste per annos,
 Semper honorata luce serenus eas.
 Quodq; opto, innumeras (si quid prece posse putas
 Cumæe uincas uatis olympiadas. (mur)

AD RVINAS CVMARVM VR

BIS VETVSTISS.

Hic, ubi Cumæe surgebant inçlyta fama
 Mænia, Tyrrheni gloria prima maris,
 Longinquis quò sæpe hospes properabat ab oris,
 Visurus

Visurus tripodas Delie magne tuos.
 Et uagus antiquos intrabat nauita portus,
 Querens Dædalie conscia signa fugæ:
 (Credere quis quondã potuit, dũ fata manebãt?)
 Nunc sylua agrestes occulit alta seras.
 Atque ubi fatidicæ latuere arcana Sibyllæ,
 Nunc claudit saturas uespere pastor oues.
 Quæq; prius sanctos cogebat Curia patres,
 Serpentum facta est alituumq; domus.
 Plenãq; tot passim generosis atria ceris,
 Ipsa sua tandem subruta mole iacent.
 Calcanturq; olim sacris onerata trophæis
 Limina, distractos & tegit herba deos.
 Tot decora, artificumq; manus, tot nata sepulcra,
 Totq; pios cineres una ruina premit.
 Et iam intra solasq; domos, dissectãq; passim
 Culmina setigeros aduena figit apros.
 Nec tamen hoc Graüs cecinit Deus ipse carinis:
 Præuia nec lato missa columba mari.
 Et querimur, cito si nostræ data tempora uitæ
 Diffugiunt? urbes mors uiolenta rapit.
 Atq; utinam mea me fallant oracula uatem:
 Vanus & à longa posteritate ferar.
 Nec tu semper eris, quæ septem amplecteris arces:
 Nec tu, quæ medijs amula surgis aquis.
 Et te (quis putet hoc?) altrix mea durus arator
 Vertet, & Vrbs, dicet, hæc quoq; clara fuit.
 Fata trahunt homines fatis urgentibus, urbes,
 Et quodcumq; uides auferet ipsa dies.

MALA PYNICA.

Quid miser externas perquiris nauita gentes?
 Et tam longinquo quergite quævis opes?
 Nec te uentorumq; miuas, pelagiq; procellas,
 Nec piget ignota damna subire uia.
 Aspice, quam tenui uelemus cortice gemmas:
 Iam tibi, quicquid habet littora rubra, damus:
 Seu uis purpureos roseo fulgore Hyacinthos:
 Infensam Baccho siue Amethyston amas:
 Ardentes seu quæ torres imitantur, & igneis:
 Seu mage diluto lumine Chrysolithos.
 Sed rude diuitias extollit uulgus inanes:
 Nec meminit, quantis sit caput inde malis.
 Diuitia fera bella uiris, letumq; tulerunt.
 Nam prius æterna pace nugebat humus.
 Diuitijs natoq; pater, natusq; parente
 Cæditur, & charo fratre uerenda soror.
 Nec tantum seua tractant aconita nouerca:
 Sed iugulat partus mater auara suos.
 Adde, quod l & gemmæ solo fulgore probantur,
 Adscitusq; illis quaritur arte decor.
 At nobis natura oculos tardare tuentis
 Et de lit arenti pellerè ab ore sitim.
 Nec nostra populos armant in prælia gemma,
 Nec suadent magnos clam uiolare Deos:
 Sed semper placidis uisunt conuiuia mensis:
 Stant ubi iucundo pocula plena mero.
 Illic nos tenera uir porrigit ipse puella,
 Porrigit & cupido fida puella uiro.

Pacis
 Q
 Num
 M
 Nos
 O
 Acra
 Im
 Ergo
 Vi
 Palle
 Ac
 Quo
 Na
 Tu u
 M
 Accip
 M
 Et se
 Di

Pacis opus sumus, & pacati munus amoris,
 Quod capit a Satyro Nais amata suo.
 Nunc temere, infernis cum nos libasset in hortis,
 Noluisset ad matrem nata redire suam.
 Nos quoque, dum Libykos errat Pomona per agros
 Obstupuit pleno fracta rubere sinus:
 Ac rarum mirata decus, mirata liquorem,
 In sua de patrio transtulit arua solo.
 Ergo Punicea laus hac & gloria syluae,
 Vincere gemmiferi lucida dona maris:
 Pallentiq; graues depellere corpore morbos,
 Aeagraq; Paeonijs ora leuare modis.
 Quod nec Erythraei praestabunt littora ponti,
 Non opibus pollens Indica terra suis.
 Tu uero, duplici fulgent cui tempora lauro
 Militia, & sacri Dux Aquiuuic chori:
 Accipe nos, laudum contentus luce tuarum;
 Muneraq; inuisa dispice luxuriae:
 Et seu carminibus seu delasaberis armis,
 Diluat exundans haec tibi gemma sitim.

ACTEE

ACTII SYNCERI

SANNAZARI ELEGIARUM LIBER III. ad Federicum

Ferdinandi filium, Aragonum, Sicilia Regem.

REGO ego fallaci tantum seruire puella
 Natus, & aduerso semper amo-
 re queri?
 Nec me Pieria spectabit Phœbus in
 umbra

Inter certantes carmina ferre choros?
 Quà densos Helicon saltus, collesq; uirentes
 Pandit, & Aonidum perluit antra liquor,
 Dispositæq; iugis intexuntserta puella,
 Pendentessq; sonant per caua saxa lyra.
 Iam libet intactis haurire e fontibus undam,
 Et lustrare sacrum, quâ uia nulla, nemus.
 Ardua sunt tentanda: nouas en carmina uires
 Sumite: per durum gloria anhelat iter.
 Nunc opus est alia crinem comescere fronde:
 Nil mihi cum fertis Bacche iocose tuis.
 Ipse audax uiridès Parnassi in uertice lauros
 Decerpam, aut syluis Pinde canore tuis.
 Ipse lyram nullo percussam pollicis ictu
 Suspendam ex humeris, præmia uara, meis.
 Non ego nunc molles meditor lasciuus amores:
 Nec iacio ad surdas carmina blanda fores.
 Maior ad heroes me subleuat aura cothurnos:

Maior

I Maior & in nostro personat ore Deus.
 Latas ades Federice: tuas ex ordine laudes
 Exequar auspicijs fama petenda tuis.
 Nam quanquam antiquis Regū bene sulca triūphis
 Stat domus, & tantis se tibi iactat auis:
 Maiorum tua non titulis innixa recumbit
 Gloria, nec priscis gestit imaginibus:
 Sed certat magnos uirtus anteire parentes,
 Aeternum & uera laude parare decus.
 Nec tua facta olim titulo breue, marmor habebit:
 Immensum magni carminis illud opus:
 Seu te quis teneris puerum miratus ab annis,
 Aetatis referat tempora prima tuæ:
 Seu casus rerum uarios, durosq; labores,
 Exhausta & saeuo praelia Marte canat.
 Egressum uixdum cunis Aeneia nutrix
 Sensit, & aduenta mota repente tuo est:
 Terq; Deos uenerata, caput ter substulit urna,
 Et tandem Phrygio lingua uoluta sono est.
 En iterum sol magne, meæ post diruta Troie
 Pergama, post Latios spes mihi surgit auos.
 Hac etate uagi quondam per prata Scamandri,
 Aencam uidi ludere saepe meum.
 Nec tu maior eras, cum iam post fata Creiūse
 Reptares gremio pulcher Iule meo,
 Certaresq; iocis curas mihi demere aniles,
 Deducens blandas nostra per ora manus.
 His tamen auspicijs Albana ad sidera turres
 Creuere, & rerum maxima Roma caput.

i Hinc

Hinc Decios, Fabiosq; hinc pectora dura Catones
 Vidimus, & fasces Brute seuerè tuos.
 Vidimus & ductos non uno ex hoste triumphos,
 Auclaq; Iulais stemmata Caesaribus.
 Ingredere, ô, felixq; subi pede nostra secundo
 Mœnia, propensos & uenerare Deos.
 Ingredere, Antiphatae pollens tibi regia seruit,
 Et Lestrygonio limina tuta metu.
 Sit Ioue Creta potēs, sint clari ab Apolline Delphi,
 Laudet Amicleos Tanaris ora duces:
 Alcidem, Bacchumq; ferant ad sidera Thebæ:
 Terra rudimentis nostra beata tuis.
 Nam te, dum rapidos arcet de finibus hostes,
 Ardua magnanimus misit in arma pater.
 Auspice te nostræ nullis incurſibus arces,
 Succumbent nullis littora nostra minis.
 Sed bene habet, cessere metus, cessere pericla:
 Barbarus hostiles ad sua uertit equos.
 Iam iuga, iam lati respirant undiq; campi:
 Nec tuba ueliferas concitat ulla rates.
 Tu tamen ad patrios reuocabere uictor honores,
 Maternosq; sinus, Parthenopenq; petes.
 Mox Salentinos ibis metator in agros,
 Quæ secat Oebalia culta Galeſus aqua.
 Sed quò liuor edax non iuruis? ecce repente
 Fata iubent longas te procul ire uias:
 Romanumq; patrem sacrasq; inuisere sedes,
 In primis magnos promeruisse Deos.
 Tum pontes, arcusq; ducum, delubra, uiasq;

Cumq; suis cernes strucla theatra foris.
 Interea Vaticanas numerare per ades
 Tot signa artificum, tot monumenta licet.
 Mox Veios, ueteresq; Umbros, fortensq; Sabinos
 Transgresso, Adriacum stat superare latus,
 Aemiliaeq; domos, Apenninumq; niualem,
 Et Phaethontæo proxima regna Pado.
 Quis sumptus Leonora tuos, quis publica dicat
 Munera, Atestinis edita principibus?
 Iam ueteres superas diues Ferraria ludos,
 Aurca dum celeri præmia ponis equo,
 Effigiesq; deum, spectandaq; signa per oras
 Extruis, & uarijs pegmata celsa locis.
 Quis rursus Venetæ miracula proferat urbis?
 Vna instar magni quæ simul orbis habet.
 Vna Italiam Regina, altæ pulcherrima Romæ
 Aemula quæ terris, quæ dominariis aquis.
 Tu tibi uel reges tuos facis, ô decus, ô lux
 Ausonia, per quam libera turba sumus:
 Per quam barbaries nobis non imperat, & sol
 Exorietis nostro clarius orbe micat.
 Proxima sunt Gonsaga tuæ spectacula terre,
 Donaq; per maguos antè parata duces:
 Mantua quæcis, largosq; exultat Mincius ore,
 Ausus spumiferum tollere ad astra caput.
 Mincius æterni sacrum geniale Maronis,
 Cui cedit flauo lucidus amne Meles.
 Hinc populos Ticine tuos spectare licebit,
 Dictaq; lanigera mænia pelle suis,

Taurinosq; ,altasq; Alpes, Pæninaq; castra,
 Et Rhodanum, & ripas magne Lemanne tuas.
 Inde per immensum lati spatia bere campi,
 Ostendit sacrum mons ubi Iura nemus:
 Et ueteres felix custodit Claudius arces,
 Claudius aeterna conciliator opis.
 Hic formidatas acies, ipsumq; uidebis
 Elatum longa prosperitate ducem:
 Finitimis dum bella parat, tibiq; arma uirosq;
 Commendans magni ius dabit imperij:
 Nimirum ingeniumq; sagax miratus, & artes,
 Quaeq; dabis mentis plurima signa tuae.
 Quapropter medijs generum te deligit armis,
 Pollicitus nata spemq; ,torumq; suae.
 Ac uelut Oenomai currus, astumq; secutus,
 Eludet pacti fœdera coniugij.
 Sed male ut Oenomao currus cessere, doliq;
 Perfidia pœnas sic ferus iste luet.
 Ter uictus, ter iam castris exutus ab hoste,
 Postremo miseram corruet ante diem.
 Nam deiectus equo, fossaq; inuentus in alta,
 Obscenam turpi sanguine tinget humum:
 Nec iam erit, extremos funus qui curet ad ignes,
 Non lapis, incisus qui tegat ossa notis.
 Tu celsus, tu sublimis, tu uictor honorem
 Accipies, tibi quem Gallia tota dabit,
 Bisq; tuis referet superatos Lingonas armis,
 Duclaq; bis pulsos signa per Eluctios:
 Præterea quantum populorum Mosa coërcet,

Quantum cerulea Rhenus inundat aqua.
 Atq; erit is nostræ gentis uigor, omnia credi
 Ut possint in isto succubuisse metu.
 Hic ego te laudesq; tuas fortissime Iuli
 Non sileam, & ualida prælia gesta manu:
 Quem titulis Aquiuina domus prælustribus ornat,
 Mortalesq; inter, semideosq; locat.
 Et iam militiæ moles tibi creditur omnis,
 Omnia sub leges allicis ipse tuas.
 Ad te patrato iuuenum pulcherrime bello
 Tempus erat patris dona tulisse Deis,
 Mendacisq; simul fastus, odiumq; tyranni
 Cum propè defenso deseruisse solo.
 Eia agè rumpe moras inuisaq; castra relinque,
 Fidaq; magnanimi limina regis adi.
 Cui uel ad Oceani fines tot littora parent,
 Iuraq; dant sceptri Celtica regna sui,
 Hic tibi felices tedas, certosq; hymen eos
 Expediet, tutas & simul addet opes.
 Testis erit Liger, Aruernis qui fusus ab antris
 Libera deuexum per loca findit iter.
 Interea patrem, Campanaq; tecta reuise,
 Debitaq; auspicijs hei mihi regna tuis,
 Debita, sed fatis cito iam cessura malignis,
 Euertet tantas cum ferus hostis opes.
 Dii maris Etrusci, per quos Tyberinus, & Arnus,
 Macraq; caruleis iungitur altus aquis,
 Dum uedit in patriam iuuenis, tot honoribus auctus,
 Candida felici soluite uela noto.

Vosq; citæ puppes iussu properate per æquor:
 Fata dabunt istas sæpe iterare vias:
 Nec semel hos tractus, Ligurumq; uidebitis oras,
 Aut Vari infauustum fluminis hospitium,
 Vallatosq; sinus scopulis Toroentia claustra,
 Et sparsas medijs Stechadas æquoribus.
 Deniq; Phocaicosq; sinus, Marioq; refoßum
 Littus, & antiqua mœnia Massilæ,
 Donec fatales Turonum accedere muros
 Permittant uestro fata sinistra duci.
 Ab Liger ab nimium lacrymis urgende meorum,
 Qualia spectabis flumine busta tuo,
 Busta quibus magni ponant diademata reges,
 Grataq; solenni flore parentet humus.
 Atq; aliquis Latio ueniens nouus hospes ab orbe,
 Portet honoratas munus ad inferias,
 Et dicat: Federice tuorum hic meta laborum
 Hæsit, habet nostros hæc breuis urna Deos.

QVO' D PVERITIAM EGE-
 rit in Picentinis, ad Cassan-
 dram Marchesiam.

E St Picentinos inter pulcherrima montes
 Vallis: habet patrios hic pia turba Deos.
 Quam super hinc cælo surgens Cerretia rupes
 Pendet: at huic nomen Cerrea sylua dedit.
 Parte alia sacra respondent saxa Thebenna,
 Quiq; rigens Merule nomine gaudet apex.
 Et circum nigra late nemus accubat umbra,

Plurima

Plurima quæ riguis effluit unda iugis,
 Semiferi, si uera canunt, domus horrida Fauni,
 Conuectant auida quò sua lustra feræ.
 Accipit hic tergo formosum bucula taurum:
 Accipit immundum sima capella marem.
 Mille tori Dryadum, Satyrorum mille recessus,
 Antraq; syluicola grata latebra Deæ.
 Viuula nomen aquæ, tenuitq; Subucula riuo,
 Et quæ de gelida grandine dicta sonat.
 Huc mea me primis genitrix dum gæstat ab annis,
 Deducens charo nupta nouella patri,
 Adtulit indigenis secum sua munera diuis,
 In primis docto floreat ferta gregi.
 Grex erat Aonidum cætu comitata sororum
 Ipsa sui princeps Calliopea chori.
 Delius argutis carmen partitus alumnis,
 Flectebat faciles ad sua plectra manus.
 Atque hic me sacro perlustrauere liquore,
 Cura quibus nostræ prima salutis erat.
 Tum lotum media puerum statuere chorea,
 Et circumfusus obstrepere sonus.
 Deniq; præcinctumq; hederis, & uirgine laura,
 Ad citharam dulces edocuerè modos.
 Tantus erat letis auium concentus in agris,
 Ut posses ipsos dicere adesse Deos.
 Venerat omne genus pecudû, genus omne ferarum,
 Atq; illa festum luce habuere diem.
 Tunc ego pastorum numero syluestria primum
 Tentauit calamis sibila desparibus:

Deductumq; leui carmen modulatus in umbra,
 Innumeros paui lata per arua greges.
 Androgeumq; Opicumq; et rustica sacra secutus,
 Commouit lacrymis mox pia saxa meis,
 Dum tumultum chara, dum festinata parentis
 Fata cano, gemitus dum Melisea tuos.
 Ac tacitas per operta uias rimatus, & antra
 Inspecto, & uarijs flumina nata locis.
 Mox maiora uocant me numina: scilicet alti
 Incessere animum sacra uerenda Dei,
 Sacra Dei Regisq; hominum, dominiq; Deorum,
 Primum sancta relligionis opus,
 Nuncius aethereis ut uenerit aliger astris,
 Dona ferens casta uirginis in gremium.
 Quid referam caulasq; ouium, lususq; canentum
 Pastorum, & Reges Arsacis ora tuos?
 Nec minus haec inter piscandi concitus egit
 Ardor in equoreos mittere lina sinus,
 Fallacesq; cibos uacuis includere nassis,
 Atque hamo undiuagos sollicitare greges.
 Quandoquidē falsus descēdi ego primus ad undas,
 Ausus inexpertis reddere uerba sonis.
 Quid referam mollesq; Elegos, miserabile carmen,
 Et superis laudes non sine thure datas?
 Quaeq; alijs lusi numeris, dum seria tracto,
 Dum spargo uarios per mea dicta sales,
 Multaq; praeterea dilecta grata puella,
 Adscisco antiquis rursus Hetrusca modis.
 Ut sileam nunc impensos tot regibus annos,

Tot data belligeræ tempora militia:
 Et siccam uexata malis mea corpora morbis,
 Vixq; Machaonia restituenda manu.
 Adde graues populiq; fugas, procerumq; ruinas,
 Insticla & miseris urbibus exilia.
 Ipse per infestos tecum Federice labores
 Multa adij terra, multa pericla mari.
 Tuscorumq; uadis, Ligurumq; exercitus undis,
 Postremo littus Massiliense subij.
 Iam Rhodanum, Volcasq; feros, Vocontiaq; arua
 Legimus, & fines Belgica terra tuos.
 Bisq; pruinosas cursu superauimus Alpes:
 Bis metas magni uidimus Oceani.
 Atque hic te tandem defleuimus optime Regum,
 Quantum Hecube natos fleuerat ipsa suos:
 Quantum discis fratres Cassandra capillis,
 Andromacheq; sui dum legit ossa uiri.
 O fatum infelix, o fors male fida, quid illic
 Egimus? o tristi mersa carina loco.
 Cum nullum interea frugis genus imbre, uel aestu
 Redderet ingenio Musa uocata meo.
 Et iam miramur, longo si pressa labore
 Amisit uires paruula uena suas.
 Ipse Deum simul, atq; hominum celebrator Homerus
 Desiceret, nedum segnis, inersq; lyra.
 Desiceret pater ipse, & carminis autor Apollo,
 Pegasidum sacras qui tenet unus aquas.
 Ergo tanta mea cum sint dispendia uitæ
 Facta, potes nostram quisq; dolere uicem,

Quòd non ingenio, quòd non profecimus arte,
 Quòd mea sit longo mens propè uicla situ:
 Quòd mala subrepens imos ceu pestis in artus
 Irruerit, fracto corpore, seguities:
 Nec pote iam lapsè studium rouocare iuuenta,
 Ingenij cum sit tacla ruina mei.
 Tu saltem bona posteritas ignosce dolori,
 Qui facit, ut spreto sit mea fama loco:
 Musarum spolierq; bonis, & nomine claro
 Vatis, & hæc ultro credar habere mala.
 Profit, amicitie sanctum per secula nomen
 Seruasse, & firmam regibus usq; fidem.
 Vosq; uel ignauo, uel tarado, parcite amici,
 Cui natura suas dura negarit opes,
 Dum tamen ambitione mala, atq; libidine turpi,
 Et caream inuisa crimine auaritia.
 Tu quoq; uel sese testis Cassandra senecte,
 Quam manet arbitrium funeris omne mei,
 Compositos tumulo cineres, atq; ossa piato:
 Neu pigeat uati soluere iusta tuo.
 Parce tamen scisso seu me mea uita capillo,
 Siue: sed heu prohibet dicere plura dolor.

DEOS NEMORVM INVOCAT
in extruenda domo.

Di nemorū saluete: ego uos de rupe propinqua,
 De summis patriæ mœnibus aspicio:
 Aspicio, uenerorq; caue mihi plaudite ualles,
 Garrula uicinis perstrepat aura iugis.

Vos quoq; perq; focos felicia dicite ciues
 Verba, per intactas flore decente uias.
 Victimam solennes eat inspectanda per aras:
 Turbaq; Palladia fronde reuincta comas.
 Mosq; ut ab antiqua repetatur origiue Roma,
 Exterior forda cum boue taurus aret.
 Ac prius infosso teclum quam cingere sulco
 Incipimus iustos thure piate Deos.
 Nulla per obductum decurrant nubila caelum:
 Candida; augustum concinat omen auis.
 Exurgat paries, uentos qui pellat, & imbres,
 Qui multa circum luce serenus eat.
 Adsit dispositis series concinna columnis,
 Quaq; ornet medias crebra fenestra fores.
 Ipse biceps primo custos in limine Ianus
 Occurrat letis obuius hospitibus.
 Protinus à dextra sacra, mea turba sorores
 Cingant uirgineis atria prima choris.
 A laua nitidis stratum Pythona sagittis
 Miretur posita Cythius ipse lyra.
 Aedibus in medijs parui sinus amphitheatri,
 Visendas Regum præbeat historias.
 Ac primum triplici sese defendat ab hoste
 Fernandus rapido iam metuendus equo.
 Alfonsusq; pharetratas, dira agmina gentes
 Cogat Hydruntinis cedere littoribus.
 Tum iuuenis Rex ipse, & Regū insignibus actum
 Alpinos adigat linquere castra duces.
 Postremo Federicus, auito latus honore,

Dalmaticas grandi classe refringat opes.
 Infestosq; Deos, metuendaq; iura minatus,
 Indicat nato bella gerenda suo.
 Hic bene conueniens membris uariantibus ordo
 Adspiciat celebres è regione situs.
 Exhedra, Xistiq; Tablinum, Hypocausta, Dieta,
 Et quæ priuatis usibus apta uelim.
 Atq; aliæ occasus, aliæ uertantur in ortus,
 Quæq; habeant Borean, quæq; inhibere Notum.
 Iungantur longis quadrata, obliqua rotundis:
 Et capiat structos plurima cella toros.
 O studijs placitura meis, ô mille per artes
 Ocia Pierijs nostra inuanda modis.
 Hic ego tranquillo transmittam tempora cursu,
 Dum ueniat fatis mitior hora meis.
 Viximus arumnas inter, lacrymosaq; Regum
 Funera, nunc patria iam licet urbe fini:
 Ut quod tot cura, tot detraxere labores,
 Restituat uati Parthenopea suo.

F I N I S.

A

p
E

Rup
V
D

Nam
V
E

Tu m
D
Sa

Nam
Se
C

ACTII SYNCERI

SANNAZARII NEAPO-

litani, uiri patricij, Epigramo
maton Liber I.

Ad Federicum Regem.

CRIBENDI studium mihi tu
Federice dedisti,
Ingenium ad laudes dum tra-
his omne tuas.

Ecce suburbanum rus, & noua
prædia donas:

Fecisti uatem, nunc facis agricolam.

Ad uillam Mergillinam.

Rupis ô sacra, pelagiq; custos,
Villa, Nympharum domus, & propinqua
Doridos, Regum decus una quondam,
Deliciaq;

Nunc meis tantum requies camænis,
Vrbis inuisus quoties querelas,
Et parum fidos popularis aure
Linquimus æstus.

Tu mihi solos nemorum recessus
Das, & hærenteis per opaca laurus
Saxa: tu fonteis, Aganippidumq;
Antra recludis.

Nam simul tete repeto, tuasq;
Sedulus mecum ueneror Napæas:
Colle Mergillina tuo repente
Pagasis unda.

Effluit, de qua chorus ipse Phæbi,
 Et chori Phæbus pater, atq; princeps,
 Nititur plures mihi iam canenti
 Ducere riuos.

Ergo tu nobis Helicon & uda
 Phocidos saltus, hederisq; opacum
 Thespiæ rupis nemus, & canoro
 Vertice Pindus.

I puer, blandi comitem laboris
 Affer è prima citharam columna,
 Affer & flores, procul omnis à me
 Cura recedat.

Principis nostri decus, atq; laudes
 Fama per latas spatiat a terras,
 Euchat, qua sol oriens, cadensq;
 Fræna retorquet:

Quaq; non notos populos, & urbeis
 Damnat æternis Helice pruinis,
 Quaq; seruenteis cumulos arena
 Dissipat Ausler.

Ille crescentes ueneratus annos
 Vatis, antiquum referentis ortum
 Stirpis, & clarum genus, & potentum
 Nomen auorum,

Contulit larga numerosa dextra
 Dona, & ignaua stimulos iuuenta
 Addidit, syluas & amica Musis
 Otia præbens.

Calendæ Maii.

Maius adest, da ferta puer: sic sancta uetustas

Instituit, prisce sic docuere patres.

Iunge hederam uiolis, myrtum subtexe ligustris,

Alba uerecundis lilia pinge rosis.

Fundat inexhaustos mihi decolor Indus odores:

Et fluat Assyrio sparsa liquore coma.

Grandia fumoso spument crystalla Lyao:

Et bibat, in calices lapsa corona meos.

In tumulum Ladislai Regis.

Miraris niuis pendentia saxa columnis

Hospes, & hunc, acri qui sedet altus equo.

Quid si animos, roburq; ducis, præclarâq; nosces

Pectora, & inuictas dura per arma manus?

Hic capitolinis deiecit sedibus hostem:

Bisq; triumphata uictor ab urbe redit:

Italiamq; omnem bello concussit, & armis:

Intulit Hetrusco signa tremenda mari.

Nunc foret Latio tantum diademate felix,

Ante suos uidit Gallica sceptrâ pedes.

Cumq; rebellantem pressisset pontibus Arnum,

Mors uetuit sextam claudere Olympiadem.

I nunc regna para, fastusq; attolle superbos:

Mors etiam magnos obruit atra Deos.

Ad Federicum Regem.

Clausa quòd effossis erumpunt ossa sepulcris,
 Et reserant ueteres putria saxa rogos:
 Nimirum tanto cupiunt sub principe manes
 Viuere, & ad nutus umbra uocata uenit.
 Utq; decet, longo mansuras tempore sedes
 Spondent, & regnis otia leta tuis,
 Quæq; diu ambiguis tecum fortuna uagata est
 Passibus, hîc certa stat bene nixa rota.
 Sume animos Federice: tuis hic meta periclis.
 Heret: habent manes, & pia busta fidem.

Ad Ninam.

Sexcentas Nina da, precor, roganti
 Sed tantum mihi bastationes:
 Non quas dent bene filia parenti,
 Nec quas dent bene fratribus sorores:
 Sed quas nupta rogata det marito,
 Et quas det iuueni puella charo.
 Iuuat me mora longa bastiorum,
 Ne me tam cito deserat uoluptas.
 Nolo marmora muta, nolo piclos
 Dearum Nina bastare uultus:
 Sed totam cupio tenere linguam
 Infertam humidulis meis labellis,
 Hanc & sugere, morsunculasq;
 Molles adijcere, & columborum
 In morem, teneros inire lusus,
 Ac blandum simul excitare murmur.
 Hæc sunt suauiâ dulciora melle

Hybleo, & Sicula liquore canna.
 Hæc sola ambrosiæq; neclariisq;
 Succos fundere, sola habere possunt.
 Quæ si contigerint mihi tuisq;
 Admouere sinas manum papillis:
 Quis tunc diuitias, quis aurum, & omneis
 Absse me putet æstimare reges?
 Iam non maluerim mihi beatas
 Aurora, Venerisq; habere nocteis:
 Non Hebes thalamos beatiore:
 Non si deserat hæc suum maritum!
 Non si me roget usquequaque: non si
 Aeternam mihi spondeat iuuentam.

De natali Altilii uatis.

Musarum lux alma, meus cui thura quotannis,
 Cui rite Altilius fundit in igne merum:
 Accipe seruatos hyberno frigore flores,
 Quæq; madent Siculis annua liba suis.
 Quandoquidem magnum Latio, rarumq; dediisti
 Pignus, & Aonijs non iene nomen aquis.
 At tu, sic tristes nunquam experiare tenebras,
 Sic Phæbi nitido semper honore mices:
 Fausta, preceor, longos tamen expectata per annos,
 Altilioq; tuo concolor usq; redi.

Ad Federicum Regem.

Hybernas tibi Pampineis cum uitibus uuas
 Mittimus, ô regni gloria, honosq; tui.
 Præla uacant, riget omnis ager, spumantia tandem
 Mûta silent: mensis est tamen una tuis.

Iam pater Autumnus uernantia lilia mittet,
Talia si medio frigore bruma dedit.

De expeditione Alfonsi Regis.

Venturos olim Romana ad mœnia Turcas,
Dixerunt uateis: credite uera canunt.

Scilicet Alfonsum Turcas in bella trahentem
Expectas fatis anxia Roma tuis.

Pone metum, uincet: sed te meliora manebunt
Imperia: Alfonso principe maior eris.

In tumulum Lauræ puellæ.

Et lacrymas etiam superi tibi Laura de dissent:
Fas etiam superos si lacryma foret.

Quod potuit tamen, auratas puer ille sagittas
Fregit & extinctas mœsta Erycina faces.

Sed quamuis homines tangant tua fata, Deosq̃:
Nulli flebilior, quàm mihi, uita iaces.

Felices anima, quibus is comes ipsa per umbras,
Et datur Elyssum sic habitare nemus.

De partu Nisæ Charitei
coniugis.

Dum parit, & longas iterat Nisæa querelas,
Scinditur incerta seditione polus.

Pierides puerum, Charites optare puellam:
His Venus, ast illis docta Minerva fauet.

Astlat amas Veneri Mauors, Phœbusq̃; Mineruæ:
Magnanimusq̃; aqua Iuppiter aure sedet:

Cum subito aurato surgit puer improbus arcu,
Et cœlum notis territat omne minis.

Absensere metu superi: pater ipse Deorum

Risit, & Aonias iussit abire Deas.
 Exultat palma Venus, & nascente puella
 Argentur Charites, Cypria turba, Dea.
 Ad Federicum Regem.
 Edicto nuper cum tu Rex magne caueres,
 Audacine quis stringeret arma manu:
 Deposuisse tuum uel primus diceris enses,
 Et monstrasse palam primus inerme latus.
 Quid maius populisue tuis Federice, uel urbi
 Accidere huic nostrae per tua dona potest?
 Post domitos hostes, inter tot commoda pacis,
 Contigit exemplum uiuere posse tuis.
 Publica nimirum res tunc sibi constat, & equum
 Imperium, cum Rex, quod iubet ipse facit.

De emendatione Catulli ad
Iouianum.

Doctus ab Elysijs redeat si ualle Catullus,
 Ingratosq; trahat Lesbia sola choros:
 Non tam mendosi merebit damna libelli,
 Gestiet officio quam Iouiane tuo.
 Ille tibi amplexus, atq; oscula grata referret,
 Mallet & hos numeros, quam meminisse suos.

De Borgia, Alexandri Pontificis filio.

Qui modo prostratos iactarat cornibus ursos,
 In latebras taurus concitus ecce fugit.
 Nec latebras putat esse satis sibi: Tybride toto
 Circitur, & notis uix bene fidit aquis.
 Terruerat montes mugitibus: obuia nunc est,

Et facilis cuius præda sine arte capi.
 Sed tamen id magnum, nuper potuisse uel urfos
 Sternere, nunc omneis posse timere feras.
 Ne tibi Roma nouæ desint spectacula pompæ,
 Amphitheatralis reddit arena iocos.
 Ad eundem, dum ab Urfinis
 premererur.

O taure, præsens qui fugis periculum,
 (Nam te nec audio, tædioue tam bonas
 Spreuisse syluas, tam bonos putem lacus)
 Dic, quis propinqua nubibus tibi iuga
 Molestus inurdet? iuga illa iam tuis
 Sudata cornibus, tuisq; prælijs
 Deuicta? quis saltus, & amnium uberes
 Cursus, torosq; marginum uirentium?
 Quis uadarius præta? quis recondita
 Nemora? quis umbras sibilantium arborum
 Male aduocatus abstulit tibi Deus?
 Non amplius uidebis, ah miser, miser,
 Amata regna, non uidebis amplius
 Tuos amores, non licebit, heu, tibi
 Posthac cubanti sub genistulis tuis,
 Mollius fulto niueum amaraco latus,
 Audire uoces ruminantium gregum,
 Meridianum non in iue somnium.
 Que nunc adibis Tesqua? qua petes loca
 Miselle taure? quas subibis ilices?
 Vbi myrica? ubi uirentis arbuti
 Lucunda sedes? ubi salicla, & omnibus

Eheu

Hec,

Eheu iuuenca præferenda pascuis?
 Iuuenca solos quæ relicta ad aggeres
 Padi sonantis, heu malum sororibus
 Omen, dolentis inter orba populos
 Te te requirit, te reflagitans suum,
 Implet querelis nemus, & usq; mugiens
 Modo huc, modo illuc furit, amore perditæ:
 Omnia peragrat arua, lustrat omnia,
 Num qua bisulcæ signa cernat unguæ:
 Querit per alta montium cacumina,
 Querit per ima uallium cubilia,
 Memor locorum, non tamen sui memor:
 Te mane primo, te rubente uespere
 Luget: nec illam Luna cum recurreret
 Cælo, nec atræ noctis alma sidera
 Videre dormientem, abire flumina,
 Abire solem, abire cernit omnia:
 At ipsa mæstam sola non abit domum,
 Humi recumbens strata sub nudo æthere.
 Hanc & puella nemorum, & ipse corniger
 Sylvanus aspicit: hanc bubulcus intuens,
 Miser bubulcus, nec iuuare eam ualens,
 Tantum, quod unicum in malis refugium habet,
 Susspirat, ingemit, deum inuocat fidem,
 Iratus uysis, quod coegerint procul
 Abire syluis albulum iuenculum,
 Et tam uenustam clamitare buculam.

In gemmam suam.

Hæc, mihi quæ roseos iussit sordere hyacinthos,

Et nitet articulis unica gemma meis,
 Cuius in exiguo ductor stat Troicus orbe,
 Anchisesq; senex, Ascaniusq; puer:
 Quis credat? ueteres inter neglecta ruinas:
 Et nili latuit semisepulta solo.

Tu tamen obrueras, nec te Sinuessa pudebat
 Hoc decus heu terris oculuisse tuis.

Scilicet Aeneam natumq; patremq; gerentem,
 Ignibus ereptos obrueresq; Deos?

Parcere debueras, cui iam pia flamma pepercit,
 Nec te tam turpi dedecorare nota.

Et dubitem Belgasq; feros, rigidosq; Britannos
 Hac comite ignotos & penetrare sinus?

Hæc est Iliacos pietas spectata per igneis,
 Cum uerita est profugos ledere flamma deos.

De Venere, & Marte.

Dum Venus armatū complectitur obuia Martem,
 Distrinxit teneram fibula adunca manum.

Sensit, & antè Iouem ridens ait emula Pallas:
 Bella iterum gessit cum Diomede soror.

De Endymione, & Luna.

Spreuerat hirsutas pascentem Pana capellas
 Candida nocturnis quæ Dea fertur equis.

At postquam niuæ conspexit munera lanae,
 Posthabuit notas Endymionis oueis.

Qui simul ac tristeis somno inclinaret ocellos,
 Mors hæc mors, inquit, non mihi somnus erit.

De Ferdinando iuniore.

Corniger asculeæ Faunus recubabat in umbra,

Cum propè latranteis sensit adesse canes.
 Mox iuuenem superis, similem, diuinâq; tela
 Conspiciens, trepido sic mouet ora sono:
 Seu Mars, siue alto Phæbus descendis Olympo,
 Iam iam linquo omneis te ueniente feras.

De Poggio Florentino
 historico.

Dum patriâ laudat, damnat dum Poggius hostem,
 Nec malus est ciuis, nec bonus historicus.

De Barth. Platina

~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~

De pace post Socris mortem.

~~_____~~
~~_____~~

De Diana, & Ferd. II.

Errabat Diana suis immixta puellis,
 Cum procul ecce mei conspicit ora Ducis:
 Atq; ait: huc Nymphæ concedite, nâq; propinquat,
 Qui regat in seuas certius arma feras.

De mane, & uespere.

Sol iubet exoriens, Faunos, Dryadasq; puellas
 Quærere, & herbaso ducere monte choros.
 Decliuis, uitreas suadet descendere ad undas,
 Doridaq; & lusus ô Galatea tuos.
 Causa patet: quia, sublimeis cum tendit in arces,
 Nos quoq; per saltus, & iuga summa rapit.

Cum uero Hesperios petit ima Tethyos amneis,
 Exemplo ad fontes nos uocat ipse suo.

Hinc adeo natura hominum loca mane requirit
 Ardua, caruleis nespere gaudet aquis.

De Vulturno, & puero Regio.

Miramur tacitis Vulturnum currere lymphis,
 Et tardos dura compede ferre pedes.

At magis occulto mirabimur urier igni,
 Et puerum tota nocte uocare suum.

Tunc etiam formose puer uaga flumina torques?
 An fuerit reges perdomuisse parum?

Quinetiam combure Deos, dominas; Bearum
 Arma moue, & pulchra Ganymede uicrum.

In Quintium.

Clara tibi uideor scripsisse epigrammata Quinti.
 Sunt, fateor: media scripsimus illa die.

Tu latebras obscurus amas, quia lumine nullo
 Atq; intempeſta ſcribere nocte ſoles.

De Mercurio, & Amore.

Dum comes aligero Cyllenius iret Amori,
 Aliger incauto ſubripuit faculas.

Depreſſo tum fure, manum reſerebat ad arcum:
 Sed non inuenta riſit Amor pharetra.

In tumulum Annibalis.

Annibal huc uiclas ſecum Carthaginis arceis
 Tranſtulit: hac ambos terra Libyſſa tegit.

De Venere, & Iunone.

Conſidit nimium iaculo dum pulcher Adonis,
 Inguina ſetofus candida rupit aper.

Accur

Accurrit miseranda Venus, tum nupta Tonantis,
 Quid gemit hæc? nullo Maris meus iclus apro est.
 In Fabianum.

Esse tibi sapiens, & uir Fabiane uideris:
 At mihi nec sapiens, nec Fabiane uir es.
 De Prætoře præside deside.

Ait nefas est esse nundinas prætor,
 Fari recusat: quid nefastius dicas?
 Atramentum scriptorium.

Ferrum putre situ spumanti feruet aceto,
 Mandet ut æternis scripta uoluminibus.
 Scilicet hoc illud, uatum uolitare per ora:
 Hoc est, Pyramidas uincere Nile tuas.

Infelix fatum: sanies rubiginis ergo
 Eripit inuiso nomina nostra rogo?
 Ad Federicum Regem.

Ne tibi non aliquid Iani misisse calendis
 Arguar, aut latam non celebraſſe diem:
 Mittimus hybernis seruatæ mensibus uuas,
 Insuper & faustas addimus ore preces,
 Ut tibi qui nitido, cum sole renascitur annus,
 Felici redeat candidus usque pede.

In Mancinum.

Qui ferro fratres, stupro Mancine sorores
 Fas uiolare putat, quid putat esse nefas?
 Tumulus Maximillæ.

Hic hic siste precor gradum uiator,
 Hoc sub marmore Maximilla clausa est:
 Quacum frigiduli iacent amores,

Et lusus, Veneresq; Gratiaq;
 Hanc illi misera seuera Clotho
 Pro dulci thalamo domum parauit.
 Has matri dedit, has patri querelas
 Pro plausu, choreisq; nuptiarum.
 Quid firmum tibi, quid putes uiator
 Mansurum inuiolabile, aut perenne?
 Si quæ delicia iuenculorum,
 Et decus fuerat puellularum,
 Nunc eheu iacet ecce Maximilla,
 Luctus perpetuus iuenculorum,
 Acternæ & lacryma puellularum.

De mirabili urbe Venetiis.

Viderat Hadriacis Venetam Neptunus in undis
 Stare urbem, & toto ponere iura mari:
 Nunc mihi Tarpeias quantumuis Iuppiter arceis
 Obijce, & illa tui mœnia Martis, ait.
 Si pelago Tybrim præfers, urbem aspice utranq;
 Illam homines dices, hanc posuisse Deos.

De Alfonso Duce Calabriae.

Alfonsus magnum dum traicit Apenninum,
 Castraq; non solita primus in Alpe locat:
 Armorum sonitus, galeasq; ærataq; tela
 Sylvarum domina pertimere Dea.
 Nec minus occultas Satyri petiere latebras,
 Assueti imbellis ante uidere feras:
 Spectaruntq; procul celsa de rupe silentes:
 Agmina dum, & magnos cogeret ille duces.

Atq;

Atq;
ImInnoc
PrQuid
SiNon a
CaOmn
MaEmit
SeIr
ScVa
H

N

D

D

C

E
V
P
A

Atq; aliquis signa aspiciens, miratur, & inquit:
Imperium uobis urbis, & orbis erit.

De Innocentio VIII. Pon-
tifice Max.

Innocuo priscos æquum est debere Quirites.
Progenie exhaustam restituit patriam.

Ad Venerem.

Quid mihi te facilem blandis promittis ocellis,
Si miserum sic post uris acerba Venus?
Non decet hoc superos .aut te mihi fronte serena
Concilia, aut toruo lumine bella moue.

De Galla.

Omnes, quos scripsi, uersus uult Galla uidere:
Mittam ego, pro libris si mihi labra dabit.

De Vetustino.

Emit sepulcro prædium Vetustinus,
Sed quod futuros non sequatur hære deis,
Iratuæque mortuisq;, uiuisq;.
Scribiq; curat grandibus notis, demens,
Viginti in agro, in fronte ter pedes octo.
Habitat sub urbe scandulis tribus tectus,
Ne pensione degrauetur, aut sumptu.
Dormit grabato, quo nec ipse iam uellet
Dormire cimex, nec lacerta, nec sorex.
Cænat per hortos alliumq;, cæpasq;,
Et salgamorum iure liuidos caules:
Vel, si quid optat unctius sibi poni,
Piscatur ipsis in paludibus ranas:
Aut è cloaca colligit meras sordes,

Patrem

Putrem palumbum, mortuumue caponem.
 Et doliorum turbidam bibit facem,
 Tanquam Falernum Consulare, uel Chium,
 Opimiana quod refuderint celle.
 Nec iam profectis hoc, sed idibus tantum
 Sacrisq; potat ferculis calendarum.
 Et mane ueste currit anxius raptā
 Ad architectos, marmorumq; sectores,
 Ut de sepulcro conferat nouas liteis.
 Quos iam misellos pessimis modis multat,
 Ducit, reducit, distrahbit, rapit, uexat,
 Per angiportus, uiculosq; cliuosq;
 Et per ruinas urbis, & per anfractus.
 Monstrat theatra, porticusq; priscorum,
 Arcusq; claris principum sacros armis,
 Hinc & deorum templa, & obrutas thermas,
 Et quicquid altis fornicum subest cliuis:
 Nec iam fauissas linqvit, & nigros manes.
 Demum trecentis cum laboribus fractos,
 Et astuantes pariter, & fame siccos
 Vix officinae post meridiem reddit
 Iam feriatæ, uectibusq; adhuc clausæ.
 Culpat coronas, Zophorumq; permutat:
 Spiras reformat, & scapos columnarum:
 Et nunc Hetruscas, nunc Corinthias mauult:
 Nunc Doricarum laudat ordinem tantum,
 Gustas, triglyphos, tænias, thoros, plinthos.
 Quid cum columnis nunc tibi Vetustine,
 Aut cum uoluta, Ionicisue puluinis?

Dormi

Dormi miselli, sat diu laborasti:
 Cœnare fessos & aliquando permitte.
 Aut, si sepulcri cura te coquit tanta,
 Cadauer istud uel gemonijs conde.

In tumulum Neæræ.

Quæ uoces? Charitum quæ circum pompa? Neæræ,
 Vnde odor hic? cineri thura ministrat Amor.
 Vnde pyra? ex pharetra, qui nã struxere? lepôres.
 Ast hæc illacrymans quæ legit ossa? Venus.
 Fortunate lapis, tumuloq; beatior omni,
 Tu tegis in terris siquid honoris erat.

De Hybla.

Hybla mei quondam dulcissima cura Marulli,
 Hybla suburbano nuper humata solo:
 Accipe quæ multo promuntur uerba dolore:
 Accipe de lacrymis humida ferta meis.
 Terosa, te uiola, te mollis amaracus ornet:
 Te pia suspensio pondere uelet humus.
 Et tibi, quod raræ possunt sperare puellæ,
 Contingant uatis carmina docta tui.

De Aufidio.

Dum caput Aufidio tractat chirurgus, & ipsum
 Altius exquirat, quò uideat cerebrum:
 Ingemit Aufidius, quid me chirurge fatigas?
 Cum subij rixam, non habui cerebrum.

Ad Alfonso.

Qui prius Herculeæ sensit Leo uulnera clauæ,
 Hic Alfonso tuos corruet ante pedes.
 Quæq; uiret nostras quercus passura secures,

Deseret

Deseret immundos fulmine tacta sues.
 Victa dabit Bellona manus: Pax arua reuifet:
 Claudentur dira Marte sedente fores:
 Tunc pia Parthenope letos tibi ducet honores.
 Per fora, per uicos ocia uulgus aget.
 Sebethosq; pater fluijs metuendus Hetruscis,
 Aurea caruleum tollet ad astra caput.

In Lydam.

Cum dixi medio tibi macram algere sub aestu,
 Non dixi fluuium Lyda: quid ergo? cutem.

In Ollum.

Omnia facturum te dicis, nil facis Olle.
 Nil mirum: leuius dicere quam facere est.

Ad Rufum.

Tanquam prisca mihi, saxoq; inuenta uetusto,
 Disticha Rufe soles saepe referre tua.
 Stultu a deo me Rufe putas? ego tam mala credam
 Carmina Romano marmore posse legi?
 Archemoro longos affingis Nestoris annos.
 Andromaches puerum Laomedonta uocas.
 Desine mentiri Pyliam, Phrygiamq; senectam.
 Sint uetera haec alijs, mi noua semper erunt.

De Cyparisso puero.

Flebat adhuc miterens ceruo Cyparissus adempto,
 Cum sua conspexit cortice membra tegi.
 Delius exclamat: quid nostro sylua dolore
 Crescis? tu Daphnen, tu Cyparisson habes.

De Harmosyne.

Harmosynen quisquis seu uir, seu femina uidit,

Deperit

Deperit: an'ne oculos Actius unus habet?
In Alexandrum v i. Pont. Max.

In eundem.

De Iucundo architecto.

Iucundus geminos fecit tibi Sequana pontes:
Iure tuum potes hunc dicere pontificem.

De Aenea, & Didone.

Immemor ah miserae cur enssem linquis Elisa
Nate dea? profugas non grauat ille rates.
An'ne parum fuerat causam dare mortis acerba,
Ni ferrum fugiens tu quoq; triste dares?
Tolle precor tumidas tecu hoc, iam tolle per undas.
Discessu, satis est, si perit illa tuo.

In Cæcilianum.

Si tibi per genium fas est iurare Mineruae,
Per Veneris flauas Cæciliane comas:
Nec iubar excipitur solis, nec cornua Phœbes,
Nec Capitolini crura, caputq; patris:
Cur mihi tu uentrem, cur intestina deorum,
Hispana tactus relligione, sonas?
Non pudet heu cælum rebus fœdare pudendis?

An

An credis magnos hæc quoq; habere deos?
Ad Marinum Caracciolum.

O dulces ac lepidum Marine facturus
Dignum perpetuo ioco, atq; risu,
Dignum uersiculis, facetijsq;
Necnon & salibus Marine nostris.
Ille maximus urbis imperator
Cæsar Borgia, Borgia ille Cæsar,
Cæsar patris ocellus, & sororis
Fratrum blanditis, quies, uoluptas,
Montis populus ille Vaticani,
Ille inquam dominae urbis inquinator,
Cæsar Borgia, Borgia ille Cæsar,
~~Cæsar patris ocellus, & sororis~~
Mæchus ille sororis, atq; adulter,
Fratrum pernicies, lues, sepulcrum,
Montis bellua tetra Vaticani,
Quingentas modo qui uorauit urbes,
Imbutus scelere, & malis rapinis,
Urbes sub ducibus suis quietas,
Quascunq; aut Latium ferax uirorum,
Aut Campania pinguis, aut per alta
Diuisi iuga continent Sabini,
Hisq; inuagat Ariminum, Pisaurum,
Urbium, Populontamq; magnam,
Cameutes pariter, Forumq; Livi,
Corneliq; Forum, Fauentiamq;
Et quantum ~~est~~ milie est, Herturiaeq;
Quantum circuitu hinc & inde longo,

Neptuni

Neptuni lauat aſtuantis unda.
 At nunc quis neget eſſe opus Deorum?
 Cum uecors animi impotente morbo,
 Querit plura, nec eſt potis miſellus
 Explere ingluuiem periculoſam.
 Ecce ecce euomit. ô Iouem facetum,
 O pulchram Nemefim, ô uenûſta fata.
 Verum ſcilicet id Marine, uerum eſt
 Quod dici ſolet, en ſides probat nunc,
 Fortunam ſi auide uorare pergas,
 Eandem male concoquas neceſſe eſt.
 Ut iure euomere hunc putemus ipſum,
 Qui tantum miſer hauſit oppidorum.
 Aſt id omne, quod hauſit, oppidorum,
 Quod quinque aſſiduis uorauit annis,
 Imbutus ſcolere, & malis rapinis,
 Scis quot euomuit diebus? uno.
 O lucem niueam, ô Iouem facetum,
 O pulchram Nemefim, ô uenûſta fata:
 O dulce, ac lepidum Marine factum.

~~In Alexandicum & Poni Max.~~

De Cæſ. Borgia.

Aut nihil, aut Cæſar uult dici Borgia: quid niſi
 Cum ſimul & Cæſar poſſit, & eſſe nihil.
 Ad eundem.

Dies genialis.

Aureli perfunde meis unguenta capillis
 Tu super, & uernas sparge Nearchē rosas.
 Sed prius æstiuum ramis defendite solem,
 Et uiridi mollem sternite fronde torum.
 Non plumæ, non picta iuuant me stragula, nec quæ
 Pannonis uario sponda colore nitet.
 Larga coronata disponite pocula mensa,
 Setino & gelidas ad sociate niues:
 Certatimq; leues potanti inducite somnos.
 Sic iuuat ætatis ducere fila mea.
 An scimus miseri, quid lux uentura minetur?
 Viuamus: mortem fallere nemo potest.

Ad Amicam.

Da mihi tu mea lux tot basta rapta petenti,
 Quot dederat uati Lesbica blanda suo.
 Sed quid pauca peto, petiit si pauca Catullus.
 Basta? pauca quidem, si numerentur, erunt.
 Da mihi, quot cælum stellas, quot litus arenas,
 Syluaq; quot frondeis, gramina campus habet,
 Aëre quot uolucres, quot sunt & in æquore pisces,
 Quot noua Cœropia mella tuentur apes.
 Hec mihi si dederis, spernam mensasq; Decorum
 Et Ganymedæa pocula sumpta manu.

~~Ad Amicam~~

Ad Bonæ Mox.

~~Ad Bonæ Mox.~~

Ad Bassum de Phyllide.

Cum de cathedra Basse surgeret nuper
 Mammosa Phyllis, tunica mollis, ut saepe
 His accidit, qui obesulas habent clunes,
 Intrauit illuc unde prodeunt aures,
 Quae de Sabæis mæstibus nihil spirant:
 Quod ut animaduertit dicaculus quidam,
 Urbaniorem ut se faceret, ait ridens:
 Hæus Phylli, quis nam mordicus tenet uestem?
 Vorabit hanc, ni præcaues. Ad hunc Phyllis,
 Imo, inquit, ut scias, sibi labra abstergit:
 Accede pupæ, basiare te nam uult.

Ad Vesbiam.

Aspice, quàm uarijs distringar Vesbia curis.
 Vror, & heu nostro manat ab igne liquor.
 Sum Nilus, sumq; Aetna simul: refringite flammam
 O lacrymæ lacrymas ebibe flamma meas.

Ad Aeglen.

Si tibi sum Phœbus, si sum tibi Iuppiter Aegle:
 Cur tu non Das hinc sis mihi, non Danae?

Ad Pulicianum.

Ait nescio quis Pulicianus,
 Ni pulex magis sit uocandus hic, qui
 Vnus grammaticus, sed his minutis
 Vel longe inferior, minutiorq; est,
 Diuinum sibi passerem Catulli
 Haud quaquam bene passerem sonare,
 Nec iam id esse, quod aut uident legentes,
 Sed quod uersiculis parum pudicis

Ludens innuat ipse Martialis:
 Da mihi Basia, sed Catulliana:
 Quæ si tot fuerint, quot ille dixit,
 Donabo tibi passerem Catulli,
 Ut sit, quod puero poëta possit
 Post longas dare basiationes,
 Quod saluo nequeat pudore dici.
 Proh dij, quàm uaser es Puliciane,
 Solus qui bene calleas poëtas.

Nimirum, & quod ab omnibus probetur,
 Mutandum quoq; suspicaris illud,
 Quod nunc illepidumq; & infacetum
 Mendosis epigrammaton libellis
 Insulse legit imperita turba:
 Sic forjan tener ausus est Catullus,
 Magno mittere passerem Maroni:
 Cùm sit simpliciusq; rectiusq;
 Mitti, dicere, mentulam Maroni.
 Sed quid uos Aganippides puellæ
 Ridetis? meus hic Pulicianus
 Tam bellum sibi passerem Catulli
 Intra uiscera habere concupiscit.

De eodem.

Vanas gigantum iras, & impetus graueis
 Miratur aliquis audiens mortalium,
 Ausumq; cælo uincula inferre irrita
 Saeuum Typhoëa, cùm iugosum Pelion
 Adderet Olympo, matre nec Terra satum
 Agnosceret sese, impium donec pater

Iratus

Iratus ardenti igne subſtulit caput:
 Vt par erat: nam quis petat ſanus Deos?
 At nunc quis hoc, quis hoc ferat mortalium?
 Iners, puſillus, unus heu pulex ciet
 Turmas, cohorteis, copias, manipulos
 Muſcarum, & altos ſcandere adparat toros
 Heroum, opacis qui ſub umbris arborum
 Strati, ac perenni flore ſubſulti caput,
 Ducunt quietem perpetem, aternam, optimam:
 Nec noſtra curant dicta uel facta amplius,
 Vt qui beatos incolant tuti locos,
 Et nomen alta in arce ſacrarint ſuum,
 Functi periculis, & malis laboribus,
 Cunctasq; fortune improbae calcant minas,
 Nedum puſilli pulicis morſus leueis.
 At tu moleſte, amare, ueſane, impie
 Pulex, inepti concitator agminis,
 Quò proripis te? quò uocas muſcarias
 Iſtas phalanges? quò uolatilibus globos
 Impellis audax? i procul miſer, miſer,
 I criminoſe maximam in malam crucem. 11
 Haud fas quietas manium ſedeis Deum
 Muſcas ſubire, pulicumq; copias.
 Nil hic negoci uel tibi, uel peſſimis
 Tuis manipulis: quid moraris impie?
 Abi profundam in noctem, & ultimum Chaos.
 Speranda certe gloria hic nulla eſt tibi.
 Quos dij probauere ſemel, hos ſemper probant.

Aëxon Marmoreus.

Viderat Ideo nudas in uertice diuas

Phryx Paris, & dixit, Vincis utranq; Venus.

At si, Gargaphys quam nos male uidimus undis,

Vidisset: poterat dicere, Cede Venus.

Orpheo respicienti.

Hoc fuit infelix, & adhuc heu respicis Orpheu,

Quod te, quod miseram perdidit Eurydicen.

Echo loquitur.

Vidi, arsi, fleui, tristemq; (heu fata) repulsam

Spreta tuli: sum nunc nox, sonus, aura, nihil.

Eadem iocatur.

Cum facie caream, queris, cur dicar imago:

Cum tua uerba sequar, dic, ubi lingua mea est?

In malum librum.

Si sapi, hospes abi, miserum neu tange libellum,

Non hic Mæoniden, Virgiliūmue leges,

Sed fædas Bauj chartas, & olentia Meui

Carmina, Romani dedecus eloquij.

Quid dubitas sacros incendia poscere lucos,

Abnuerit liquidas si dare Phæbus aquas?

ACT II

A C T I I S Y N C E R I

S ANNAZARII NEAPOLITANI,

uiri patricij, Epigramma-

ton Liber II.

VM uehor picta uacuis phaselo,
 Et modo septos iaculis echinos,
 Nūc bene herētis scopulis laboro
 Vellere conchas:

Tange uocales studiosa chordas

Musa, & auratum moderare plectrum:

Pauca de multis referamus acta

Regis amati.

Qualis herboso spatiosa campo

Virgo, iam matris decus, & uoluptas,

Nescit è solis uiolis coronam,

Cetera linquens.

Hic ubi ueras imitata turres

Tot simul pinnis, niuisq; teclis,

Rupe Mergillina sedens propinquum

Spectat in æquor,

Adsit ex imo Galatea fundo,

Nil timens, seuos Polyphemi amores,

Nec mihi durum resuens canenti

Obstrepit unda.

Sit licet magnus, trepidasq; turmas

Fregerit primis Federicus ausis,

Cum puer celsas penetravit Alpeis,

Saxaq; Rhens:

Texerit latis pelagus carinis,
 Dalmatùm dicitis populatus urbicis:
 Senferit presso propè fulminantem
 Ore Timaeus:

Cinxerit sacra meritum corona
 Et caput, Gallos quoniam feroceis
 Contudit: totas reuocarit Orci ex
 Faucibus urbeis:

Nil tamen maius, nihil egiit unquam
 Fortius, quàm quòd titubante regno,
 Cùm sibi sceptrum, & diadema posset
 Sumere tutus,

Coniugem charam, propriosq; natos
 Liquit, & fidas lacrymas clientum,
 Fratris heu pulsam sobolem secutus
 Per mare uastum.

Ergo nunc illi moderator alti
 Aetheris, cui sunt pia facta cura,
 Regium frontis decus, & negatos
 Addit honores.

O fides, rarum, placidumq; numen,
 O mihi nullis reticenda seclis,
 Tete ego sternum prece, uictimisq;
 Pronus adorem.

De Andrea Matthæo Aquiuuio.

Cernis, ut exultet patrijs Aquiuuus in armis,
 Duraq; spumanti fræna relaxet equo?
 Quis miteis illum Permessi hausisse liquores
 Credat, & imbelleis excoluisse lyras?

Consur

Consurgunt niuea fulgenti in casside cristæ:

At clypeus toruo Gorgonis ore tumet.

Macte animo, rigidum Musas qui stringere ferrum,

Qui Martem doctos cogis amare choros.

Hæc ducis est uirtus, non uni insistere palma,

Sed nomen factis querere, & ingenijs.

In bubonem.

Nam quis te inepte bubo tam stolidus furor

Adegit importunum inire prælium,

Isto indecenti rostro, & alis luridis?

Quid bellicose uolucris insulse asperas

Laceßis ungueis? desine miser, dum licet,

Ne dormientis excites somnum tuo

Cum maximo (ut par est) malo, iac clade ultima,

Sed peruenire uis in ora uulgi, & hæc

Via cupis scelestæ fieri notior?

Non asequere, nec profeclo tam bono

Fruere fato. An hoc pudendo sanguine

Se tingat aquila fulminum & cæli immemor?

Ponenda honesta mortis hæc spes est tibi.

In Lucretiam de Alexan-
dro Sexto.

~~Quis tibi, quis tibi, quis tibi, quis tibi,~~

~~quis tibi, quis tibi, quis tibi, quis tibi,~~

Ad Mathonem.

Vt mandem uictura meis tua nomina chartis,

Dicis amicitiam te Matho uelle meam.

Et tibi semper in ore duces, quos Graius Homerus,

Quos noster Latia uexit in astra tuba.

Dumq; ego sum tanti te iudice, uenit ab horto
 Cum donis holitor bisue semelue tuus:

Scilicet aeterni pretium mihi grande daturus
 Noninis, & fide pignus amicitiae.

O Matho, quam felix & amico, et uate reperto es,
 Quam felix horzo, muneribusq; tuis,

Si quod dijs genitis uix tot peperere labores,
 Id tibi lactuca, prototomiq; dabunt.

De Patria Homeri.

Smyrna, Rhodos, Colopho, Salamin, Tos, Argos, As
 Cedite iam: caelum patria Mæonide est. (thens)

De Luna, & Pane.

Effudit longas Tegeæa in rupe querelas
 Pan captus forma candida Luna tua.

Cumq; leui calamos cera coniungeret, addit,
 Prædata es sensus tu quoq; canna meos.

In tumulam Amaranthæ.

Hic Amarantha tacet, quæ si fas uera fateri,
 Aut Veneri similis, uel Venus ipsa fuit.

Ad Ferrandum Regem.

Ex ferro nomen tibi sic licet, aurea condis
 Secula: nam sub te principe nemo metit.

De Summontij pietate.

Excitat obstrictas tumulis Summontius umbras,
 Impleat ut sancte munus amicitiae.

Vtq; prius uiuos, sic & post fata sodales
 Obseruat, tristes & sedet ante rogos.

Nec tantum uiolas cineri, ac bene olentia ponit
 Sertæ, sed & lacrymis irrigat ossa pijs.

Parua liquor: cultis reparat monumenta libellis,
Cum possint longam saxa timere diem.

At tu, uiuaci que fulcis nomina fama,

Poscenti gratas Musa repende uices:

Vt quoniam dulcis optat sic uinere amicos,

Viuat, & in libris sit sacer ille meis.

De Venere, & Diana.

Incultam aspiciens syluis Cytherca Dianam,

Risit, & An tendes retia semper? ait.

Cui dea casta: Feris cur non ego retia tendam,

Tendere si potuit uir tuus illa tibi?

Ad Aeglen.

Absentem quæris, presentem despicias Aegle,

Non redamas, sed me uis in amore mori.

De Venere, & Priapo.

Traclabat clypeum Marti placitura Dione:

Sæuaq; feminea sumpserat arma manu.

Pone Dea, exclamat petulanti uoce Priapus,

Pone, decent istas hæc magis arma manus.

In Gelliam.

Quem tu nunc patruum, nunc patrem Gellia dicis,

Hic tibi nec patruus Gellia, nec pater est.

In Flaccum.

Non largitur opes, & uult epigrammata Flaccus,

Iure suo hæc poscit, uult sibi uerba dari.

De Peto compatre.

Petus delictiæ tuæ Dione,

Vni cui Charitum sales beatos,

Cui fontes dederas facetiarum,

Ac risus simul eleganter omnes,
 Petus mortuus est tuus Dione,
 Petus compater usq; ad astra notus.
 Qui puro niuea colore mentis
 Vincebat nitidissimos olores.
 Cui de lacteolis tuis papillis
 Donarunt uiolas Iocusq;, Amorq;,
 Donavit teneram Thalia myrtum:
 Mox promens citharam decentiorem,
 Versus addidit eruditiores.
 O saue nimium, maleq; Parca,
 Vestros non potuit tenere fusos
 Petus: qui rapidas domare tygres,
 Qui duras potuit mouere quercus,
 Vestras non potuit colos morari.
 Sic, sic occidis heu miselle Pete:
 Nec te Pierides tua, nec ipsa
 Quae te per Paphon, & Gnidon uirentem,
 Per colles Amathuntios uocauit,
 Fatis eripuerunt tam malignis.
 At non unanimes tui sodales,
 Quos tu pectore tam pio colebas,
 Quos tristes obitu tuo relinquis,
 Hoc duro tibi defuere casu.
 Quin me trans Ligerim, ferosq; Celtas,
 Lustrantem Morinum pigras paludes,
 Dum quare Oceani ultimos recessus,
 Veris nuntius obruit querelis.
 Ergo quid tibi tam uagus uiator,

Cui

Cui nec pulchra Neapolis, nec alti
 Colles Pausilypi, nec ipse adestet
 Sebethos pater, aut pater Veseuus,
 Inferre exequiarum amice possem?
 Rupem, quam uagus hinc, & inde Nereus
 Alterna ueniens retundit unda,
 Accessi, & procul angulo in supremo
 Stans, supra pelagi alluentis aestus,
 Manes terq; quaterq; conuocaui.
 Hic fudi lacrymas amariores:
 Hic uici gemitus uel unus omnes,
 Omnes & simul omnium querelas,
 Mox quamuis cineri tuo decentem
 Pontanus tumulum pararit, ac te
 Cognatas ueneretur inter umbras,
 Quamuis & diuturnis sepulcrum,
 Quod nec secula uincere ipsa possint,
 Diuinis pareat excitare chartis:
 Nostrum non tibi qualecunq; munus
 Inter frigora, solitudinesq;
 Cessauit, nec honore te supremo
 Fraudauit miser: hoc scit ipsa Tethys,
 Scit late Oceani unda Gallicani.
 Stant aræ tibi, stat uidenda nautis
 Terreni tumuli pusilla moles,
 Et buxus super, & dicata quercus.
 Nam myrtum regio illa non habebat.
 Que iussit pietas sacrare, ut esset
 Natura tibi terminus sepulcrum.

Igne nocturni Roma.

Aspicis, ut picli uultus imitetur olympi,
 Certet & astriferos uincere Roma polos.
 Scilicet hos Augustæ tibi largitur honores,
 Ne cupias magni tecla uidere Iouis.
 Alta coronate iactant incendia turres:
 Et Vaticano fulmina monte tonant.

Dumq; palam tantos cupit ostentare paratus
 Vrbs nimium in laudes ambitiosa suas:
 Viuant astra, inquit, summo contenta Tonante,
 Pareat Augusto dum modo Roma suo.

De Tyrannis, & Bruto.

Cum tot Tarquinos passim consurgere cernas,
 Miraris, Brutum cur ferat Italia?

In tumulum pueri.

Nate patris, matrisq; amor, & suprema uoluptas,
 Accipe, quæ nobis te dare par fuerat.
 Busta cheu, tristienq; notas damus, inuida quando
 Mors immaturo funere te rapuit.

De Hercule, & Ganymede.

Palluit Alcides teneri Ganymedis amore:
 Et uetus, amissi cesserat ardor Hyle.
 Quid loquit nobis puer hic? aut uxor honores
 Eripuit quondam, nunc rapit ecce uirum.

In Vsentem crapulatozem.

Non futuit, non pædicat, non irrumat Vsens:
 Ista olim, quid nunc? aut uomit, au comedat.

In degenerantem.

Nomen ani, non facta refer: diceris, ab illo

Alter

Alter, sed iuuenis tu, precor, ille senex.

De Ioue & Cupidine.

De ueneris nato quæsta est Dielima Tonanti,

Quod nimis ille puer promptus ad arma foret,

Tum pater accito ostendens grane fulmen Amori,

Hoc tibi sepe puer spicala s'ranget, ait.

Cui lasciuus Amor motis hæc reddidit alis:

Quid si iterum posito fulmine cygnus eris?

In Riccium.

Aegrotat sedis uitio, & male Riccius audit.

Quid, si esset surdis Riccius auriculis?

De Danaë, & Ioue.

Formosam Danaën munit abenea turris:

Et satis hoc uanus credidit esse pater.

Indoluit, tenera miseratus fata puella

Iuppiter, & subito factus amator, ait:

Ergo arcere potes natam diuisq; uiriq;

At si non arces imbribus, imber ero.

De Lucio Grammatista.

Nocteis, & nocteis iterat dum Lucius, illi

Perpetuam noctem præbuit altus Arar.

~~De Alexandro & Perce Max~~

~~De Alexandro & Perce Max~~

~~De Alexandro & Perce Max~~

De eodem.

~~De Alexandro & Perce Max~~

~~De Alexandro & Perce Max~~

Epitaphium eiusdem.

~~De Alexandro & Perce Max~~

Sæuâq; terribili capta trophæa manu:
 Quòd Venus audiret, doluit Vulcanus. & , Hæus tu,
 Inquit, an expectas, ut mea uincla canat?
 De seipso.

Miraris liquidum cur non dissoluor in annem,
 Cùm nunquam siccas cogar habere genas.
 Miror ego, in tenuis potius non esse fauillas,
 Assiduè carpant cùm mea corda faces,
 Scilicet ut misero possim superesse dolori,
 Sic lacrymis flammæ temperat acer Amor.

De Hercule, & Ioue.

Pendebat Phrygiæ Thyntius ore ministri,
 Delicias magno dum facit ille Ioui.
 Tum pater: Haud equidem faui fortissime, dixit,
 Formosum rapuit: cùm tibi Nais Hylam.
 De Venere, & Pallade.

Induerat thoraca humeris, galeamq; decoro
 Aptarat cuspiti, Marte iubente, Venus.
 Nil opus his, Sol, Diua, inquit: sumenda fuerunt,
 Cùm uos ferratæ circuire plage.
 Catonis tumulus.

Hic, ubi libertas, magni & iacet umbra Catonis,
 Quàm melius poterant Casaris ossa regi?
 De Venetorum signis.

Romanas Aquilæ postquam liquere cohortes,
 Magnanimus turmas ducit in arma Leo.
 De Andrea Matthæo AQUIUIUO
 Duce Hadriæ.

Mæsta Bituntinæ duxerunt otia Nympha,

Nec faunis solitos exhibuere choros.
 Scilicet optato quicquid sine principe cernunt,
 Ingratum est, tantus principis urget amor.
 Nec satis est positæ arcum spreuisse sagittis,
 Quæstibus & totos continuasse dies:
 Ast etiam nostris faciunt conuitia terris:
 Et nos Sirenas, Lotophagosq; uocant.
 Vera loquor: Dina ueniam date uera loquenti:
 Non amor hic certe, sed magis inuidia est.

De Thelesinæ crinibus.

Dum neclit flauos auro Thelissima capillos,
 Contraxit radios Phæbus: & erubuit.
 Mox hæc ad superos: En auro iungitur aurum:
 Hoc est mortales, hoc superare Deos.

In Galeatium Caracciolum.

Hippolyten, Leden, Thelesinam diligis unus:
 Dic mihi, quid tota restat in urbe boni?

In theatrum Campanum.

Dicite semidei, syluarum numina, Panes,
 Et si qua aduentu es Nympha fugata meo:
 Cui licuit tantas saxorum euertere moles,
 Quas iam disiectas uix nemora alta tegunt?
 Hisne olim sucta est cuneis Campana iuuentus
 Amphitheatrales læta uidere iocos?
 Nunc ubi tot plaususq; hominum, uocesq; canora,
 Tot risus, tot iam gaudia, tot facies?
 Scilicet, heu futi leges: rapit omnia tempus,
 Et quæ suslulerat, deprimit ipsa dies.

De fonte Mergillines.

Est mihi riuo uitreus perenni
 Fons, arenosum prope littus, unde
 Sape discedens sibi nauta rores
 Haurit amicos.

Vnicus nostris scatet ille ripis,
 Montis immenso stiente tractu,
 Vitifer quæ Pausilypus madosum ex-
 currit in æquor.

Nunc ego uitta redimitus alba:
 Flore, & æstiuus ueneror coronis,
 Cùm timent amnes, & hiulca sæuum
 Arua Leonem.

Antequam festæ redeant calendæ
 Fortis Augusti, superantq; patri
 Quattuor luces, mihi tempus omni
 Dulcius auo.

Bis mihi sanctum, mihi bis uocandum,
 Bis celebrandum potiore cultu,
 Duplici uoto, geminaq; semper
 Thurris accerra.

Namq; ab extremo properans eoo,
 Hac die primum mihi uagienti
 Phæbus illuxit, pariterq; dias
 Hausimus auras.

Hac & insigni peragenda ritu
 Sacra solennes ueniunt ad aras,
 Nazari unde omnes tituli, mea q;
 Nomina gentis,

Nazari uaslas cohibentis undas
 Aequoris fauosq; domantis æstus,
 Quicquid & uani truculenta iussit
 Ira Neronis.

O decus cæli, simul & tuorum,
 Rite quem parua ueneramur æde,
 Cui frequentandis populis futuris
 Ponimus aras:

Si mihi primos generis parentes,
 Si mihi lucem pariter dedisti:
 Huc age, & fontem tibi dedicatum
 Sæpe reuise.
 Diuo Nazario.

Natali quòd diue tuo lucem editus hausi,
 Quòd tua nascenti lux mihi prima fuit:
 Actius hoc riguo paruum cum fonte sacellum
 Dedico, tu nutu fac rata uota tuo:

Vt quæ Sextiles lux uenerit ante calendas
 Quarta sit hic generi bis celebranda meo,
 Et quòd solennes reuocat tua festa per aras,
 Et quòd natalem contigit esse meum.

De lauro, ad Neritiorum
 ducem.

Illam deùm letis olim gestata triumphis,
 Claraq; Phœbæ laurus honore comæ.
 Iam pridem male culta, nouos emittere ramos,
 Iam pridem baccas edere desierat.
 Nunc lacrymis adiuta tuis reuiuiscit, & omne
 Frondiferum spirans implet odore nemus.

Sed

Sed
 Q
 Ho
 P

Sper
 E
 Null
 Pr
 Que
 O

Quò
 D
 Sed
 E

Si me
 Si

Ne u
 Ex
 Et pe
 Na

Cur
 Tr
 Natu

*Sed nec eam lacryma tantum iuuere perennes,
 Quantum mansuro carmine quod colitur.
 Hoc debent Aquiuine Duces tibi, debet & ipse
 Phœbus: nam per te laurea sylua uiret.*

In tumulum Cottæ Veronensis.

*Sperabas tibi docta nouum Verona Catullum:
 Experta es duros bis uiduata deos.
 Nulla animum posthac res erigat: optima quando
 Prima rapit celeri Parca inimica mana.
 Quæ tamen ut uidit morientis frigida Cottæ
 Ora, suum fassa est crimen, & erubuit.*

In Picentem medicum.

*Quod noctu latras, quod sellas olfacis unus,
 Da ueniam Picens, hoc canis est uitium.
 Sed quia tu Cynicus uis dici, & Clinicus idem,
 Esse idem poteris Merdicus, & Medicus.*

De Ferrando iuniore.

*Si merita audieris Ferrandi, Nestora credas:
 Si numeres annos, dixeris Antiochum.*

De Card. S. Petri ad uincula.

*Ne ualeam superi, bene si facere hic pote, quem fors
 Exilio, & uinelis uexit ad imperium.
 Et peream, ni cuncta euertere iam uolet hic, qui
 Nil meminit præter uincula, & exilium.*

*Tumulus, in quo ploratur
 filius unicus.*

*Cur heu letitiam falso dixere parentes?
 Tristitiam qui me dicere debuerant.
 Natus erat misera lux unica, matris ocellus*

Vnicus, hunc Lachesis noxia subripuit.

I nunc, uel Nioben confer mihi, cuius habet fors
Hoc melius, fieri saxea quod potuit.

In picturam.

Anna parens, cui cœlestem sperare nepotem

Contigit, intactæ uirginis Anna parens:

Vt tandem te te meliori in sede locares,

Credibile est artes edidicisse nouas.

Scilicet obscœna semper conuicia turba,

Et scelera antiqui perpetiar domini?

Vix hæc: & medicas inuadis protinus artes,

Nec mora, iam cæcis lumina restituis.

Accurrunt agri, complentur compita rhedis,

Occupat angustas sedula turba uias.

Ecce in quo picta es paries excinditur, & te

Accipit hospitio nata benigna pio.

Nimirum sapiis Anna, hoc contulit ipsa senectus:

Haud aliter poterat hac caruisse domo.

De Iunone, & Ganymede.

Iusserat Iliacum mensis ad stare ministrum

Iuppiter: at coniux, Quis mihi miscet, ait?

Ille uerecundis libat crystalla labellis

Cui dea, Amatori da puer ista tuo.

In Catonis laudem.

Quæ tegit extinctum cum libertate Catonem,

Insultat tumulis Casar arena tuus.

De Homero in Latinum uerso.

Quid septem de uate sacro contenditis urbes?

Ecce potest ciuem dicere Roma suum.

At vos aut nostrum, si fas, auferte Maronem,
Aut alium uobis querite Meoniden.

In tumulum Allanii.

Tu, qui disiectos artus, inhumataq; furtim
Aspansq; occulto membra refers tumulo,
Maeste animi pietate, tamen nihil irrita busti
Gloria tam claros afferet ad cineres:
Quandoquidem uoluit potius sic sparsa iacere,
Quam cadere ad tristes nobilis umbræ rogos,
Nunc late exigui fines egressa sepulcri,
Eorum fama uerberat Oceanum,
Contempsit dulcemq; animam floyemq; iuuenta,
Sanguine ut agnato dedecus elueret.
Cumq; hausit sacri stricto latus ense tyranni,
Laudem obitu statuit querere, non tumulum.
Quodq; magis mirere, hilaris, ridensq; cruentos
Carnificis cultros cernere sustinuit.
Disimulet patriam, taceat nomenq; genusq;:
Qui facit hoc, dicit se Lacedæmonium.

In tumulum Caudolæ.

Hæc que te rigidi rapuit uis effera fati,
Quis matri miseræ tot peperit lacrymas,
Flos ueterum Caudola uirum? tibi maesta sepulcrum
Illa dedit, tristes Actius hos titulos,
Hos titulos, qui te nigras descendere ad umbras,
Obduci Stygia non patiantur aqua.
Tempora miretur quibus sua: talis Achilles,
Talis, cum caderet, Martius Hector erat.
I precor, i nullos non durature per annos,

Cernis ad te Lexouios citato
Esedo, & picta uolitare flauos
Puppe Britannos.

O mihi semper geniale coeli
Sydus, o fama decus omne nostra,
Auctor o idem mihi gentis, & spi-
rabilis aura.

Se tibi debet proauorum origo, &
Sanguinis si sunt decora ulla nostri:
Dobet & praesens genus, & futurum,
Debet & haec lux

Sacra, qua magnum mihi prima solem
Obtulit nascenti, & inane aperti
Aëris, pulchrosq; micantis aethra
Fot simul ignes.

Hinc tuis per me dare grata templis
Munera, hinc natalitias coronas
Annuis suevit sociare fertis,
Dum fuit haec fors.

Nunc in ignotis uagor ecce campis,
Regis heu chari exilium secutus,
Dum fides, & fas, & amor, piusq;
Me rapit ardor.

I puer, buxum nemore è propinquo
Collige, & si quas tibi lituus offert
Quercuum frondes: celebrare maestum
Sic iuuat annum.

O ubi dulces patriæ recessus
Abluis Sebethe loca illa myrto

Consita, ô qui Pausilypi uirentes
Det mihi citros,

Quâ tuum lambens maris unda fontem
Margines parui minuuit sacelli,
Nostrum opus, quo se recreet quotannis
Leta iuuentus.

Quæ tibi sacris operata arenis,
Frondebis remos, celeresq; cymbas
Ornat, & forsân mea nunc, ut olim,
Dona requirit.

Heu pater, cur heu mihi ad institutos
Non licet iam iam properare cursus?
Cur uetor templis, & adesse ludis
Rite dicatis?

Sit satis uentos tolerasse, & imbres,
Ac minas fatorum, hominumq; fraudes:
Da pater tecto salientem auito
Cernere fumum.

De Amore fugitiuo.

Quæritat huc raptum sibi Cypria natum:
Ille sed ad nostri pectoris ima latet.
Me miserû, quid agam? durus puer, aspera mater,
Et magnum in me ius altera, & alter habent.
Si celem, uideo quantus Deus ossa peruret:
Sin prodam, merito durior hostis erit.
Adde, & hæc non est, quæ natum ad flagra reposcat,
Sed quæ de nostro bella cruore uelit.
Ergo istuc fugitiue late, sed parciss ure:
Haud alio poteris tutior esse loco.

De Camilla Scalampa Me-
diolanensi.

Fumantem ambustis olim Phaethonta quadrigis

Excepit rapidis fluctibus Eridanus.

Ecce recens Ticine tibi de sole trophaum

Erigit auratis culta Camilla comis.

Nam deus ille tuis ausus concurrere ripis,

Maioris numen sensit adesse Deae.

O fatum fluuiorum ergo noua fabula uestris

Semper erūt Nymphis aut pater, aut Phaethon.

De Violante Grappina fœ-
mina præclaris.

Vnde mihi has uiolas affers puer? accipe mater,

Quando aliud calida de niue nil potui.

De niue tu calida uiolas? perstrinxit ocellos

Candor: & ecce, niuem quod puto, pectus erat.

Mira refers: sed tela ubi sunt illa aurea? habebam

Cùm legerem uiolas, nunc Violantis habet.

De Morinna.

Sit spectanda comis, sit pulchro corpore tota,

Sit Venus, & blandas spiret ab ore rosas,

Aoniasq; Deas, ipsam quoq; Pallada uincat

Ingenio, & dulci pectore mella fluant:

Dum tamen ire mihi nocles Morinna quietas,

Et sinat arbitry libera iura mei.

Arsinus, & primos miseri desteuimus ignes:

Hoc satis: extremo turpe in amore mori.

Ad animum suum.

Arsisti, & miseram consumpsit flamma medullas,

Arid

Arida q̄; in cineres ossa abire leues:
 Fleuisti, voremq̄; oculi sudere perennem,
 Sebethus lacrymis creuit & ipse tuis:
 Ardendi, flendiq̄; igitur qua tanta cupido est?
 O anime, exequias disce timere tuas:
 Nēue iterum tua damna, iterū tua funera queras:
 Sirenum scopulos prateriſſe iuuet.

De Cassandra Marchesia.

Desine formosa dotes numerare puella,
 Desine iam extinctas sollicitare faces.
 Nā dum sepe comas, frontemq̄;, humerosq̄;, manusq̄;
 Commemoratis, proprios extruis ipse rogos.
 Dūq̄; oculis Cassandra, animo Cassādra recusat,
 Cassandra heu mentis ius habet omne tue.
 Blandus amor tacitis subrepsit in ossa uenenis.
 Sic sibi uel fatum quilibet esse potest.

Hymnus diuo Gaudioſo.

Gaudete cœtus uirginum
 Plenas habentes lampadas.
 Sponsus sacras ad nuptias
 Venit repente: surgite,
 Venit serenus Lucifer,
 Nocturna pellens sidera:
 Optata lux solennibus
 Adest dicata gaudijs,
 Lux clara, qua fugans nigram
 Mundi sator caliginem,
 Vēstri latere gloriam
 Patris diu non passus est,

Qua Gaudioſi ſegmina,
Tot inreperſa ſeculis,
Suis uidentia ciuibus,
Diues retexit urnula.

O ter beate & amplius
Lapis puſille, qui tuo
Tanti uerendum praſulis
Sinu recondis puluerem.

Praſul ſed ô beator,
Clare decus Neapolis,
Tuae benignus patria
Fer Gaudioſe gaudia.

Adſit fides, & ueritas,
Adſit probata caſtitas:
Morboſ, famem, pericula
Tuis repelle mœnibus.

Ergo tibi ſit gloria
Inſeparata Trinitas,
Verbum, Paterq̄, & Spiritus,
Qui condidiſti omnia.

De eodem, ad ueſperas.

Audiat ſurgens pariter, cadensq̄;
Sol tuas laudes, meritoſq̄; honores,
Vrbis ô noſtra columen, tuaq̄;
Gloria gentis.

Audiat cœlum, mare, terra, & aër,
Annuos ritus tibi dum nouamus,
Dum damus flammis adolenda ſacris,
Thura per aras.

Huc ades festa redimite fronde,
 Cœlitum plausus, choreasq; linquens,
 Et tuam sedem, tu. Gaudiose

Ossa reuise:

Ossa, quæ longa tumuli sub umbra
 Abdita, ignaras latuere gentes,
 Nocte mox pulsa redeunt apertas
 Lucis in auras.

Hic dies nobis celesber, precamur,
 Letior semper redeat, nec ullos
 Hostium motus ferat, aut maligni
 Sideris æstus.

Da tuis longam uenerande pacem
 Ciuibus, da perpetuos honores,
 Da bonam mentem, superiq; plenos
 Luminis haustus.

Iusta poscentes animos benignus
 Adiua, iniustos moderare sensus.
 Sentiat per te patuisse castis
 Aethera uotis.

Laus tibi cœli Pater, atq; princeps,
 Omnium rector simul & creator,
 Quem fides ueri studiosa trinum
 Credit, & unum.

Ad diuum Nazarium.

Diue, cui uasti metuenda ponti
 Vis, & irata famulantur unde,
 Quem per & spumas gradientem, & æstus
 Nauta uocauit,

Ah miser pœnas pelago daturus,
 Cum niger circum streperet procellis
 Auster, & turbata minax feriret
 Sidera fluctus:

Te, mihi sanctum, patriumq; numen,
 Te canam, gentis columen Latine,
 Auream prolem patris Africani,
 Perpetuæq;

Matris heu uulnus graue, dum relictis
 Tybridis ripis, Italoq; cælo
 Sponte trans Rhætos iter, & niuosas
 Arripis Alpes,

Lacte depulsus, uelut ille, primi
 Quem rapit cursus generosus ardor
 Pullus, & matrem fugit, & rapacis
 Transilit amnes.

Mox & ad Rhenum, horribilesq; tendit
 Treuerûm gentes animosus hospes,
 Morte festinans capere inuidendæ
 Præmia palma.

Hic, ubi è charæ gremio parentis,
 Iam necis magnæ comitem futurum,
 Excipis celsum pater, & salubri
 Perluis unda.

Perluis totas, mora nulla, & urbes:
 Undique exhaustis properatur agris:
 Barbaros gaudent Dryidæ sacrorum
 Ponere ritus.

Nazari nomen, meritiq; famam

Audyt, si quem Liger in remotis
 Occulit ripis, refugoue inundat
 Sequana cursu.

Te neq; iniusti rabies Neronis,
 Impios iam iam minitantis ignes,
 Non per exertos Anolinus urgens
 Terruit enses.

Iam uoluptatum gelidaq; uictor
 Mortis, & lapsi reparator orbis
 Diceris, milesq; per aequè Iberis
 Notus, & Indis.

Ergo speratum genitor triumphum,
 Et parum factis meruisse caelum est:
 Aureum uultu iubar, & coruscans
 Fundis honores.

Salus idè magni noua lux olympi,
 Cui per extentas operosa terras
 Templà tot surgunt, calidisq; sumant
 Ignibus ara.

Nos tibi hac grata scopulorum in umbra
 Rite paruis adiculam columnis
 Ponimus: nos perpetuo sacramus
 Munere fontem.

Accipe aestiuam, noua ferta, citrum, &
 Virgines lauros, gracilesq; myrtos,
 Quosq; Mergillina tulit propinquo
 Littore odores.

O mihi longos liceat per annos
 Hic sacra, & festos renouare ludos,

Et tu

Adm

H

Cum

C

Infer

V

Nolu

H

Iccir

N

At ti

E

Iamq;

In

Borg

C

Pare

C

Hoc,

E

Que

Nam

Et

Et tuum castis sine fraude uotis
 Poscere numen.

De Ferdinando Haualo Pi-
 scariae Principe.

Admoneant iterum caelo si castra gigantes
 Hoc duce, qua Ligurum gloria fracta iacet:
 Cum Marte Enceladus, cum Phaebo signa Typhaeus
 Conferet, ipse Haualus cum Ioue bella geret.

In Nolam urbem.

Insensum Musis nomen, male grata petenti
 Vergilio optatam Nola negauit aquam.
 Noluit haec eadem Iouiano rustica uatis
 Hospitium paruae contribuuisse morae.
 Accirco nimirum hoc dicta es nomine Nola,
 Nolu eris magnis quod placuisse uiris.
 At tibi pro scelere hoc caenosos fusa per agros
 Exhaustit populos Styx uiolenta tuos.
 Lamq; quid ò nullis abolenda infamia seclis
 Imprecer? & caelum desit, & unda tibi.

In Borgiam.

Borgia cur summa nibili sacra fecerit hora,
 Cumq; sua dominos spreuerit arce Deos,
 Parcite mirari, qui talia poscitis, ac me
 Credite Apollinea uerius ore loqui:
 Hoc, quod uos caelum, quae numina dicitis, ille
 Esse apinas longo tempore crediderat.

In Lygdamum.

Quaeris Lygdame, musca cur uoceris?
 Nam musca es, mihi crede, tam molesta,

Quam nec sunt culices, grauesq; fuci,
 Quam nec uermiculiq; cimicesq;
 Vnum te tamen arceat necesse est.
 Turdela auxilium cacantis, ut te
 Non muscaria, miluūq; cauda,
 Non ala accipitrum potentiorum
 Auertant, abigantq; seuientem.

A

SA

P

Fl

H

Redi

Fe

R

Ch

Redi

Ae

Ma

Fr

Quis

Sig

Qu

Ad

Vocan

ACTII CYNCEI

SANNAZARII NEAPOLITANI,

viri patricij, Epigramma-
ton Liber ter-
tius.

Mariæ Garloniæ Grappinæ.

ROPAGO formosæ arboris *Dime*
Formosa uirgo, quæ uagos *uen*
Inter orta Cupidines, *iambicæ*
Veris lilia uincis, *generatim*
Rosasq; moles, & croci

Pulchrè rubentis igneum
Florem, & unidulas comas

Halantis hyacinthi:

Redisti auitos ad lares, *iambicæ pentasyllabæ*
Felicem ocellulis tuis *constat pondo redi lo*
Redditura Neapoliin, *et illary pondo*
Charo adnixa marito: *generatim 7 syllabæ*

Redisti ad optatos choros
Aequalium, & probos sinus
Matris, ac bene cognitum
Fratris dulcis amorem.

Quis ò, quis hunc albo mihi
Signet diem lapillulo?
Quis Sabæa calentibus
Addat munera flammis?
Vocanda Musarum cohors.

Huc huc benigna, & abditam
 Barbison cape, myrteis
 Frontem uincta coronis
 Thalia: quid dignum tuo
 Promis fauore? quid bonæ
 Voce uel fidibus student
 Respondere sorores?
 Sed esse quid latum Deæ
 Hic absq; amoribus potest?
 Non mouet Chione suis
 Non me Lyda papillis.
 Procul facessant hinc malæ,
 Secli pudor, libidines.
 Mi sat est, minuat graues
 Si Garlonia curas.
 Inuenta cur me tam citò
 Ludendo inepta deseris?
 Hæc erat facies nouis
 Non fraudanda libellis.

Ad Cassandram.

Quarta Charis, decima es mihi Pieris, altera Cy-
 Cassandra una choris addita diua tribus. (pris,
 Se fidem seruaturum.
 Si post fata nouos animas errare per artus
 Verâ docent Samij dogmata nota sens,
 Nec pote mens eadem mutari, seu ferus altis
 Erræt aper syluis, seu uaga cantet auis:
 Ipse ego (mens quoniam est uni seruire puella)
 Exurgam mœstis turtur ab exequijs.

In Adrianum Pont. Max.

Classe, virisq; potens, domitoq; Oriente superbus,
 Barbarus in Latias dux quatit arma domos:
 In Vaticano noster latet, hunc tamen alto
 Christo uides caelo. (pro dolor) & pateris?

Ad Federicum.

Litibus abstinui semper, mihi testis Apollo est,
 Et Muse, & studijs oia grata mei.
 Nunc mo nescio quis per tristia iurgia uersat
 Scotus, & riuici cogit ad arma fori.
 Es fateor magnus pulsus Rex inelyte Gallus:
 Pelle etiam Scotos, & mihi maior eris.

Ad Eunum.

Quicquid erat tripodii Cumis, Delphisq; petisti,
 Discere fortunam dum cupis Eune tuam.
 At Deus, Extabis supra Regesq; Ducisque,
 Veridico tandem retulit ore tibi.
 Tu tamen hinc uanos sumpsisti Gracule fastus:
 Iam magni dominus, iam pater orbis eras.
 Ecce crucem ascendis, non te Deus Eune fefellit:
 Omnia sunt crepidis inferiora tuis.

Ad Porciam Branciam, & Isabellam sororem.

Porcia & Isabella, uenuste pignora matris,
 Dicite quis uestras non amet illecebras?
 Tu quoque dic, tali cum sis dignissima partu,
 Quis Leonora tuo nolit ab igne mori?
 Natarum illecebris, matris simul ignis. uris
 Qui cupit, is mortis flagrat amore sua.

Vita ualef: in lucro est peruisse: sed hoc reliquum,
Quod sinus, est ipsis nix satis exequijs. (mors
In Leonem x. Pont. Max.

~~Epigramma in Leonem Pontificis Maximi~~
~~quod scripsit Iacobus Sacerdos~~

30. ~~con~~ ¹ ~~con~~ ² ~~con~~ ³ I S.

[Faint, illegible handwritten text or markings on the left edge of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

